

העולם הזה

**הנאשם מס' 1 במישפט המחחרת גילה:
הרבנים ולדמן ולווינגר השתתפו בתיכנון ההרג.
הוא הזכיר גם רבנים חשובים אחרים. מי הם**

רבני הרצח

הרב ח"כ אליעזר
ולדמן והרב משה
לווינגר

עלית

וימור טמיר כהן (יעקבסון)

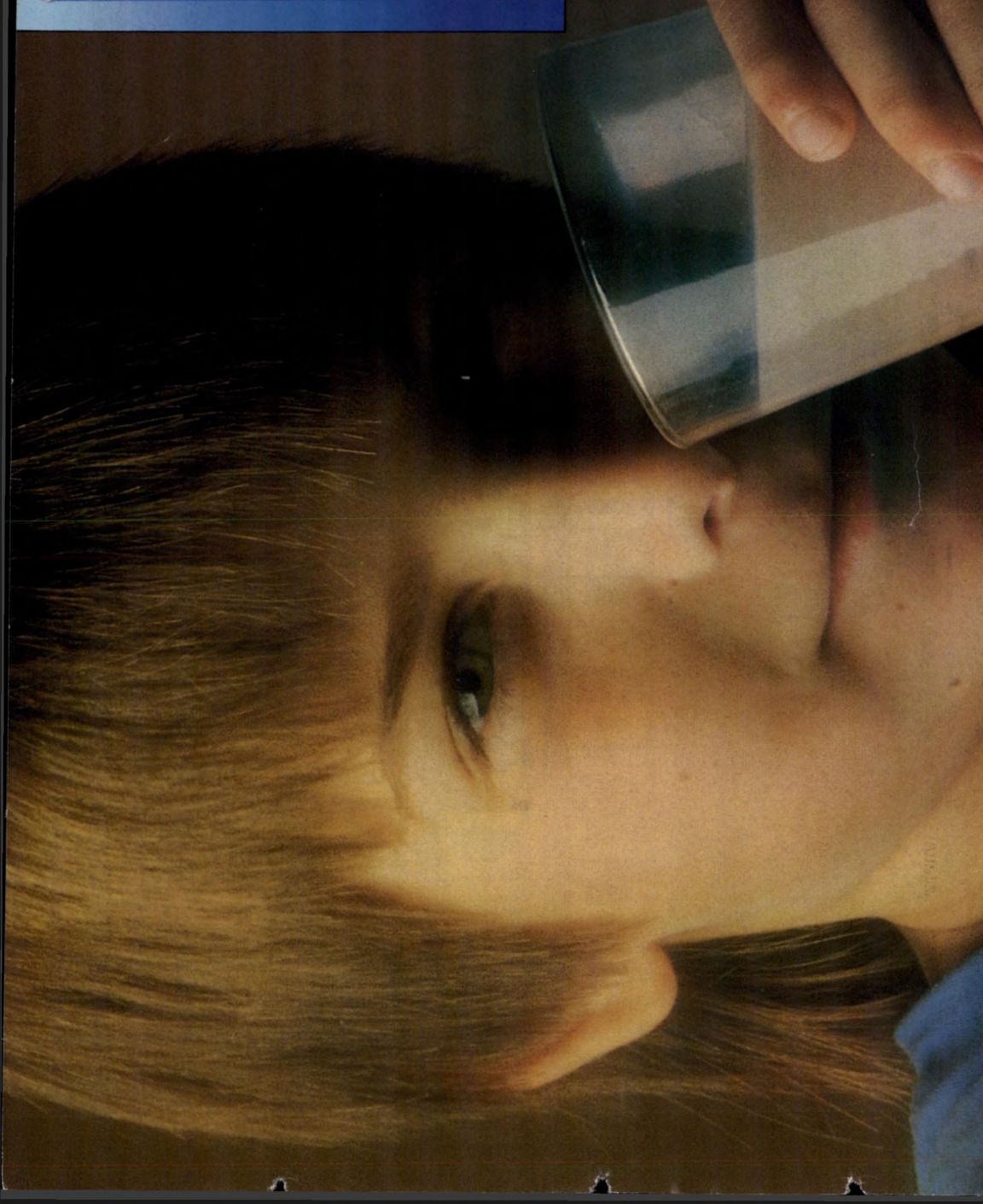
מה המלא?

עוד ועוד מלא

עלית

משקה הקאו כמו בחו"ל - נמס מיד גם בחלב קר!

חדש

מכתבים

לזהות את החיילות

הצעה על כל צרה שלא תבוא. בניגוד למקובל אצל כנים, מהם נוטלים טביעת-אצבעות וצילומי-שניים ביום התגייסותם לצה"ל, לא נהוג לקחת אמצעים רומים מכתובות, כיום גיוסן לצה"ל. דבר זה מהווה, לדעת, סיכון רב והמיקרה הטראגי של הרס קרמי יכול לשמש דוגמה. אומנם עברו שנים רבות מאז הוחלט שבנות אינן משתייכות לדרג המסער, אבל למרות זאת, הרי במפקדות ובמוקדים שונים משרתות בנות בסמיכות מקום לקראש, לפיכך, מדוע לא יחילו את הנהוג של נטילת טביעת-אצבעות וצילומי-שניים גם מהבנות המתגייסות?

אבנר אראלי, עין-גדי

● במילחמת-הלבנון אכן נלקחו טביעות-אצבעות מחיילות, כאשר הן הועברו לשרת מעבר לגבול.

שונאים את השונים

סאלו בארון איננו סתם היסטוריון (העולם הזה 1.5) הוא גם אדם פיקח. בארון היה אחד העדים המרשימים ביותר במישפט של אדולף אייכמן בשנת 1961 כי ירושלים, כאשר נשאל בארון, שהוריו ואחותו הושמדו בשואה, עלידי סניגורו של אייכמן, ה' גרמני ד"ר סרבאציוס, מה הוא, לדעתו, הבסיס לאנטישמיות, השיב בארון: "אנשים פשוט שונאים את השונים, והיהודים שונים מזולתם כבר 3000 שנים!"

אולי זאת בעיה של גיל, אבל עכשיו, כשהוא הגיע לגיל 90, בארון כבר לא כליך אופטימי בדבר גורל העם היהודי, אופטימיות שליוותה אותו במשך עשרות שנות פעילותו כהיסטוריון. כאשר נשאל, לאחרונה, במסיבת-העיתונאים לקראת הופעת הברך הנוסף של ההיסטוריה היהודית שלו, מה הם, לדעתו, סיכויי ההישרדות של העם היהודי, חזק בדעתו בטרם השיב ולבסוף קבע: קשה לדעת, ואז הביא את הדוגמה של יהודי ספרד בימי הביניים: במאה ה-13 היו היהודים בספרד מראשי השילטון; במאה ה-14 ערכו בהם את הפרעות הראשונות ובמאה ה-15 (1492) הם כבר גורשו מספרד לחלוטין.

אפרת כהנא, תל-אביב

גם כן אינפלציה

עוד קורא, הפעם אחד המשוטט בעולם הגדול, מדוע לקוראי העולם הזה על מה שהולך שם. סוף-סוף נחתי במיאמי, שהיא הבסיס שלי. מצאתי חבילה של גליונות העולם הזה ובלעתי אותם, תסלחו לי על הביטוי, כביכול בטרם קיץ. אבל עכשיו יש לי שאלה, מה אתם, בארץ, בוכים כל-כך על האינפלציה? זאת אינפלציה, זאת? זה עכשיו שבתי מטויל מטרף בבוליביה, ושם יש אינפלציה! בשיעור שנתי של 16 אלף אחוזים!

עיתון בלה-פאז הבירה בייס צילום, שבו רואים כיצד מוכרת במכולת מגישה ביד אחת חבילת חמאה של חצי קילו וביד השנייה היא מקבלת את התשלום: חבילות-חבילות של שטרות, במישקל כולל של שני קילו.

אפי בן-גור, מייאמי, ארצות-הברית

פוליטיקה בפרהסיה

קצין-המישטרה לשעבר מסביר מדוע היו הוא ואשתו מנועים בשעתו (הער) לס הזה (10.4) מלקחת חלק בפעילות פוליטית.

תודה על הכבוד שנפל בחלקי להימנות עם הנזכרים במדור אנשים, כידוע אודות ה' אורינטציה הפוליטית שלי... אבקש להעיר כי המכתב שהוזכר, לא נשלח עלידי כמי שביקש להצטרף לתנועה (שינוי), שאת עצם הקמתה ראיתי בחיוב, אלא כמענה לפניה אליי, מדוע איני נרתם לפעילות של ממש. איזכורה של אשתי בא כדי להשיב מדוע היא, כקצין-קישור למילואים, כמנני, במישטרה, היינו מנועים, כמשרתי-ציבור, לקחת חלק בפרהסיה בעשייה פוליטית, מלבד השתתפות בעצרות, הודות או הפגנות, מול ביתו של ראש-המשלה, שבהן מדעו גם עניי, מפצצות-הגנאז שירו עמיתי לשעבר, שומרי-החוק.

סמי נחמיאס, ירושלים

קול היונה

שימעון פרס קרוי על שמו של עוף דורס, אך כעת הוא מנסה את כוחו בהמית-יונים. האם הוא מחליף את נוצותיו או שהוא רק מבצע תכסיסי לשלש אנטי-רוטציוניים?

ההסתיידות הכללית

ראשי המערך מעוניינים במערכת בחירות הסתדרותית שקטה ככל האפשר, כי אין להם כל מסר. ראשי הליכוד כפו על עסקניהם בהסדרות קרעמולה עלוב, כדי לא להרגיז את שותפיהם בממשלה, למצביעים לא איכפת כלל מי ינצח.

אחרי 40 שנה

כיצד היה נראה העולם אלולא הובסה גרמניה הנאצית, לפני 40 שנה? אדולף היטלר פירט זאת במיסמך סודי מדהים. רונלד רגן בוודאי לא קרא אותו.

זאב בלי שיניים

זאב פרקש (הארץ ומעריב) מספר כיצד נולדת קאריקטורה פוליטית, מדבר על הסנר של שימעון פרס, האף של גולדה מאיר, הגבות של אריה דולצין, מגלה כי אינו יכול לצייר בצבע — כי הוא עיוור צבעים — ומורה: "כולם אוהבים אותי, כי אני לא נבוה!"

האסון של ירון

משהו השתבש בזמן שמיכל עמדה ללדת. מאז היא מאופשפת כבר שנה בבית-לווינסטין, כמו צמח (בתמונה) וירון בן השנה מבטי באמו ואינו מבין.

דגל דגל תרדוף

עיריית תל-אביב הדיקה על לוחות-המדד דעות ברזות המראות דגל ישראלי ודגל פלסטיני, שלובים זה בזה. אך המישטרה ניסתה להחרים כרזות כאלה משתי חנויות בעיר.

המדורים הקבועים:

3	מיכתבים - כיצד לזהות חיילות
4	קורא יקר - מהפכת החתימות
5	תשקיף - מדוע פורצים לבתי-שופטים
6	במדינה - מיליארדים תמורת ביטבורג
7	הנדון - היעוד נעלם
12	מה הם אומרים - לא לשים את כל הביצים בסל אחד?
15	יומן אישי - אדם בשם פרגמה
16	אנשים - מדוע לא רכב ציץ?
18	על הסוס
21	דודי - מי מתאבד ובאיזה גיל גם זה וגם זה - ריסים כמו לבובות

כתבת השער הקידמי:

רצח דרבנו

לא במיקרה נאבקו נאשמי המחתרת למונע את הגשת הודאותיהם כראיה בבית-המישפט. הם הגנו על רבניהם ומוריהם. מתוך ההודאות עולה עתה, כי המנהיגים האמיתיים של ה' מחתרת הרצחנית ומצאים בצמרת תנועת ההתנחלות.

כתבת השער האחורי:

הרשעה בקושי

טעות טאקטית של התביעה היקשתה מאוד על השופטים להרשיע את גיל ב'ינג (בתמונה) ברצח הברוקר. בני תיים נפתח גם מישפטם של יעל ויצחק מוריץ, מעסיקיו של הברוקר, והשערו: ריה הכלכלית-פילית סביב מישפט זה מאיימת להאפיל על הרצח, שגורם לחשיפתה.

פיספוס הכספות

המישטרה, שרצתה להתפאר בהצלחתה, הרליפה פרטים חסויים על חקירת שוד ה' כספות בירושלים. ה' אם מחדליה איפשרו לפורצים להימלט?

הכבוד, הפיגיון והנסיון להתאבד

צ'רלי, שהגן על כבודה של חברתו, קוני קלברט (בתמונה), נעץ פיגיון בגופו של המנהגם השיכור, שנטפל אליה, מייד אחרי-כך רצו שני התיירים הצעירים להתאבד, השבוע, אחרי ששמע את עדותה של קוני במישפט המתנהל נגדו, ניסה צ'רלי להתאבד שוב.

הנאצי החזק

שני כימאים, גרמני ויהודי-אמריקאי, עקבו במצלמתם אחרי פישט נאצי בן 80 ודפיץ שני פרטים שהם תעודה מזעזעת. הפרשע הדוכי בי הוא חזק וקשה יותר מאשר-המצלמה.

כדורגל עד גיל 70

אני מוכן להתחרות עם כל צעיר! מכריז המאמן דויד שווייצר, בן ה-59, המתכוון להמשיך במיקצועו עד גיל 70 שנה.

רחל המרחלת מדווחת:

נשות החברה נוהרות לפאריס, משתרות שם לפיתוח של מנתח פלאסטי בשם טרוק. ● נורית גלרון שוב בהריון, גם הפעם זה מרפי רשף. בעלה ● חני פרי שבה לארץ, אחרי שתברה-לשעבר התחתן עם כלה עשירה-עשירה ● יגאל תומרקין עומד להיות פעם נוספת אב. הפעם בעזרת ידי דתו נעמה ● הקשר הישראלי של רומינה פאוור, נציגת איטליה בתחרות האירוויז' יון ● הצקים שמשאירים חווה לוי וג'י פולופ במיסעדות שלהם מקלקלים להם את מצב הרוח ● מה הקשר בין פריד-ריקה סגל, פרוות-שועל, אברהם טמיר וסופר צר-פתי שזכה בפרס-וויצמן?

תפוז לתפרנים

המשבר לא פסח גם על כיכר-המדינה בתל-אביב. כולם מורידים מחירים, והיום אפשר למצוא שם מציאות שנתפרו כאילו במיוחד למירתם של תפרנים.

מכתבים

אדם מלא מרץ בעל כושר אירגוני איש צבא. מישטרה. ביטחון או מישפט.

מז התשבץ לכונית

כתב הספורט של הארץ, יהושע שגיא איננו איש-התיקשות היחיד שהחל את דרכו בחיבור תשבצים (העולם הזה 1.5).

כקורא ותיק מאוד של העולם הזה אני מבקש להסב את תשומת-ליבכם לכך כי שגיא איננו היחיד שהחל את דרכו בתיקשות בחיבור תשבצים. אם זיכרוני איננו מטעה אותי, היה בסוף שנות ה-50 מחברם של התשבצים בעולם הזה אדם בשם יצחק ליכני, ובראשית שנות ה-60 אדם בשם שבת וייס.

הראשון היה, לימים, עורך שבועון במחנה. מפקד גלי צה"ל ולסוף מנכ"ל רשות-השידור,

נומרולוגיסטית זוהר
מה היא חושבת על 9

והשני היה פרופסור למדעי-המדע והוא כיום חבר-כנסת מטעם המערך.

אסף לבקוב, ראשון-לציון

בריתות-הרכבת (2)

עוד קורא שאינו יכול להתאפק וחייב, ממש חייב, לתרום את בדי-הת-הרכבת שלו (העולם הזה 10.4 ואילך).

עם כל הכבוד, אם כבר מפרסמים את בריחות-הרכבת שלזקנים שלהם יש זקנים, איך אפשר שלא לפרסם את בריחות-הרכבת שהיא הקטר של כל בריחות-הרכבת?

מעשה באדם שעלה לרכבת בקיב, כשגממת פניה לאודיסה, איך שהוא מתיישב בתא, נכנס הקונדוקטור (מבקר-הכרטיסים) ומבקש את הכרטיס לביקורת. מפה לשם הוא תופש איזה יהודי מיסכן שהתפלח לרכבת, ללא כרטיס.

הקונדוקטור תוקע ליהודי כמה בעיטות טובות באחוריו ומשליך אותו, בתחנה הראשונה, מן הרכבת.

אבל הפרשה חוזרת על עצמה. פעם אחר פעם. היהודי המיסכן שוב מופיע מאי-שם, שוב מתיישב לו בתא, שוב נתפש על-ידי הקונדוקטור, שוב מקבל את הבעיטות המתבקשות, שוב מושלך מן הרכבת.

לכסוף שכנו לתא כבר לא יכול להתאפק עוד, פונה ליהודי, אחר שהשליכו אותו בפעם המי-יודע-כמה, ושואל אותו: מה אתה, בעצם, מתאר לך שאתה עושה?

אומר לו היהודי: מה אני מתאר לעצמי? פשוט מאורי: אם הקרש-ברוך-הוא ירצה ואם הישג שלי יחזיק מעמד, אז אני אגיע לאודיסה!

יוסף רובין, תל-אביב

רשות אי-השדור

יש שאינם זוכרים מי נותן חסות למי בעת שידורי הטלוויזיה (העולם הזה 1.5). אבל לקורא ריגור יש בעיה אחרת: מדוע נותנים חסות בכלל?

אני מסכים עם אורי אבנרי שקשה לזכור מי נותן חסות למה בשידורי הטלוויזיה. אבל זה עוד לא הכל. אני בכלל אינני מבין את התעשיינים, הסיטונאים, היבואנים ומנהלי-החברות, המפרסמים בטלוויזיה, זה, בוודאי, עולה להם הון תועפות ומה הם מקבלים תמורת זה? שיקופית, המזכירה את שמם ואת מוצרם. אבל איזו דחיפה זה נותן, ולוא לצופה אחר, לצאת ולקנות את המוצר הזה?

הלא זה לא פירסום. זה מין איזכור שכזה, שבאמת לא אומר כלום. אילו היו שמים את מיספר-הטלפון, אולי זה היה שווה למי שרוצה לטלפן לאותה חברה, אבל כאשר מודיעים כי המישרר הוגש בחסות פלונית יצרנית גלידה אלמונית, מה זה מזין למישהו? אפילו לא יודעים איזו גלידה הוא מוכר ואיזה יתרונות יש לאותה גלידה. הויתרונו אינו רשום חתימה נאה המלקקת את הגלידה המסויימת בהנאה רבה. רק שיקופית עם שם החברה והמוצר.

זבולון ריגור, בת-ים

ספיות זה לא הכל

הקורא גמבה ביקש להשוות בין הווארד ראסל לענת סרגוסטי (העולם הזה 1.5) והקורא מין מבקש להרחיב את היריעה הימנית-עיתון-נאית.

אם מוזכרים את הווארד ראסל, אני חייב, כבוגר בית-הספר לעיתונאות של אוניברסיטת קולומביה (מחזור 1972), לספר את המעשה באותו עיתונאי איריאנגלי, ראסל, שתמיד היו מביאים לנו כחוכחה שלא מספיק לעשות, צריך לעשות בשכל.

כמה שנים לפני מלחמת קרים, בשנת 1844, דיווח ראסל בשביל טיימס על מישפטו של הרוד מלכות, דניאל אוקונל, שנערך בדאבלין. היו אלה הימים שלפני היות הטלפון והטלגרף וראסל תיכנן את צעדיו מראש והיטב, ברגע ששמע את פסיקת חבריה-מושבעים, "אשם", דהר בכיכרה שכבר חיכתה לו בחצר בית-המישפט לנמל דאבלין, עלה לספינת הקיטור שהמתינה לו שם במיוחד, חצה בה את הים האירי, עלה לרכבת המהירה לונדונה ותפס את הכיכרה הראשונה הישר לשערי-הכניסה של בניין טיימס במרכז לונדון.

שם עמד בצפייה רוכבה פועל-דפוס, שראסל היה משוכנע, כי הוא איש-טיימס. "אז הוא אשם, אדוני?" שאל הפועל את ראסל. "כן, ידידי", השיב ראסל בחזרה, כשהוא כבר רואה ברמיזתו את האיש רץ לדפוס ומסדר את כותרת העיתון המרעיש.

ואומנם כך עשה האיש. הוא רץ לדפוס לסדר את הכותרת. אלא שהוא לא רץ לדפוס של טיימס. אלא לדפוס השכן, של מורנינג הראלד המתחרה, שהקרים בצורה זאת את טיימס בפירסום הידיעה הבלעדית.

אייב פיין, רמת-השרון

מספר חזק

מה אומרת הנומרולוגיסטית עליזה זוהר (העולם הזה 1.5) על רס"ר בצה"ל שצירוף האותיות של שמו ושם משפחתו נותנים 19?

כבר שמעתי על הדאווין הזה, הנקרא נומרולוגיה, וכמו שהזכרתם בכתבה על עליזה זוהר, כי מיספר 1 זה טיפוס של מנהיג, עצמאי וגברי, אני גם יודע כי מיספר 3 זה מספר מזל, המסמל, בין השאר, אדם שיש לו הרבה נסיעות ארוכות לחו"ל, ומיספר 8 זה גם חקלאי וגם סוחר, אבל בכל מיקרה מבטיח הצלחות גדולות מבחינה כספית.

אבל הייתי רוצה לדעת מה חושבת עליזה זוהר עלי, כשהשמות שלי נותנים, לפי השיטה שלה, את המיספר 9?

רס"ר אשר אסבג, צה"ל

בדיקת מה שאתה, כנראה, הרס"ר אסבג.

קורא יקר,

היתה לכך גם סיבה נוספת: למעשה, שום חלק של העיתון אינו הישג של אדם-יחיד. המערכת כולה מגבשת את גישת העיתון. הרעיונות לטיפול בנושא זה או אחר באים מכיוונים שונים. הכתבה הסופית, שאתה רואה אותה בגליון, היא פרי-עמלם המשותף של הכתב והצלם, המעמד והעורך. תורכרי עיצוב הכתבה הסופית, היא פושטת צורה ולובשת צורה. הכותרת, העיצוב הגרפי, השילוב של מילים ותמונות — כל אלה יוצרים את כתבה המגיעה לידך.

משום-כך היתה מידה רבה של הצדקה בגישה שמנער את חתימתו של אדם אחד על כתבה כלשהי, גם כשהוא היוצר העיקרי.

מאז חלו, בהדרגה, שינויים ופרצות בגישה נוקשה זו. חדרו לעיתון מדורים שהיו מטבע מהותם חתומים — בנייה מדורים שחוללו מהפכה בעיתונות הישראלית, כמו המדור ההומוריסטי או הארץ. כתבים שרצו לדווח על התרשמויות אישיות חתמו על כתבותיהם. כן עשו חברי-המערכת שרצו להביע ריעות אישיות יחד עם דיווחיהם. או במסגרת דוכרי-פרשנות. ביקשנו חברי-המערכת להתווסף על כתבות ותצי-לומים שהיה בהם הישג מיוחד.

כך, בהדרגה, נוצרה גישה מעורבת — חלק מהדברים בעיתון היו חתומים. חלקם האחר בלתי-חתומים. הדבר גרם לבלבול מסוים אצל הקוראים. לא פעם מנו אלוי קוראים ושאלו מדוע כתבה מסויימת אינה חתומה, ומי מתחבא מאחוריה.

בשבוע שעבר חוללנו מהפכה שקטה בעיתון. לראשונה פירסמנו תחת כל מדור את שם חברי-המערכת או חברי-המערכת האחר/ית לו. אני מודה שלי אישית היה קצת קשה להיפרד משיטתנו הקודמת, על כל הכרוך בה, אך הגעתי לירי מסקנה שהדבר נכון ודרוש.

יתכן שיש לשינוי זה, העובר על כל שבועי-החדשות בעולם, משמעות עמוקה יותר. הוא מבטא את רוח הדור בכל התחומים. המגמה של תקופתנו היא לשים יותר ויותר דגש על האדם, על היחיד והישיגיו — ופחות על המיסגרת הקולקטיבית. אולי מפני שהגישה הקולקטיבית גרמה במאה הזאת לעיוותים רבים מדי.

"מדוע ישראל שותקת?"

ברחו המיוחד של העולם הזה שקשה להסבירו, מתבטא בצורות שונות. אחת מהן התגלתה בשבוע שעבר.

עד שהופיע הגליון האחרון של העולם הזה לא שם איש לב לעובדה מוזרה: שתיקתה של ממשלת-ישראל בפרשת ביטבורג. הכל דיברו וכתבו על ביטבורג — אך איש לא שאל מה עושה בעניין זה ממשלת המדינה, המוגדרת, על-פי הרוקטרינה הרשמית, כמדינה יהודית. ברגע שהופיע שער הגליון בקיוסקים, השתנה הכל. ראש-הממשלה הוזרזו להתראיין בעניין זה, פוליטיקאים השמיעו הצהרות רמות, תנועות ציבוריות שאלו בזעם מדוע שותקת הממשלה.

כאשר העולם הזה מעלה בעיה ומציג שאלה, המרחפת בחלל — איראפשר להתעלם מכך. רבים וטובים הרגישו, בסתר ליבם, כמעומעם, שמשוהו אינו בסדר. אך ברגע שהעולם הזה מבטא את הדברים בקול רם, כמלים פשוטות ונוקבות — מדוע ישראל שותקת? — עולה השאלה על סדר-היום הלאומי.

שער השבוע שעבר
שאלה על סדר-היום

המרחלת, את ראיון-השבוע או את המדור תשקיף. או כל חלק אחר — העיתון כולו הוא המדבר אליך.

האסכולה העיתונאית, שהעולם הזה שייך אליה, הביאה גישה זו למסקנה הגיגית מוחלטת. אבי השיטה הזאת, השבועון האמריקאי טיימס קבע לפני שני דורות ששום חלק מן העיתון לא יישא את חתימת כותביו. הכוונה היתה להגיד לקורא: לא פלוגי ואלמוני מדברים אליך, אלא השבועון כולו.

השבועון כולו, המבטא את מנהיגיו, כולו נושא באחריות לדבריו. הוא מוכר ממשלטים רבים, אך לשבועון יש סיגנון משלו, מיוחד ואחד, ושום סיגנון אישי של מישהו לא יבוא בו לידי ביטוי. כאשר קמה המערכת הנוכחית של העולם הזה, לפני 35 שנים וחורש, נקטנו גם אנחנו שיטה זו. בגליון כולו היה רק מדור אחד חתום: המדור הזה. רק כעבור ארבע שנים נוסף מדור חתום נוסף — הנדון — שנועד להבעת ריעה אישית של בעליז.

יצרנו את ישות העולם הזה כישות קולקטיבית. היחס של הקורא הוא אל השבועון כולו, לא אל מישהו בו.

נאסר מימן את שרון

המיליונר ג'ון נאסר, שישמו הוזכר כרובש אפשרי למופעל "אתא", מימן חלק מהוצאות מישפט הדיבה של אריאל שרון נגד "טיים". לא מכבר הוא מימן יציאה של סקידים ישראלים מהמישלחת הכלכלית בניו יורק לסיליניום, שם יש לו מופעל ענק, כדי לייצג בענייני ייצוא לרודן מרכוס. נאסר הוא ממקורבי יעקב מרדור.

שניים אוחזין בספרד

הודעתה של ספרד על כינון יחסים דיפלומטיים עם ישראל גרמה למחלוקת הריסה בין מישרד החוץ ולישכת ראשי הממשלה. נערי של שימרון פרס מפצים, כי יחסיו הטובים של ראשיה ממשה עם ראשי האינטרנציונל הסוציאליסטי הם שהשפיעו על ספרד. בלישכת שריהוץ וועמים על כך, ומתלוננים כי מנסים לגוול מהם את ההצלחה המדינית.

פריצות אצל שופטים

קצין הביטחון של בתייה מישפט אסר על שופטים ופרקליטייה המדינה להוציא לביתם חומר מוקצוני המסוג מעל לדרגת שמור, אלא אם כן ייבדקו בביתם אמצעייה הביטחון מפני פריצות, עלידי קצין הביטחון עצמו. הסיבה: ריבוי פריצות אצל שופטים ועובדי פרקליטות, כנראה גם כדי לגנוב מיסמכים.

האנס פעל שוב

ניסיון אונס נוסף במשולש האונס בתל אביב: אלמוני סרץ השבוע לדירת קרקע ברחוב סוקולוב, אחרי שניסר את סורגי החלון, אך נמלט ממנה כשמצא בחדר השניה שתי נשים, שישנו באותו החדר בגלל חששן מהאנס.

הקרב על מועצות

הפועלים

ערב הבחירות להסתדרות ברור שהקרב האמיתי בין הליכוד והמערך יתנהל על השליטה במועצות הפועלים. גם במערך השלימו עם העובדה שהליכוד יכבוש עוד מועצות עירוניות, מלבד השתיים שכיום יש לו בהן שליטה. מי שיתן את הרין על כך יהיה גידעון בני ישראל, האחראי לתחום זה בוועד הפועל.

לחד לנהריה

מפקד צבא דרום לבנון, אנטואן לחד, עומד להעתיק את מקום מגוריו לנהריה, משם הוא יפקד על צד"ל. לחד איננו חושש לחיי אלא לחיי בני מישפחתו, ולכן ביקש משילטונות ישראל שישאשרו לו מגורים מחוץ לדרום לבנון.

הפיקוח יורחב

ועדת מנכ"לים לעניין עיסקת החבילה עומדת להחזיר לרשימת ההגבלות את כל המוצרים שהוצאו ממנה בתקופת התפר שבין שתי העסקות.

בין המוצרים שיכללו בהקפאה, חלפירכב ותרופות.

"רסקו" בעידן

השינויים

משקיעים מדרום אפריקה, שביריהם השליטה בחברת הבניה "רסקו", נמצאים בארץ. החברה צפויה להלב, שיגרור שינויים פרסונאליים ונהליים.

זעזועים בציון

המאזן של חברת הביטוח "ציון", שהוצג השבוע, איננו הזעזוע היחיד העובר על חברת הביטוח הוותיקה, שבשליטת מישפחת טייבר. בתוך החברה קיימת אי שביעות רצון על רקע חוסר מדיניות ברורה ועל רקע שינויים רציניים בחברות מתחרות.

פיסגה שולץ-מובוט

ביום הראשון הקרוב צפויה פגישה פיסגה בין שרי החוץ האמריקאי, ג'ורג' שולץ, ונשיא זאיר, מובוטו ססה סקו, במלון "המלך דויד" בירושלים. באותו יום ישחו השניים במלון, ומארי חיהם הישראלים ינצלו זאת כדי להפגיש ביניהם ולמלא את התחייבותם למובוטו לארגן למענו שדולה בארצות הברית.

האמריקאים יברחו

מבית שמש

במישרדי הביטחון חוששים שאם מישפל "מנעני בית שמש" לא יעלה במהרה על הפסים, ינצלו השותפים האמריקאים שלו, חברת "פרט אנד ויטני", את האופציה שבידם ויעזבו את השותפות.

צ'יץ' במילכוד

עד השבוע היו שציפו כי ראש עיריית תל אביב, שלמה להט, יפתיע ויתמוך רווקא במועמד המערך, טדי קאופמן, המתמודד על תפקיד מוכיר מועצת פועלי תל אביב. הסיבה: קאופמן הוא ראש ועד אירגון עובדי העיריה, בסופו של דבר צ'יץ' לא הפתיע, והודיע על תמיכתו במועמד הליכוד, מיכאל קליינר.

שינויים בדובר צה"ל

צפוי סכנת פקידים בין הקצינים ביחידת דובר צה"ל.

קנוניה לחיסול

"המתקדמת"

ראשי המערך והליכוד חידשו את הקנוניה להוציא אל מחוץ לחוק את הרשימה המתקדמת לשלום, יחד עם רשימת מאיר כהנא. הצעת חוק יסוד: הממשלה (תיקון מס' 12), שהונחה על שולחן הכנסת, קובעת שתיאסר ההשתתפות בבחירות לא רק של רשימה גיוענית ואנטי דמוקרטית, אלא גם של רשימה שיש "יסוד סביר לחשש כי תשמש מסווה למעשים בלתי חוקיים". זאת בריוק היתה טענת רוני מילוא וגאולה כהן נגד הרשימה המתקדמת לשלום. המחליטה תהיה גם להבא ועדת הבחירות המורכבת מעסקני מיסלגות, ושאינה זקוקה לשום הוכחות.

הלובאוויצ'ער כברוקר

חסידיו של ראש חב"ד מוכנים להישבע בנקיטת חפץ, כי רבם חזה מראש את התמוטטות הבורסה לפני שנתיים, וגם יעץ להם בהתאם לכך כיצד לנהוג בהשקעותיהם.

טריפה בערבה

כסוכנות היהודית מעבדים כעת פרויקט לפיתוח הערבה, שיכלול גם גידול סרטנים למאכל וצרפות יפאניות כבריכות של מיים. המדובר במיני מזון בלתי כשרים.

פז – מזכ"ל שינוי

אורי פז, הישראלי שנעצר בלוס אנג'לס בחשד שהפיץ שם רולארים מזויפים, היה בין שאר עיסקיו בארץ מזכ"ל תנועת שינוי. פז נכנס לתפקיד באמצע שנות ה-70, אחרי שהובא לפני מנהיג התנועה, אמנון רובינשטיין. זה התרשם ממנו עמוקות והציע לו את התפקיד. פז החזיק בתפקיד כמה חודשים, עד שהתבקש לפרוש, אחרי שהתברר כי אינו מסוגל למלא אותו.

רוצחים בפילים

מישטרת ירושלים דורשת את סירטיה צילום של הצלמים אשר סיקרו את הלווייתו של נהג המונית שנרצח, חמים תותנג'י. החוקרים, המגששים באפילה, מקווים לזהות בין המשתתפים את הרוצחים, שיתכן כי באו להלוויה.

"צרות צרורות"

בלי תצלומים

אמרגני הלהקה הבריטית דייר סטרייטס ("צרות צרורות"), שהופיע בשבוע שעבר בארץ, אסרו על צלמי העיתונות לצלם את הזמרים אלא בתצלום קבוצתי, מבוים. חששם היה כי לעיתונות יסתננו תצלומים של חברי הלהקה כשהם אוכלים או שותים, ואלה ישמשו כפירסומת למשקאות או לדיברי המתיקה, כפי שקרה בעבר לחברי להקת "תהילה".

קולק מתעקש לנהוג

טדי קולק, ראש עיריית ירושלים, בן ה-74, מתעקש להמשיך לנהוג במכוניתו, בניגוד להפצרות עוזריו. קולק כבר היה מעורב בכמעט תאונה בשעת לילה.

אלכוהול במישטרה

קצינים במטה הארצי העירו כי באחרונה הם חשים באדי אלכוהול מפיו של אחד המשתתפים בשיבות הספק (סגל הפיקוד הבכיר).

עימות ב"אל על"

מועצת עובדי אל על הוציאה חוזר לעובדים בחברה, הנמצאת אצל מפרק זמני, ובו ריווחה על עימות קשה עם ההנהלה סביב חוזר העבודה החדש ותנאי ההעסקה שלהם בחברה. החוזר בא במקום כינוס אסיפות ההסברה, שאת קיומן מונעת ההנהלה.

שביתה ב"כדורי"

תלמידי בית הספר החקלאי היוקרתי בגליל השביתו את הלימודים. נעלו את השערים ומנעו את כניסתם ויציאתם של המורים. זעמם יצא על התנכלותה של המדינה. רחל לפידות, לשני עובדים בכירים. היא חשדה בהם כי הדליפו לעיתונות מידע עליה ועל מעשים שלא ייעשו, משום שלא יצאו להגנתה.

דניאל בגוב האריות

למרות הפתיחה המבטיחה והפירסום הרב, רחוק מלון דניאל בהרצליה מלהיות סמל של הצלחה. בין העובדים הבכירים שוררת התחושה שעד לניהול תקין של המלון עדיין רחוקה הרחק.

התופעה סימלה את ישראל — ולא רק מבחינה אחת

המוניטין בישראל ישבו צמודים ל־מקלט־הטלוויזיה, כאילו גורל האומה היה מונח על כף המאזניים. כמו 600 מיליון צופים אחרים בעולם, הם עקבו בלהט אחרי תחרות הזמר האירופי — אירוויזיון.

האירוע כולו הדגים את כוחה של תיקשורת. אך הוא הדגים גם תופעה עמוקה יותר: כוחה של הלאומיות.

קשה להניח כי התחרות היתה מעוררת תגובה כזאת, אלמלא היתה מהווה תחרות בין נבחרות לאומיות — כמו האולימפיאדה ותחרויות־ספורט בינלאומיות אחרות. לא רק מדינה חדשה, כמו ישראל, נדבקה בקדחת זו, אלא גם מדינות ותיקות ומיושנות בדעתן, כמו שוודיה, שלא היתה לה מילחמה במאה השנים האחרונות.

תנועה מכוערת. יוהר כהן נשלח לתחרות בעיר גטבורג כשליח עמ־ישראל. כך התייחס אליו הציבור, כך ראה בלי ספק גם את עצמו. כאשר לא הגיע למקום הראשון, חשו רבים ככאב צורב.

יתכן כי אִי־הצלחה זו נבעה גם היא מתכונה לאומית. השיר „עולה“ אינו יצירת כתאלמות, אך הוא יכול היה כהחלט להתחרות עם השירים האחרים.

שאף אחד מהם לא יירשם לזכר הדור. רות. אלא שהבימאים לא הסתפקו בהשמעת השיר ביד הזמר האהוד. הם לא נתנו לשיר לדבר, אלא ליוו אותו בתנועות קדחתניות של להקה, שנשאה את כל סימני־הזכר השליליים של להקה צבאית ישראלית: לא היה קשר בין התנועה והשיר, התנועה עצמה היתה מכוערת, כל אחד מחברי הלהקה השתרל להבליט את עצמו בהבעת־פנים או בצורת התנועה, הכל היה חובבני ומאולתר.

הרקע בלע את הזמר, התנועה המכוערת בלעה את השיר, ויוהר כהן — ארם שניצח את הריבאון במאבק אישי ארוך — לא זכה בהצלחה שהיה ראוי לה.

יחסי חוץ

הנשיא והנאצי

השתיקה הישראלית מול המחוזות של רגן

מוביחה לאן הגיעה המדינה

למשה ארנס היה אומץ־הלב להגיד את הדברים כפה מלא. על ישראל היה לשחק בעניין ביטבורג, אמר. מפני שהיא מקבלת סיוע־חירום של 1.5 מיליארד דולר.

כך, בצורה פשוטה ומדומה, הבי לטת פרשת־ביטבורג יותר מכל פרשה אחרת את העובדה שישראל היא כיום גרורה אמריקאית לכל דבר, נטולת

שמץ של עצמאות גם בעניינים שהם בנפשה.

השגריר בא. עד שעורר העולם הזה (1.5) בשבוע שעבר את השאלה „מדוע ישראל שותקת?“ לא עוררה שתיקה מחפירה זו תשומת־לב גם בארץ. אחרי שנשאלה השאלה, היו כמה התבטאויות וזירות בגנות המחוזות של רוגלר רגן, שהשתתף בטקס בבית־הקברות שבו קבורים גם חיילי הס־ס־החמוש. אולם גם התבטאויות אלה היו

בנפשה. **השגריר בא.** עד שעורר העולם הזה (1.5) בשבוע שעבר את השאלה „מדוע ישראל שותקת?“ לא עוררה שתיקה מחפירה זו תשומת־לב גם בארץ. אחרי שנשאלה השאלה, היו כמה התבטאויות וזירות בגנות המחוזות של רוגלר רגן, שהשתתף בטקס בבית־הקברות שבו קבורים גם חיילי הס־ס־החמוש. אולם גם התבטאויות אלה היו

בנפשה. **השגריר בא.** עד שעורר העולם הזה (1.5) בשבוע שעבר את השאלה „מדוע ישראל שותקת?“ לא עוררה שתיקה מחפירה זו תשומת־לב גם בארץ. אחרי שנשאלה השאלה, היו כמה התבטאויות וזירות בגנות המחוזות של רוגלר רגן, שהשתתף בטקס בבית־הקברות שבו קבורים גם חיילי הס־ס־החמוש. אולם גם התבטאויות אלה היו

בנפשה. **השגריר בא.** עד שעורר העולם הזה (1.5) בשבוע שעבר את השאלה „מדוע ישראל שותקת?“ לא עוררה שתיקה מחפירה זו תשומת־לב גם בארץ. אחרי שנשאלה השאלה, היו כמה התבטאויות וזירות בגנות המחוזות של רוגלר רגן, שהשתתף בטקס בבית־הקברות שבו קבורים גם חיילי הס־ס־החמוש. אולם גם התבטאויות אלה היו

בנפשה. **השגריר בא.** עד שעורר העולם הזה (1.5) בשבוע שעבר את השאלה „מדוע ישראל שותקת?“ לא עוררה שתיקה מחפירה זו תשומת־לב גם בארץ. אחרי שנשאלה השאלה, היו כמה התבטאויות וזירות בגנות המחוזות של רוגלר רגן, שהשתתף בטקס בבית־הקברות שבו קבורים גם חיילי הס־ס־החמוש. אולם גם התבטאויות אלה היו

בנפשה. **השגריר בא.** עד שעורר העולם הזה (1.5) בשבוע שעבר את השאלה „מדוע ישראל שותקת?“ לא עוררה שתיקה מחפירה זו תשומת־לב גם בארץ. אחרי שנשאלה השאלה, היו כמה התבטאויות וזירות בגנות המחוזות של רוגלר רגן, שהשתתף בטקס בבית־הקברות שבו קבורים גם חיילי הס־ס־החמוש. אולם גם התבטאויות אלה היו

בנפשה. **השגריר בא.** עד שעורר העולם הזה (1.5) בשבוע שעבר את השאלה „מדוע ישראל שותקת?“ לא עוררה שתיקה מחפירה זו תשומת־לב גם בארץ. אחרי שנשאלה השאלה, היו כמה התבטאויות וזירות בגנות המחוזות של רוגלר רגן, שהשתתף בטקס בבית־הקברות שבו קבורים גם חיילי הס־ס־החמוש. אולם גם התבטאויות אלה היו

בנפשה. **השגריר בא.** עד שעורר העולם הזה (1.5) בשבוע שעבר את השאלה „מדוע ישראל שותקת?“ לא עוררה שתיקה מחפירה זו תשומת־לב גם בארץ. אחרי שנשאלה השאלה, היו כמה התבטאויות וזירות בגנות המחוזות של רוגלר רגן, שהשתתף בטקס בבית־הקברות שבו קבורים גם חיילי הס־ס־החמוש. אולם גם התבטאויות אלה היו

בנפשה. **השגריר בא.** עד שעורר העולם הזה (1.5) בשבוע שעבר את השאלה „מדוע ישראל שותקת?“ לא עוררה שתיקה מחפירה זו תשומת־לב גם בארץ. אחרי שנשאלה השאלה, היו כמה התבטאויות וזירות בגנות המחוזות של רוגלר רגן, שהשתתף בטקס בבית־הקברות שבו קבורים גם חיילי הס־ס־החמוש. אולם גם התבטאויות אלה היו

בנפשה. **השגריר בא.** עד שעורר העולם הזה (1.5) בשבוע שעבר את השאלה „מדוע ישראל שותקת?“ לא עוררה שתיקה מחפירה זו תשומת־לב גם בארץ. אחרי שנשאלה השאלה, היו כמה התבטאויות וזירות בגנות המחוזות של רוגלר רגן, שהשתתף בטקס בבית־הקברות שבו קבורים גם חיילי הס־ס־החמוש. אולם גם התבטאויות אלה היו

בנפשה. **השגריר בא.** עד שעורר העולם הזה (1.5) בשבוע שעבר את השאלה „מדוע ישראל שותקת?“ לא עוררה שתיקה מחפירה זו תשומת־לב גם בארץ. אחרי שנשאלה השאלה, היו כמה התבטאויות וזירות בגנות המחוזות של רוגלר רגן, שהשתתף בטקס בבית־הקברות שבו קבורים גם חיילי הס־ס־החמוש. אולם גם התבטאויות אלה היו

בנפשה. **השגריר בא.** עד שעורר העולם הזה (1.5) בשבוע שעבר את השאלה „מדוע ישראל שותקת?“ לא עוררה שתיקה מחפירה זו תשומת־לב גם בארץ. אחרי שנשאלה השאלה, היו כמה התבטאויות וזירות בגנות המחוזות של רוגלר רגן, שהשתתף בטקס בבית־הקברות שבו קבורים גם חיילי הס־ס־החמוש. אולם גם התבטאויות אלה היו

בנפשה. **השגריר בא.** עד שעורר העולם הזה (1.5) בשבוע שעבר את השאלה „מדוע ישראל שותקת?“ לא עוררה שתיקה מחפירה זו תשומת־לב גם בארץ. אחרי שנשאלה השאלה, היו כמה התבטאויות וזירות בגנות המחוזות של רוגלר רגן, שהשתתף בטקס בבית־הקברות שבו קבורים גם חיילי הס־ס־החמוש. אולם גם התבטאויות אלה היו

בנפשה. **השגריר בא.** עד שעורר העולם הזה (1.5) בשבוע שעבר את השאלה „מדוע ישראל שותקת?“ לא עוררה שתיקה מחפירה זו תשומת־לב גם בארץ. אחרי שנשאלה השאלה, היו כמה התבטאויות וזירות בגנות המחוזות של רוגלר רגן, שהשתתף בטקס בבית־הקברות שבו קבורים גם חיילי הס־ס־החמוש. אולם גם התבטאויות אלה היו

בנפשה. **השגריר בא.** עד שעורר העולם הזה (1.5) בשבוע שעבר את השאלה „מדוע ישראל שותקת?“ לא עוררה שתיקה מחפירה זו תשומת־לב גם בארץ. אחרי שנשאלה השאלה, היו כמה התבטאויות וזירות בגנות המחוזות של רוגלר רגן, שהשתתף בטקס בבית־הקברות שבו קבורים גם חיילי הס־ס־החמוש. אולם גם התבטאויות אלה היו

בנפשה. **השגריר בא.** עד שעורר העולם הזה (1.5) בשבוע שעבר את השאלה „מדוע ישראל שותקת?“ לא עוררה שתיקה מחפירה זו תשומת־לב גם בארץ. אחרי שנשאלה השאלה, היו כמה התבטאויות וזירות בגנות המחוזות של רוגלר רגן, שהשתתף בטקס בבית־הקברות שבו קבורים גם חיילי הס־ס־החמוש. אולם גם התבטאויות אלה היו

בנפשה. **השגריר בא.** עד שעורר העולם הזה (1.5) בשבוע שעבר את השאלה „מדוע ישראל שותקת?“ לא עוררה שתיקה מחפירה זו תשומת־לב גם בארץ. אחרי שנשאלה השאלה, היו כמה התבטאויות וזירות בגנות המחוזות של רוגלר רגן, שהשתתף בטקס בבית־הקברות שבו קבורים גם חיילי הס־ס־החמוש. אולם גם התבטאויות אלה היו

בנפשה. **השגריר בא.** עד שעורר העולם הזה (1.5) בשבוע שעבר את השאלה „מדוע ישראל שותקת?“ לא עוררה שתיקה מחפירה זו תשומת־לב גם בארץ. אחרי שנשאלה השאלה, היו כמה התבטאויות וזירות בגנות המחוזות של רוגלר רגן, שהשתתף בטקס בבית־הקברות שבו קבורים גם חיילי הס־ס־החמוש. אולם גם התבטאויות אלה היו

בנפשה. **השגריר בא.** עד שעורר העולם הזה (1.5) בשבוע שעבר את השאלה „מדוע ישראל שותקת?“ לא עוררה שתיקה מחפירה זו תשומת־לב גם בארץ. אחרי שנשאלה השאלה, היו כמה התבטאויות וזירות בגנות המחוזות של רוגלר רגן, שהשתתף בטקס בבית־הקברות שבו קבורים גם חיילי הס־ס־החמוש. אולם גם התבטאויות אלה היו

„סוף־סוף, העניין מאחוריי!“

אחרי נפילת הרייך השלישי הוא עדיין מסוגל לעורר רגשות שיש בהם כדי להרוס מנהיגים ולשנות את היחסים בין עמים.

היסטוריה

אחרי הניצחון הסופי

במיסמך סודי פירט היטלר את תוכניותיו אחרי הניצחון: חיפול יהדות אמריקה, סיפוח רוסיה

מה היה קורה אילו ניצח אדולף היטלר במלחמה, ואנשי הס־ס־הקבורים בביטבורג, היו עורכים תהלוכות ניצחון בברלין?

השבוע, כאשר חגג העולם את יום־השנה ה־40 לנצחון על הרייך השלישי, אין מרבית להציג שאלה זו. מפלת גרמניה הנאצית מקובלת כדבר מובן־מאליו.

אך לא כך נראו הדברים בעת המעשה. הם לא נראו כך לאדולף היטלר עצמו. עוד במאי 1943 רשם ביומנו, בכתב־יד, כמה רעיונות לאירגון העולם אחרי ניצחונו. זהו מיסמך יחיד־במינו, המשקף בדיוק נמרץ את הלוגיקה־המחשבה של הפיהרר.

כך רשם היטלר: הנקודה החשובה ביותר בעת הניצחון הסופי היא סילוק ארצות־הברית מן המדינות העולמיות, והשמדת היהדות שם.

למען מטרה זו ייתנו סמכויות דיקטטוריות לדר (יוזף) גבלס (שר־התעמולה הנאצי, התאבד *). כמור של יתה עליו לבצע חינוך־מחדש מוחלט של האוכלוסיה (האמריקני) (אית) שהיא ערביה, בעלת נחיתות גיועית. (הרמן) גרינג (מפקד חיל־האוויר הנאצי, מס 2 במיטטר) יע וור לו בכך. הוא יאסוף את האוכלוסיה בעלת הדם הגרמני, המהווה לפחות 50%, יעניק לה חינוך צבאי ושיקום לאומי. אין ספק שכך תהפוך אמריקה לארץ גרמנית בעיקרה. זה תלו רק באינטנסיביות של פעולת החינוך מחדש.

חשוב מאוד להצטרף מייד להסכמי בוגסה (בירת קולומביה, שם חתמו הסכמים להסדר היחסים בין מדינות היבשת האמריקאית). כדי להתחיל מייד אחרי הייצוב הראשון, בטיפול נאמן של מדינות דרום־אמריקה.

אחרי הניצחון הסופי צריכה רוסיה, מרכז הבולשביזם, מוקד־התבטחה, הניצחון של העולם, להיעלם מן המפה. לשם כך היא תסופח, בשלב אחד או בשני שלבים, לרייך הגרמני הגדול. (המשך בעמוד 8)

ההערות בסוגריים הן של העולם הזה.

עת היונה תגיע

את אהרון הראל, ודרכו את המרכז הבינלאומי לשלום במזרח התיכון, הפועל בשורות המפלגה. כל היונים יתמכו ביוזמות־שלום מצריות וירדניות, ובשיתוף אישים פלסטיניים שאינם טרוריסטים“ במגעים עם ישראל.

אין ספק שאנשים מהשדולה היונית יתמכו בשיתוף של האינטלקטואלים הפלסטיניים החיים בארצות־הברית, ואליה חילדי ואדוארד סעיד, בשיחות שלום עם ישראל, חרף חברותם כמזעזה הלאומית הפלסטינית. הראל, בעזרת אנשי רצ, ידאג גם להפעלת שלום עכשיו בשורות המפלגה. פרס יוכה במאמרי־מייכה נלהבים בעיתור גים, בעיקר מצד הפרשנים הפ־פ־ג־מטיים.

לעומת זאת יהפוך רבין, יותר ויותר, נושא לביקורת קשה, כנושא־דבר של הליכוד בתוך המערך. סימן לכך ניתן כבר בשבוע שעבר, כאשר בן־התנער לעדיו של עוז וייצמן, משהטח 9 אדמות של ערבים משטח 9 בגליל.

מוכ־המפלגה, עוזי ברעם, יסייע ליונים בדרך יותר דיסקרטית, ובעיקר ימשיך בהתקפותיו על שר־הליכוד, ובראשם אריאל שרון. מחוגי פרס נמסר להעולם הזה שראשי־הממשלה יקיים פגישות עם אינטלקטואלים, כולל אנשים כמו עמוס קינן ובוטו עברון, כדי „להחליף ריעות“.

כל הצעדים האלה יתועלו, לבסוף, למיסגרת של יוזמה מדינית, שתבוא במקביל לצעדים אמריקאיים לקראת הסכמים בחסות ארצות־הברית.

המחצית השניה של 1985 תעמוד, אם כך, בסימן עליית קרנם של היונים. רק ב־1986 יוברר, אם תופעה זאת היא זמנית, למטרות ניפוח הרדי טאציה — או שתשתלב בתהליכים מרחביים, בינלאומיים וישראליים, שיש להם חשיבות למזרח ארץ. חיים ברעם

האחדות ראה פרס ביונים מיכשול בדרך למטרה, שבנינו היתה החשובה ביותר: ראשות־הממשלה. הוא לא צירף אף יונה אחת לממשלתו, אפילו לא סגן־שר, וכך נוצר המצב שראש־החץ של המתניות המדיניות הוא רוקא איש יחיד. עוז וייצמן, הנעזר לעיתים על־ידי היונים, המאיישות את ליטתו של פרס כפקידים, להבדיל מנבחרי־ציבור. מכונים הוה יצר עובדה מעניינת בסיעת המערך בכנסת. מיספר היונים והיוצאים בסיעה הוא גדול מאוד, וכמה מהם בולטים במיוחד בפעילות פ־ל־מנטרית ערה ופורה. בהעדר תפקידים כיוצ, נשארו היונים בכנסת מתוסי כלות, אבל עצם קיומן וגורלן המשותף מהווה עובדה פוליטית שנוהגים, בטעות, להתעלם ממנה.

מחוז לממשלה נותרו אישים בעלי השקפות יוניות — באורח יחסי. כמובן — כמו נאווה ארד, מוכ־המפלגה עוזי ברעם, אבא אבן, אהרון הראל, אורה נמיר, חיים רמון, דודי ליבאי, עבדי־אל־האב דראושה, וכן יו־ר הס־ע, רפי ארזי, מיכה חריש, שבח וייס ויצחק ארזי, שגם הם מתונים יחסית. מכל החבורה הזאת, רק ח־כ שבח וייס מגלה נאמנות מוחלטת לרבין, ולכן גם לקואליציה הלאומית ולהשדרותה. כל יתרו יעשו הכל כדי לפרק את השותפות עם הליכוד, השנוא עליהם. לפני שיחול המועד לביצוע ההסכם, האמור להכתיר את שמיר כראש־ממשלה.

אין ספק שאחרי ה־13 במאי יקרב פרס את השדולה היונית אליו באורח חסרת־פקים. אני שום כמו אבא אבן, שגורר עליידו לכלבים ערב הקמת ממשלת־האחדות, יזכו בעדנה חדשה.

אכן, ממש כמו וייצמן היום, יקבל על עצמו שליחויות ריפולמטיות כשם פרס, ויזכה במעמד דומה לזה של השגריר הנודד, אוורל היימן, בממשלות דמוקרטיות בארצות־הברית. אכן יפעל חברים אחרים בשדולה היונית של מפלגת־העבודה, ובעיקר

שה למצוא משקיפים רציניים החולקים כיום על התחזית (ושהי עליה לראשונה בעולם הזה) אודות תפקידו המכריע של הסכם־הרוטאציה בין שימון פרס ליצחק שמיר, בכל המהלכים הפוליטיים שאחרי ה־13 במאי, מועד הבחירות לוועידת־ההסדרות. היבט מעניין של תנשוא הוה: עליה חרה במעמד „יונים“ במפלגת־העבודה.

ראשי־הממשלה הוא מומחה בעל שיעור־קומה בחיור אחרי השדולות השונות בחברה הישראלית, כמועד ובמינון הרצויים לו. בתקופת כהונתו של יצחק רבין כראשי־הממשלה (1974-1977) היה פרס חביבים של הניצים, ושוחרר להתקבצות בין המערך ללי כור. אחרי המהפך קיבץ אליו יונים רבות, וכמה מאנשיו — הבולט בהם הוא חבר־הכנסת אהרון הראל — עברו מהפך נפשי ופוליטי של ממש, שהביא להתמתנות ניכרת בהשקפת עולמם, בעיקר בכל הנוגע לסיכסוך הישראלי־פלסטיני.

אחרי הבחירות לכנסת ה־11, ביולי 1984, דיבר שימון פרס לעיתים בנוסח הליכוד, כדי לקדם ולהבטיח את הקמת ממשלת־האחדות־הלאומית בין ראשות. כך הצליח פרס ללכד סביבו במשך שנים ארוכות, אישים מכל גווני הקשת. א־כ־יהושע, איש שלי־לשעבר, החל נשבע שמו. יוסי שריר התקרב אליו. יונה צחורה כמו יוסי ביללין הפכה עוזרו הקרוב ביותר.

מהעבר השני המשיך פרס ליתנות מתמכתם של זוללי־שטחים ושונאי־ערבים כמו אריק נחמקין ורענן נעים (נכח ששני אלה שונאים איש את רעהו הרבה יותר מאשר את הערבים), וסתם ניצים קיצוניים, כמו עמוס הרד ואחיו, יגאל הורביץ.

המשיחק הזה השתלם מאוד לספר. בצד תרמית של חוסר־אמינות וחתירות בלתי־נילאת, הוא יצר לו גם שם, די מוצדק בנסיבות הקיימות, של „הרע במיעוטו“.

בעת תהליך הקמת ממשלת־

הנדון:

היעוד נעלם, הביורוקרטיה נשארה

ההסתדרות הכללית

בנק הפועלים אינו מעניק זכויות יתרה לחברי ההסתדרות. שיכור-עובדים אינו נתון לעובדים דירות זולות יותר. תנאי העבודה בכור אינם שונים מן התנאים במקומות אחרים. ריווחי הגופים האלה אינם משתנים את חברי ההסתדרות. לעובדים, חברי ההסתדרות, אין שום שליטה בהם. אם כן, מי נהנה ממוקריבות אדירים אלה? קודם כל, הבוסים שלהם. כפי שהתגלה בפרשת יעקוב לוינסון, יכול אדם אחד להפוך מיפעל הסדרותי אדיר לממלכתו הפרטית, ולעשות בה כבתוך שלו, פשוטו כמשמעו. במקומות אחרים שולטות במיפעלים חבורות קטנות של בוסים. במיקרה הטוב ביותר עומדים מוקריבות אלה לרשותה של הביורוקרטיה האדירה, שהיא-היא ההסתדרות האמיתית.

ההסתדרות היא ביורוקרטיה בלתי-יעילה ומנופחת מאין כמוה, שהיא — במקרה הטוב ביותר — מיותרת לחלוטין ברובה הגדול. היא סובלת מהסתיידות-עורקים כרונית ומשאר תופעות גריאטריות.

חברי ההסתדרות ומעבידיהם, שנדמה להם שהם משלמים את מיסיהם למען קופת-החולים, אינם יודעים שבמעט מחצית הכסף משמש לקיומה של ביורוקרטיה עצומה זו, שבה שובצו עסקני המיפ-לגות השולטות בהסתדרות.

הנהיג העיקרית היא מיפלגת-העבודה. יותר ממשפילגת העבודה שמרה על ההסתדרות, ההסתדרות שמרה על מיפלגת העבודה. מוקריבות זה איפשר למיפלגה להחזיק מעמד במשך שבע השנים הוות של שילטון-הליכוד במדינה. אל העוגה הזאת נשאות עניניה של המיפלגות האחרות. הן רוצות בחלק ממנה. וזהו כל העניין. הליכוד אינו רוצה לשבור את ההסתדרות, כפי שתבע ואב ז'בוטינסקי בשעתו, כאשר כתב את מאמרו המפורסם, "יא ברעכען" ("כן, לשבור"). הליכוד הגיע להישגים בבחירות הקודמות מפני שניצל בכישורו את זעם ישראל השנינה, ואת שינאתה לצמרת ההסתדרות, המסמלת את ישראל האשכנזית השמנה. אבל הליכוד לא קיבל חלק בעוגה, ועל כך יצא קיצפו. גם רוב המיפלגות האחרות, הפלשתיות בבחי-רות אלה, דוגלות באותה המטרה הקדושה. לכן מפנה הציבור. לכן מפנה חברי ההסתדרות.

ל רקע זה כדאי לעיין בדברי-התעמולה של המיפלגות בבחירות מוזרות אלה. מיפלגת-העבודה אינה אומרת דבר. היא מפרסמת את תמונתו של ישראל קיסר, וזהו.

קיסר הוא איש נחמד. לירוחם משל היה חן של עיירה מיוזרח אירופית ומשהו מ"ארץ-ישראל העובדת". לקיסר יש החן הטבעי של מוצאו העדתי. זהו הבדל גדול. וגם היחיד. קיסר, כמו משל לפניו וכל קודמיו, הוא נציג הביורוקרטיה ההסתדרותית הגדולה שמינתה אותו, ולא יעלה על דעתו לשנות בהוא-זה את האימפריה הביורוקרטית שגידלה אותו מנעוריו.

הוא עסקן מיקצועי, באיגון של עסקנים מיקצועיים. נאמנותו המוחלטת נתונה למיפלגה, שהיא ביתו ומיצורו. לעולם לא יתמרד נגדה. כפי שלא התמרד נגדה יצחק כהן-אחרון, חובב הסקנדלים, שלכל צעקותיו לא היתה שום תוצאה ממשית. הנציג האלמוני מטעם הליכוד אינו אומר דבר הנוגע למהות ההסתדרות. אם בכלל יש לו מסר, הרי זה מסר שבראי לגנוז אותו. ואכן, הוא גנוז. אופיינית ביותר התעמולה של ר"ץ. המועמד הראשי שלה היה פעם מגדולי המנופים בדגל האדם וממרי האינטרנציונל. לא עוד. עכשיו מציג ר"ץ את פני ארבעת נציגיה בכנסת, ואומרת שתעשה בהסתדרות מה שהיא עושה שם. קשה להעלות על הדעת מסר יותר חסרת-כוון. מה עמדתה כלפי בעיות ההסתדרות? ואילו התשליל הימני של ר"ץ, התחיה, ממלאה את פיה מים כמה. אף אחד אינו רוצה לדבר על בעיות ההסתדרות, על עיוותיה הנוראים, על חוסר כל משמעות חברתית לקיומה, על הצורך להתחיל מחדש בהגדרת מטרותיה, בקביעת המיבנה שלה, בפירוט זכויות חבריה.

אני חבר ההסתדרות. כמשך ארבע שנים הייתי חבר הוועד הפועל שלה. אני אלד להצביע. בהרגשה עמוקה של תיסכול. אני אצביע בעד הרשימה הקרובה ביותר להשי-קפותי בענייני המדינה. אני מציע לכל חברי ההסתדרות לעשות כן. אני יודע שבמערכת-בחירות זו לא יוכרע דבר. ההסתדרות תישאר כפי שהיתה. המאבק הגדול לשינוי פני ההסתדרות יתחולל באחד הימים. הוא בלתי-נמנע. אבל לא ב-1985.

ביותר בארץ, מחוץ לממשלה. כל עובד רביעי בארץ עובד כאחד ממפעלי ההסתדרות. תנאי-העבודה שלו אינם שונים מתנאי חבריו, העובדים אצל מעבידים פרטיים או ממלכתיים. וגם הבוסים של המפעלים האלה אינם מתנהגים אחרת, או חיים אחרת, מאשר עמיתיהם, הבוסים של המפעלים הממלכתיים והפרטיים. כולם שויכים למעמד אחד, לצמרת אחת, לעלית חברתית אחת.

לראשי המפעלים של ההסתדרות יש אותו האינטרס כמו לחבריהם ה"פרטיים": לשמור על שכר-עבודה נמוך ועל מאגר גדול של כוח-עבודה זול. ההסתדרות, האמורה להגן על שכר העובדים מפני הבוסים, הפכה למעין מישטרת-עבודה של הבוסים להטלת משימת על העובדים. כמה מן השביתות הגדולות בארץ, החל במרד-הימאים הגדול בראשית שנות ה-50, נשברו על-ידי האגרוף המקובץ של ההסתדרות.

אז התפתחו הדברים הרבה יותר. תחילה שימשה ההסתדרות מכשיר בידי העלית החברתית של "ישראל הראשונה", האשכנזית וה"מסודרת", לקיפוח המוני

מייסדי ההסתדרות, 1920: רק חלק בעוגה

ישראל השניה (שפנו, על כן, שלא-תהנהגו האנטי-הסתדרותית).

אחר-כך קם במדינה מעמד-עובדים חדש — העובדים הער-ביים. אלה זוכים אך בקושי בהגנה מיקצועית מצד ההסתדרות, שוויתרה רק באיחור רב על התואר "ההסתדרות הכללית של העובדים הערביים". האזרחים הערביים של ישראל הם גם כיום בבחינת בניהוסות נסבלים בהסתדרות. לאחרונה התגלה (תורות ליוזמת הרשימה המתקדמת) של-המוני העובדים החקלאיים הערביים, אזרחי ישראל, אין דריסת רגל באגף החקלאי של ההסתדרות, השולט בכל החקלאות של המדינה שילטון ללא-מצרים. מישר-החקלאות הממלכתי הוא קליפה ריקה. עוד יותר מאשר מישר-הבריאות הממלכתי, שהוא בן-חורג של קופת-חולים.

בינתיים קם מעמד-עובדים חדש עוד יותר: המוני העובדים הזורמים מרי יום מן השטחים הכבושים לעבודה בישראל. מעמד עשוק זה, שאין לו זכויות אנושיות ואזרחיות, אינו מקבל שום הגנה שהיא מידי ההסתדרות.

שביל מה קיימים מכשירי-הכוח הכלכליים של ההס-תדרות? זוהי השאלה השנייה שהיתה צריכה להישאל בבחירות, ושלא נשאלה. מיפעלים אדירים אלה פועלים לפי אותן השיטות, ולמען אותן המטרות, כמו המיפעלים הפרטיים המקבילים. בעין בלתי-מוזיינת אין לראות כל הבדל.

עולם לא ראתה הארץ בחירות כאלה. הציבור אינו רוצה לשמוע עליהן. עצם המחשבה על הבחירות האלה מעוררת בו שיעמום שאינו ניתן לכיבוש.

הרשימות העיקריות אינן אומרות דבר וחצי-דבר. אנשי פירסומת מיקצועיים שוברים לעצמם את הראש בנסיון גואש למלא את שטח המודעות בקישקוש כלשהו. אולם ההסתדרות מאגדת בתוכה את רוב רובם של אזרחי-ישראל. היא חולשת על מאגרי-כוח עצומים, כלכליים ומדיניים. מעשיה ומחלליה משפיעים על כל אדם בישראל, אשה וגבר, זקן וילד, כריא וחולה. ולאיש לא איכפת.

די שאדם יתלהב במערכת-בחירות צריכה להיות לו ההרגשה שקולו משפיע. צריך לעמוד לנגד עיניו עניין חשוב, שהוא מוכן להתגייס למענו ולפעול. הוא צריך להבין שיש הבדל בין מיפלגתו והמיפלגות היריבות.

כל זה אינו קיים בהסתדרות כיום. אין ההרגשה שניתן לשנות משהו בגוף הזה. אין ההרגשה שיש הבדל כלשהו בין המיפלגות. כל השאר הוא שיעמום אחד גדול.

מפני שההסתדרות חשובה. צריכים לשנות אותה מן היסוד ועד לגג. ואין מי שיעשה זאת.

ההסתדרות היא אחד הגופים הוותיקים ביותר בארץ. רק הקשישים המופלגים ביותר זוכרים את יום היווסדה. באשר קמה, היה לה יעוד עצום. גם חברתי וגם לאומי.

מבחינה חברתית, היה צורך לאפשר את קיומו של פועל עברי בארץ. היה צורך עליו פועל עושה ומנצל. היה צורך ליצור להם מקום-עבודה. היה צורך לארגן מינהלית של עזרה הדדית בעת צרה, החל בקופת-חולים וכלה בפנסיה לזקנים. מבחינה לאומית היה התפקיד קשה עוד יותר. בפלשתינה שלטו הבריטים. הישוב העברי היווה מדינה-בתוך-מדינה. היה צורך להעמיד לרשותו מכשירי שילטון וכפיה, לשם השלטת "המרות הלאומית".

ההסתדרות קיבלה על עצמה את התפקיד הזה. מכיוון ששלטה על פרנסתו של העובד, היא יכלה להטיל עליו מרות. מי שלא היה חבר בהסתדרות, לא זכה בטיי-סול רפואי ובשאר שרותי העזרה ההדדית.

לצידה של לישיבת-העבודה ההסתדרותית קמו תחת כנפי ההסתדרות מכשירי-העוצמה הכלכליים הגדולים, הצבא העברי (אירגון ההגנה), מאות הישובים של "התתי-שבועות העובדת", שרותי הבריאות, החינוך והספורט העיקריים של המדינה-בדרך. כל זה נוצל גם לטובת המיפלגה ששלטה בהסתדרות ובישוב — מפא"י. אך המטרה העיקרית היתה לנצל מערכת-כוח אדירה זו לביצוע הוראות "המסודת הלאומיים". זו היתה מדינה-בתוך-מדינה-בתוך-מדינה.

שקמה מדינת-ישראל. נלקחו מן ההסתדרות הצבא ומערכת-החינוך ("זרם-העובדים") אך לא שאר מכשירי העוצמה.

מכשירי-הכוח העיקרי — קופת החולים — לא הפך שרותי בריאות ממלכתי. מכשירי-הכוח הכלכליים העצומים לא הולאמו גם הם. ההסתדרות נשארה, בעיקרו של דבר, מה שהיתה לפני קום-המדינה: מדינה-בתוך-מדינה.

אולם לא נותר לה שום יעוד. מול פני המציאות המשתנה, נשארה ההסתדרות כגוף שהתאבן. לפני קום המדינה היה מיבנה ההסתדרות בבחינת "אנומליה" מחויבת-המציאות. מפני שהמציאות לא היתה "נורמלית". מאז קום המדינה הפך מיבנה ההסתדרות אנומליה הנוגדת את המציאות, מפני שזו הפכה "נורמלית". ובכל שהמציאות השתנתה, כן התרחקה ההסתדרות מצורכי המציאות וממטרותיה המוצהרות.

שביל מה קיימת ההסתדרות כמו שהיא? זוהי השאלה הראשונה שהיתה צריכה להישאל במערכת-הבחירות. אין זה מיקרה שאיש לא שאל אותה, ואיש לא נתן תשובה לשאלה שלא נשאלה. לכאורה, ההסתדרות היא קודם כל איגון להגנה על העובדים. האומנם?

בכל סיכומי-העבודה הגדולים, מופיעה ההסתדרות במיקרה הטוב ביותר כצד ניטרלי, המפשר בין העובדים והמעסיקים. לעיתים קרובות מאוד מתייצבת ההסתדרות נגד העובדים. אין זה מיקרה, מפני שההסתדרות עצמה היא המעביד הגדול

במדינה

(המשך מעמוד 6)

גיות, הספרדיות, הפורטוגליות וההר
לנדריות מעברלים, לטובת העמים הי
ציבעוניים ולטובת העמים האירופיים.
עד כאן הרברים של היטלר,
שנרשמו על רפיון בחיפזון, תוך
כדי מחשבה.

מתקבלת תמונה שאינה רק ילדו
תית בפשטנותה, אלא גם מחרידה
בתוכנה. כי לאדולף היטלר היה
הכישרון להפוך חלומות ילדותיים
למציאות וזועתית.

השטחים הכבושים

ניתוח רענן

**איך הצליחו הנקודות
המעטות והזעירות לכפות
את כל שטח הגדה?**

מזה כמה שנים מהלך הר"ר מירון
בנבנישתי אימים על שוחרי השלום

במיסגרת תוכנית ל-30 שנה, יינתן
חינוך גרמני בלעדי לילדים, וכמורכב
למבוגרים אינטליגנטיים שיחפצו בכך.
אחרי שתהיה להם שליטה גמורה
בשפה הגרמנית, יוענק להם שיוויון
זכויות מלא עם אזרחי הרייך הגרמני.
איך נקרא להם? "גרמנים מיוחייים"
גרמנים באלטיים? או כדומה.
בכל האחרים נטפל כמו בפולנים
ובשאר הסלאווים. אירגון, ביצוע ופיר
קוח: לישכת הקאנצלר. (לישכתו של
היטלר עצמו. הכוונה היא
לעבודות הפרך ולרצח-עמים).
מייד אחרי המלחמה יש לפצות את
העם הגרמני על אובדן חלק גדול של
הנוער הגרמני הזוכרי, לשם כך
דרושים אמצעים מהפכניים, ואסור
להירתע מביצועם. (הכוונה היא.
כנראה, לחטיפת בני-נוער מעמים
אחרים).

לא יהיו חסרים לנו תקדימים לכך.

רבנים לווינגר וולדמן על כתפי מעריציהם
הוחלט פה אחד לבצע פעולת-מינוע המונית בנפש...

רצח המלונ

כדת ובכד"ן

ושולית, אלא הצבא הפרטי של תנועת
ההתנחלות.

הרג בלי אבחנה

במשך שנים פעלה המחתרת
באין מפריע. החשד שבוטא כבר
או, שהממשלה וזרועות-הביטחון פרשו
את חסותם על המחתרת, עליפי הנחיות
ראשיה-ממשלה מנחם בגין, הולך
ומתחזק עתה. פשוט לא יתכן שכל
המתגלה עכשיו נעשה בלי ידיעת
שרות-הביטחון.

כאשר החליט ראשיה-ממשלה יצחק
שמיר לשים קץ למדיניות זו, נעצרה
הקבוצה שנודעה מאז בשם "המחתרת
היהודית". אך היה ברור כי זהו רק
קצה-הקרחון. כמה מראשי הקבוצה
ברחו לחו"ל או נעלמו — אולי בעידוד
השלטונות. אך חשובה יותר היתה
ההסכמה האילמת שלא להעלות את
החקירה מעל לרמה מסויימת.
האיש החשוב ביותר בין הנעצרים
הוא מנחם ליכני, שהוגדר כ"מפקד
המחתרת". השבוע פורסמה ההודאה
שמסר למיטרה אחרי מעצרו — והיא
הטילה אור חד על הרקע האמיתי של
הטרור היהודי.

ליכני תיאר את אשר התרחש מייד
אחרי הלוויית אלי הוא, הרפתקן אמר
ריקאי-נוצרי, שבחיפושיו אחרי הרפת
קות חדשות התגייס והפך יהודי לאר
מני קיצוני. הוא נהרג יחד עם חבריו
בלב חברון, בחורם מתפילה.

בעיקבות מאורע זה התכנסו ראשי
היישוב של גוש-אמונים בקריית-ארי
בע. העיר ליכני: "למיטב זיכרוני השי
תתפו בשיבה זו הרב רב ליאור, הרב
אליעזר וולדמן, הרב משה לווינגר, הרב
יועזר אריאל... הרבנים הביעו דיעה
חד-משמעית שיש להרתיע את האוכ
לוסיה הערבית... הוצע שפעולת ההר
תעה תבוצע עליידי המתיישבים".
הדברים חשובים לא רק

היתה קבוצה קטנה ומבודדת,
ש"לקחה את החוק לידה" או
ש"מעדה", אלא גוף שפעל
מטעם הרוב העצום של ציבור
המתנחלים בגדה המערבית.
● שהמחתרת פעלה על פי
ההנחיות וההוראות של ראשי
הציבור הזה, הרבנים המפורי
סמים ביותר של גוש-אמונים.
תנועת-התחיה ועוד.

● שפעולות הרצח הפיטוני
והקומעוני תוכננו בידיעתם
המלאה של כמה מראשי הי
מימסד הדתי היהודי. יתכן ש
אלה כללו גם רב-ראשי-לשעבר
ואנשי-צמרת אחרים.

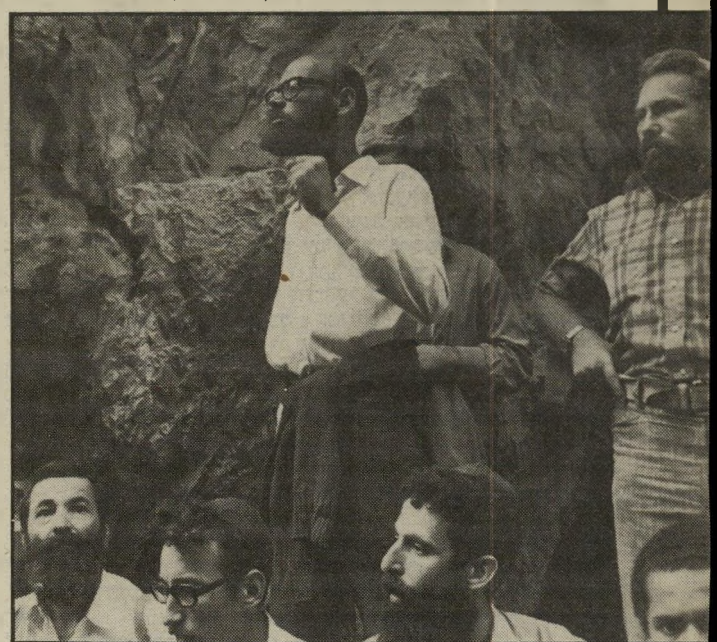
בקיצור: שאין זו מחתרת קטנה

לא במיקרה לחמו נאשמי המח
תרת היהודית כאריות כדי למנוע
את הגשת הוראותיהם במישפט המת
נהל נגדם.

הורעות אלה, שנבנו במישטרה,
מכילות הוראה באשמות רבות — החל
ברצח ובנסיון לרצח וכלה בתיכנון
הפיצוץ של קודשי האיסלאם. קבלת
ההוראות עליידי בית-המישפט עשויה
להביא לחריצת דינם.

אך היתה סיבה שניה המסבירה
עקשנות זו. הנאשמים ידעו כמה הורו
במישטרה. משום כך גם ידעו כי
פירסום ההוראות ברבים יביא לאישור
עובדות שמעטים העזו להכריז עליהן
עד כה:

● שהמחתרת הרצחנית לא

הרב לווינגר ומעריציו בפעולת התנחלות
כפפות משי וכפפות קטיפה

אדולף היטלר (1943)

הפיתרון הסופי היה רק ההתחלה

הישראלי-פלסטיני. בנבנישתי, לשע-
בר סגן-ראשי-עיריית ירושלים, החוקר
את מעשיהן של ממשלות ישראל
בשטחים הכבושים, הוא אבי תיאוריית
האירוורסיביליות — לדבריו, ישראל
קבעה בשטחים עובדות שאינן הפיכות,
ואשר ימנעו בעתיד כל אפשרות של
נסיגה.

התוצאה של תיאוריה זאת: מתן
לגיטימציה יונית-כביכול לתוכניות
סיפוח.

לאחרונה פירסם בנבנישתי סקר
חדש, שבו קבע כי יותר ממחצית שטח
הגדה כבר הועבר לשליטה ישראלית,
וכי נקבעו בו עובדות שאין לשנותן.
הפרכת קביעותיו של בנבנישתי
באה בשבוע שעבר מכיוון לא צפוי.
הפרופסור רענן וייץ, לשעבר מנהל
מחלקת ההתיישבות בסוכנות היהודית,
ניתח באיזמל חד את התיאוריה של
בנבנישתי והפך אותה על פיה.

כתב וייץ ביומון "הארץ":

בנבנישתי טוען, כי מתוך שטח
כללי של בערך חמישה וחצי מיליוני
דונם של הגדה נקבעו עובדות לגבי
2,268,500 דונם:

- שטחים שהוכרו כבעלות המי-
דינה: 1,700,000 דונם;
- שטחים שנסגרו על ידי הצבא
— 1,106,000 דונם;
- שטחים של נפקדים —
60,000;
- שטחים שנרכשו בהפקעה עם
תשלום — 50,000;
- שטחים שהופקעו לצורכי צי-
בור — 47,000.

שני הסוגים הראשונים הם בבחינת
(המשך בעמוד 14)
העולם הזה 2488

יקטרינה הגדולה — שהיתה, אגב,
נסיכה גרמנית לבית אנהאלט-צרבסט
— קבעה בהכרזתה הראשונה אחרי
עלותה לכס-המלוכה, בין השאר: יש
להחיות את המידבריות הנרחבים שלנו
בבנייארם.

אין בושע בריבוי-נשים לשם הגד-
לת האוכלוסיה.

לטובת כל העולם יש לשמור על
אנגליה בצורתה הנוכחית בלי שינוי.

לכן, יש לפתוח אחרי הניצחון הסופי
במדיניות של התפייסות (כלפי ברי-
טניה). לא תהיה שום השפלה, לא
ייתבעו ממנה פיצויים. רק המלך צריך
להסתלק — במקומו יבוא דוכס
וינדזור (אחיו הבכור של המלך גורג
ה-6, שהתפטר מכס-המלוכה בגלל
אשה, ושהגרמנים האמינו שהוא
פרו-נאצי). איתו ייכרת חוזה-ידידות
לכל הזמנים, במקום החוזה-שלום.
(יואכים פון) ריבנטרופ (שר-החוץ
הנאצי, אדם שחצן ואפסטי) ישוחרר
מכל תפקידיו בגרמניה, ויישלח
לאנגליה כמופנה-כוח כללי וכיועץ
למלך. הוא יקבל מידי המלך תואר
ומעמד של דוכס אנגלי.

אל ברית-מעצמות אדריה זו יצטרפו
הממלכות הסקאנדינביות, וכמו כן
חצייהאי האיברי (ספרד ופורטוגל).
אולי בתור גושים, אבל גם מדינות
אירופיות אחרות. הביצוע: (אלפרד)
רוזנברג (האידאולוג הנאצי מושל
רוסיה, הוצא-להורג בנירנברג). כך
יתגשם החלום של אירופה המאוחדת
— קארל הגדול, הנסיך אויגן, נא-
פוליון.

בברלין יוקם מישרד מרכזי לניהול
המושבות האנגליות, הצרפתיות, הבל-

רונן שגיא-שני **(מימין) הורשע** **בה אחד, גיל בן** **גל הורשע ברוב** **דעות — אך** **השופטים מתחו** **ביקורת נוקבת** **על המישטרה** **והפרקליטות**

כאשר נפתח מישפטם, ניסו השניים למנוע את קבלתן של ההודאות הללו עלידי בית-המישפט. בעיקר היה מעוניין בכך רונן, אשר הפליל את עצמו כליל ברצח הברוקר. הוא ערך מישפט זוטא, אבל בית-המישפט החליט לקבל את ההודאה. בן-גל ויתר על מישפט-זוטא, אך הצהיר כי ינסה לערער את מישקלה של ההודאה.

אחרי שהשופטים קראו את הערור יות הללו וידעו כל מה שאומר האחד על רעהו, התברר לפתע, כי התעוררה בעיה פרוצדורלית-טכנית, המונעת מהשופטים להשתמש בעדויות אלה כנגד הנאשם השני. זה הביא את השופטים למצב הבלתי-אפשרי, שבו הם יודעים, כי השניים אשמים ברצח הברוקר, אך חייבים להתעלם מיריעתם זו ולהתכחש לה. היה עליהם לפסוק בדיון כאילו לא קראו את ההודאות הללו.

דבר זה איננו אנושי, וקשה מאוד לדרוש זאת אפילו משופט מיקצועי. השופט אורי שטרומן, שהיה אב בית-הדין, התמודד עם הבעיה ביושר, אינטלקטואלי ובכנות מישפטית, והגיע למסקנה כי עליו לזכות את גיל

הורשעה **בדו-חנה**

לחיות חיי-חטא ולטעום טעם-פשע. כתב השופט צבי הכהן. השופטים למדו על מעשיהם הנלוזים של השניים מדברים שאמרו הם עצמם במישטרה. כאשר נחקרו, שפכו השניים קטנות של שופכין האחד על ראש רעהו והאשימו זה את זה כמעט בכל עבירה תחת השמש.

בפסק-הדין לא הסתירו השופטים את סלידתם משני הנאשמים, גיל בן גל ורונן שגיא-שני. פרשה של שני חברים בני-יטובים, מגידולי הארץ שעשו ביאושם, הסתכנו בסמים, גניבות ופריצות, בעיקר מבית-הוריו של רונן. לגיל, שהיה בעל אמצעים כלכליים, היה זה פיתוי של היצר הרע

מרים רוזנטל, בחרה להגיש כתב-אישום אחד נגד שני הנאשמים ולנהל את מישפטם יחד. מאחר שהיה זה מישפט מסוכן, והוזמנו הרבה עדים, חשבה התובעת כי מישפט אחד יחסוך למדינה כסף רב, מכיוון שהעדים יעידו רק פעם אחת. ואילו אם יופרדו המישפטים, וכל

בן-גל מאשמת-רצח. הוא הרשיע אותו רק בסיוע לרונן לברוח מהארץ, ביודעו כי הוא רוצח. שני השופטים האחרים התמודדו עם הבעיה כדרכם. גם הם הסבירו את הקושי שבו נתקלו, אך מצאו ראיות אחרות נסיבתיות, שהספיקו להם כדי

אלמנתו ואחיו של הנרצח אלטרוביץ
 הודעות סותרות

אחד יתנהל לבדו, יהיה על העדים להעיד פעמיים. אולם, בעשותה זאת הסתכנה התובעת סכנה חמורה. על-פי החוק בישראל, כאשר נאשם איננו מעיד בבית-המישפט, אין בדרך-כלל אפשרות להשתמש בעדות שמסר מחוץ לבית-המישפט. כאשר רוצה התביעה להשתמש בעדות של שותף לעבירה נגד חברו, היא נוהגת להפריד את הדיון, מסימת קודם כל את מישפטו של

לקבוע, כי בן-גל אשם ברצח, גם ללא הודאות של רונן.

לחישות **רועמות**

ל השופטים היו מאוחדים ברעתם, כי התביעה היא שגרמה למצב אומלל זה, בטעות חמורה שעשתה בראשית המישפט. התובעת,

רצח כמו בסרט-מתח

התיידד עם בן-גל ועשה עצמו כמו כן לקבל שוחד כדי לאפשר לבן-גל להתקשר לאמו. על הטלפון היה ציתות. וכך נקלטה השיחה שבה ביקש בן-גל מאמו לשלם 8000 דולר לרונן שגיא-שני כדי שיעזוב את הארץ.

המישטרה הציבה מארב לרונן ועצרה אותו בנמל-התעופה. הוא נשבר מייד ומסר כמה גירסות. הוא גם ערך שיחזור והמציא למישטרה את אקרה הרצח.

הקורבן, אלטרוביץ, עבד בחברת מורץ את טוכלר, וניהל שם את חשבונותיו של גיל. לשניים היו גם חשבונות בשווייץ. התביעה טענה כי המניע לרצח טמון ביחסים הכלכליים בין השניים, אך בית-המישפט בפסק-דינו קבע כי לא הוברר מה היה המניע לרצח.

עקב אלטרוביץ סעד ביום ראשון, ה-20 בדצמבר 1982. יחד עם גיל בן-גל במסעדת בוננזה. בתום הארוחה הסיעו בן-גל לביתו ברחוב אוסישקין בתל-אביב. אלטרוביץ חצה את הכביש, ובמרחק קטן מביתו נורה למוות על-ידי דמות שעמדה ליד השיחים.

מייד אחרי הרצח טילפנה אשתו של אלטרוביץ לבן-גל. ידיד-המישטרה, וסיפרה לו על הרצח. הוא לקח אותה לתחנת-המישטרה וחיכה עד שגמרה את עדותה.

שלושה ימים אחרי הרצח נעצר בן-גל ומעצרו הווארץ לחודש. בן-גל לא נשבר ולא הסכים לדבר. הוא טען כי הוא חף-משפט. רק תרגיל מבריק של כלאי בבית-המעצר הביא את המידע הראשוני למישטרה. אותו כלאי, ששמו נאסר לפרסום,

קורבן אלטרוביץ
 ארוחה אחרונה ביחד

(המשך מעמוד 9)

האחר, ואז מעלה אותו על רוכן העדים כער רגיל. אז יכולה היא לחקור אותו גם על כל עדות שמסר במיטרה או במקום אחר, ועדות זו תהיה אז כשרה וקבילה נגד הנאשם השני. לזכותה של עורכת-דין רוזנטל יש לומר, כי כראשיתו של המישפט קשה היה להאמין שהנאשמים יוותרו על זכותם להעיד להגנתם במישפט. אין כמעט נאשם ברצת, המוכן לוותר על

בבית-המישפט שמועות, כי רונן לא יעיד. ההסבר היה, כי בלי עדותו של רונן כמעט שלא ניתן יהיה להרשיע את כנגל. היו נגדו אומנם ראיות שונות, נסיבות בעיקרן, אך העדות המרכזית הייתה זו של רונן, שהאשים את כנגל בתיכנון הרצח ושהכחיש לרונן 25 אלף דולר כדי לבצע את רצח הברוקר. לרונן עצמו לא היה כל מניע לבצע רצח זה כי הוא כמעט שלא הכיר את

אין לו מה להפסיד", אמרו מישפטים, "הוא ממילא יורשע על-פי הודאתו ויילך לכמה שנים טובות. אז לפחות שיקבל איזה סכום שיחכה לו בשווייץ כאשר ייצא מהמאסר." כתבת העולם הזה פנתה אז לתובעת בשאלה, אם איננה מתכוונת לבקש מבית-המישפט לפצל את הריון, ולוא גם בשלב מאוחר זה, כדי לנסות לתקן את הטעות. עורכת-הריון רוזנטל חייכה, ואמרה,

"תחזית שגויה של התביעה זיכתה את הנאשמים ביתרון טאקטי" — זהו אבסורד הזועק לשמיים!"

זכותו להעיד ולהסתכן כי בית-המישפט יפרש את שתיקתו זו נגדו. היא קיוותה כי בעת שיעידו תחקור אותם גם על עדותם במיטרה, וכך תהפוך אותה לראיה קבילה. אולם מישפט רצח זה לא היה מישפט רגיל. הנאשמים כאן אינם עבריינים רגילים, הם היו מתוחכמים ועשירים ושכרו את מיטב עורכי-הדין. כבר זמן רב לפני שהגיע מועד עדותם של הנאשמים, החלו מתרוצצות

הברוקר. בעוד שלגיל היה קשר עיסקי הדוק עם יעקב אלטרוביץ, הנרצח: הם גילגלו מיליונים ביחד, והתביעה טענה כי סיכסוך עיסקי היה המניע לרצח. ככל שהתקרב מועד עדותם של

השניים, היה ברור כי גם התביעה שמעה את הלחישות הרועמות במיס-דרונות, שטענו כי רונן לא יעיד גם בגלל ידידותו ומסירותו לכנגל וגם תמורת סכום כסף נכבד שהובטח לו עבור שתיקתו.

הסניגורים, דויד ליבאי ודני שיינמן, הסבירו לבית-המישפט את מניעיו של גיל לשתוק ואילו סניגורו של רונן, עורך-הדין אביגדור פלדמן, הצהיר לפני בית-המישפט, כי הוא ייעץ ללוקר חו להעיד ואף שקל התפטרות בגלל אימתן עדותו של רונן (העולם הזה 23.5.84).

בשלב זה רמזו השופטים עצמם לתביעה שאולי כראי להפריד את הריון בתק, אבל התובעת לא נרמזה. היא המשיכה את המישפט נגד שני הנאשמים יחדיו.

האימרות בידה

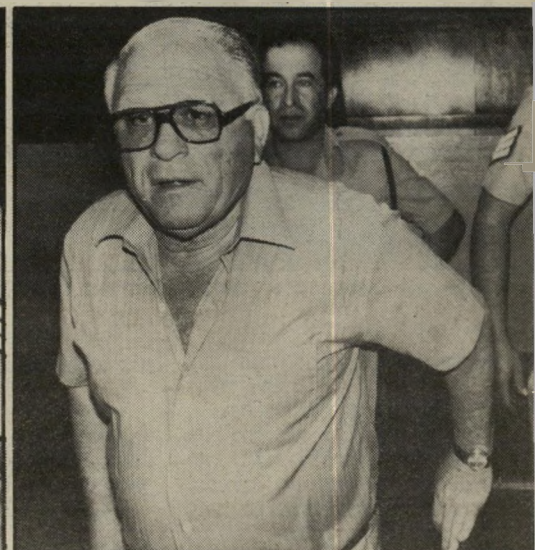

"התביעה היתה יכולה להפ-ריר את המישפט, ואז היתה האזנה רגילה כשרה נגד גיל. תחזית שגויה או של התביעה, מחמת טעות או חיכוך, זיכתה את הנאשמים ביתרון טאקטי. צר לי שבית-המישפט כבול בצעדים טאקטיים כאלה. זהו אבסורד הדועס לשמיים", כתב השופט שטרומן בפסק-דינו.

"חבר ההגנה היתה בידה של גברת רוזנטל, אבל היא לא יכולה להגיק חרב א בלי שיתוף-פעולה של רונן. שני הנאשמים החליטו שלא ישיטו את צווארם לחרב והשאירו את גברת רוזנטל עם האימרות בידה. הן אומנם הוגשו לבית-המישפט, אך אי-אפשר להשתמש באימרת רון נגד גיל", סיכם השופט.

אביו ואמו של כנגל בבית-המישפט טלפונים באמצע הלילה!

חוקר וולף (מימין) מעשה שלא ייעשה!

תובעת רוזנטל טעות אומללה!

ליזיקה שגיא עם הסניגור זיכרונני דמעות מאחורי המישפיים

את האדבן למקום הרצח במכוניתו. כאשר רונן אורב במקום. (2) כנגל התקשר מבית-המעצר לאמו, וביקש ממנה לשלם כסף לרונן, כדי שיעזוב את הארץ ולא ייחזר לפני שגיל יישחרר ממעצר. (3) כאשר חשב גיל כי רונן עזב את הארץ, התכוון להפוך לעד-מדינה. בכך כאילו הודה כי יש לו חלק ברצח. (4) בחצר ביתו של כנגל נמצאו חלקים מאקדח הרצח. האקדח עצמו נמצא אצל רונן. (5) כאשר ניסה כנגל לשכנע את המישטרה להפכו לעד-מדינה, סיפר על פציעתה של אשה על-ידי רונן בפתח-תיקווה, באקדח הרצח. מיקרה זה לא היה ידוע למיטרה באותו שלב. (6) כנגל סירב להעיד בבית-המישפט, ושמר על שתיקה. גם זה התפרש נגדו. "זכות השתיקה היא מגן לאשמים, כי החפים מפשע מדברים", קבע השופט שטרומן. השופטים ראו בכנגל את המוח המתכנן של הרצח המתועב, ונראה כי הם לא יכלו בשום אופן להתעלם מהעדויות "האסורה" של רונן נגד כנגל. ברור כי פסק-דין זה איננו אלא מערכה ראשונה בלבד. שני הנאשמים יערכו בוודאי לבית-המישפט העליון וכנגל ינסה שוב להיאחז בטעותה של התביעה. אילנה אלון ■

לכן הגיע השופט שטרומן למסקנה הבלתי-נמצאת: הוא זיכה את כנגל מאשמת רצח. השופט שטרומן לא חסד שבט ביקורתו גם מהמיטרה. הוא גינה את הקצין צבי וולף, שהיה ראש הצח"ם, ופרש בינתיים מהמיטרה, שאיים על כנגל כי יעצור את בני-המשפחה אם לא יתן הודאה. "אסור היה לו לעשות זאת", קבע השופט.

בחומרה רבה יותר ראה השופט את ההאזנה שהתקיימה במיטרה לטלפון של דני שיינמן, עורך-הדין של כנגל. "ציתות זה נמשך יום שלם. זהו מעשה שלא ייעשה ואשר נמשך זמן רב מדי מכדי שתתקבל הטענה של טעות בתוס'לב" מילים כדברנות.

גם שני השופטים האחרים, חיים אדר וצבי הכהן, מתחו ביקורת על המישטרה, ובעיקר על טעותה של הפרקליטות. אולם הם אספו אחת לאחת את כל הראיות הנסיבתיות, ומצאו כי גם בהן די כדי להרשיע את כנגל ברצח. "לא יתכן שדג'ירקק יורשעו במקומם של לווייתנים", כתב השופט צבי-הכהן. שני שופטי הרוב קבעו, כי הצטב-רותן של הראיות הללו מספיקה להר-שעת כנגל: (1) כנגל הוא שהביא לבילי הרצח

אחרי שהשניים הורשעו ברצח הפקיד של החברה — הואשמו מנהליה בהונאת הלקוחות שלהם

ידלין מס' 2

עובדת נוספת בחברה, רחל מונק. עלפי כתביהאישום היו הלקוחות מוסרים יפוי-כוח לאחר מעורבה החברתית, הקרוי יועץ, וזה היה קונה ומוכר למוריצ' את טוֹכְלֵר היה בשוק שם יוצא-מין הכלל. עם לקוחותיה, שנבחרו

מישרי החברה נמצאים כרחוב לילינגלום בתל-אביב. מוריצ' דקתי הגיורה, הנראית צעירה מגילה, אף ניהלה שתי קרנות-נאמנות. למוריצ' את טוֹכְלֵר היה בשוק שם יוצא-מין הכלל. עם לקוחותיה, שנבחרו

מזו של הברוקר הנרצח, יעקב אלטרוביץ, עוד ימשיך להרהר במיסדרונות בית-המישפט המחוזי בתל-אביב, למרות שמישפט רוצחיו הסתיים השבוע.

ב-24 באפריל הוגש סוף-סוף, אחרי עיכובים רבים ומיותרים, כתבי-אישום מפורט נגד יעל ויצחק מוריצ', בעלי ומנהלי חברת הברוקרים המכוכבת והמפורסמת מוריצ' את טוֹכְלֵר. תחילת החקירה המיטלטלת בתיק זה היא תולדה של חקירת גיל כריגל, שהורשע ברצח הברוקר, אשר היה מפעיל של מוריצ' את טוֹכְלֵר באולם הבוסה לניירות-ערך בתל אביב — תפקיד חשוב ביותר.

כאשר נחקרו כריגל ועובדים בכירים בחברה, נחשפו סיפורי אלה לילה ולילה על המתרחש בחברה, מעשים שחייבו את העמקת החקירה. בעוד שאת הצד הפלילי של הרצח חקר צה"מ (צות חקירה מיוחדת) של מישטרת תל-אביב, הרי שאת ההיבטים הכלכליים חקר צוות של היחידה הארצית לחקירות-הונאה במטה הארצי, בראשות נורמן פייט, סגן מפקד היחידה, והחוקר חנוך וסרצוג, שפרש בינתיים מהמישטרה.

בחודש מרס לפני שנה הובאה יעל מוריצ' למישרי היחידה ונעצרה. היא ועורך-דינה, רב ("דובל'ה") וייסגלס, עשו כל מאמץ להתחמק מהעיתונאים שהמתינו לה ליד אולם המעצרים. שלא כדיון, הוטל איסור על פירסום שמה. איסור זה בוטל אחרי כמה ימים, בעיקבות פניית כתבי בית-המישפט לשופט המחוז אריה אבנארי.

מאז המעצר והשיחור כעבורו ניסו בני הזוג מוריצ', בעזרת טובי הפרק לטים בארץ, לבטל את רועיה-הגיורה. אחרי שנכשלו בכל מאמציהם, שהגיעו עד ללישכתו של היועץ המישפטי לממשלה, יצחק זמיר, הוגש כתב-האישום.

רווחים מ"האוויר"

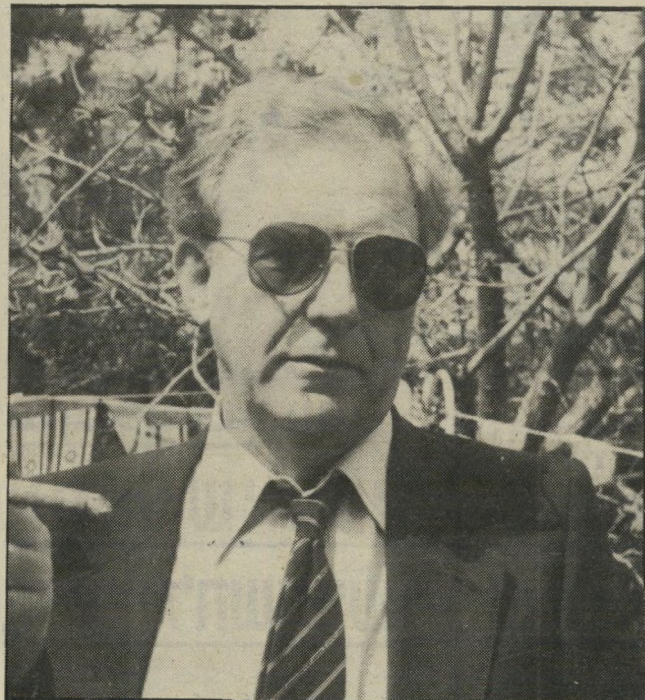
בני-הזוג מוריצ' הם שם רבר לא רק בעולם הפינאנסים הצר.

הם מתגוררים ברחוב רובנוב בתל-אביב. יעל היא בת 50, ילידת תל-אביב, בת לשימיון אלמן, שהיה מבעלי-המניות של חברת אמפא. כשלמדה באוניברסיטה העברית בירושלים היא הכירה שם את יצחק, שלמד מישפטים, היום בן 59. אחרי רומן קצר הם נישאו.

מוריצ' הוא בנו של עורך-דין. מקס מוריצ', שהקים בשנת 1934 חברה להשקעות ביחד עם השופט קורט טוכלר. החברה נקראה על שם השניים. אחרי מותו של טוכלר רכשה חברת אמפא את מניותיו. מוריצ' הבן ירש את האב.

עורך-הדין מוריצ' הוא פעיל במפלגה הליברלית, ומקורבו של השר יצחק מורעי. בעבר הוזכר שמו כמועמד לתפקיד נגיד בנקי-ישראל. עתה הוא עומד לדין, בריוק כמו מועמד אחר בעבר, אשר ידלין. אילו אכן התמנה מוריצ' לפני שנתיים לתפקיד הממלכתי הבכיר, היה הליכוד מסתבך היום בשערוריה אדירה, שלידה היתה מחוירה פרשת ידלין המקורית.

יעל נכנסה לניהול העסק המישפטי, למרות שלא היתה בעלת השכלה אקדמית מלאה בכלכלה, ובעלת הערף להתעסק בפרקטיקה פרטית כעורך-דין.

נאשם יצחק מוריצ'

מועמד לתפקיד נגיד בנק ישראל

קרוי "חשבון מרכז", ובאמצעותו היה היועץ מבצע את העסקות במהלך המיסחר בבורסה. בתום כל יום-מיסחר היו היועצים אמורים להעביר ללקוחותיהם מידע על הפעולות שנעשו באותו היום בחשבונם.

בעלי-החברה התירו ליועצים שלהם לפתוח חשבונות עבור עצמם ולעשות בחשבונות אלה ככל שירצו. לעובד אחר, ארתור סלאברט, פנו הנאשמים וטענו כי הרווחים שעשה

בקפידה, נמנים שופטים, שרים ואנשי משק ומימשל בכירים. מאז נעצר כריגל הועמדו לדין חמישה מעובדי החברה, כהאשמות חמורות של גניבת כספי לקוחות והונאת החברה. עתה הגיע תור הבעלים עצמם.

כתבי-האישום, שהוגש עלי-די אמנון רודה, מנהל המחלקה הפלילית כלכלית בפרקליטות מחוז תל-אביב, הוא משתרע על-פני שישה עמודים. הוא מכיל שלושה אישומים, חלקם גם נגד

בחשבונות הם מ"האוויר" ושעליו להחזירם לחברה, באמצעות ביטול למפרע של רכישות. סלאברט חשש למקום עבודתו והסכים, בלית-ברירה, כך הועברו 100 אלף דולר רווח, מחשבונות הפרטי של היועץ לחשבון החברה. המדובר בפעולה במהלך החודשים בין דצמבר 1982 לאפריל 1983.

סלאברט, שנכנס לחובה בחשבונות נדרש אף לשלם ריבית על יתרת החובה.

האישום השני מתייחס לתיק המניות של עורך-הדין ירון לבנשטיין שבטיפול החברה. הוא, אנג, משמש כעורך-הדין של מישפחת כריגל.

לבנשטיין ביקש להגדיל את רווחיו, ובעצת יעל מוריצ' העביר אליה את השקעותיו, שהיו בבנק מיסחרי. אחרי שהבטיחה לו רווחים גדולים יותר משהיה צפוי שיקבל בבנק, גם בעניין זה מוזכר שמו של

שגיא-שני ובניגל בין שוטרים על ספסל הנאשמים פעמיים מאסר-עולם

נאשמת יעל מוריצ' עושק, הונאה, רישום כוזב

סלאברט. לבנשטיין הופנה אליו, וזה ביצע עבורו רישום למפרע של רכישת מניות, כדי לפצותו על ההפסד שנגרם לו כתוצאה מעמלה ששילם בעת העברת כסו מהבנק למוריצ' את טוכלר.

פעולות אלה בוצעו בחודש פברואר 1983, זמן קצר לפני רצח אלטרוביץ. כאישום השלישי והאחרון מדובר על כך שלבנשטיין ראה כי חשבונות מצטמצם, עקב ירידה בשערי-המניות. הוא פנה ליעל מוריצ' וביקש לקבל את הסכום שהשקיע, בערך צמוד לדולה, אפילו בלא רווח.

כדי לפצותו, הורתה מוריצ' לעובדת שלה, מונק, לערוך רישומים למפרע בחשבונות של סלאברט, כך שבכל ההפסדים בחשבונות של לבנשטיין ישא חשבונות האיש של סלאברט.

השדים

ימשיכו לעופף

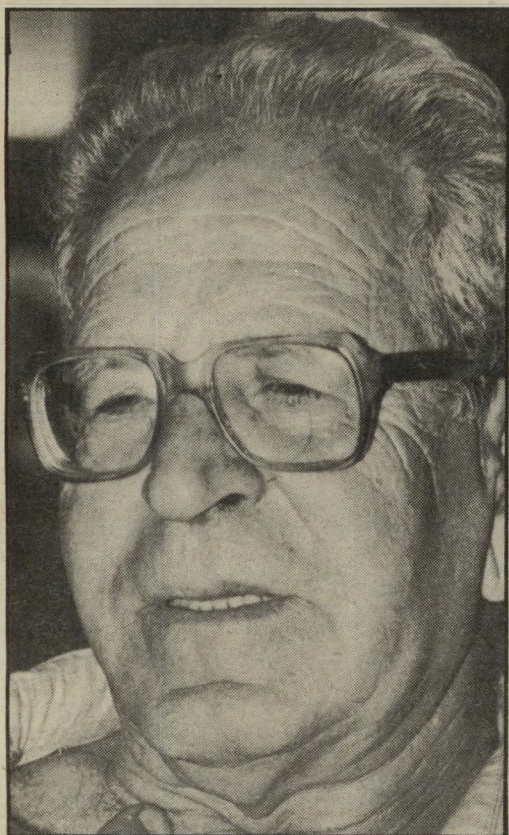
המוריצים מואשמים בסידרת עבירות חמורות כמו רישום כוזב במיסמכים, עושק, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, מרמה והפרת אמונים, קשירת קשר להונות וקניה ומכירה של ניירות-ערך שלא במהלך המיסחר הרגיל.

הסכומים שבהם מדובר הם בסך כולל של מאות אלפי דולרים — הון עתק לכל הדיעות.

פרשת רצח אלטרוביץ היא אכן תיבת-פאנדורה. עד היום נחקר ומוצה עניין הרצח ומבצעיו. אך השאלה היכן הוסתרו הכספים בחו"ל — כספם של הנרצח ושל אחרים, ביניהם כריגל — עדיין לא הגיעה לדיונים רציניים בבית-המישפט. גם כתבי-האישום נגד בעלי מוריצ' את טוכלר נראה כקצה של קרחון בלבד. מתוך אלפי שעות ההקלטה שבוצעו במהלך הדיונים במישפט רצח הברוקר, יש שעות רבות מאוד שלא זכו לכיסוי תיקשורתי הולם, והן טומנות בחובן כמה סקופים לא קטנים.

הרשעתם של כריגל ורונן שני-שגיא, לא סגרה, כך נראה, את התיבה. השדים ימשיכו לעופף מתוכה.

בניציון ציטרין

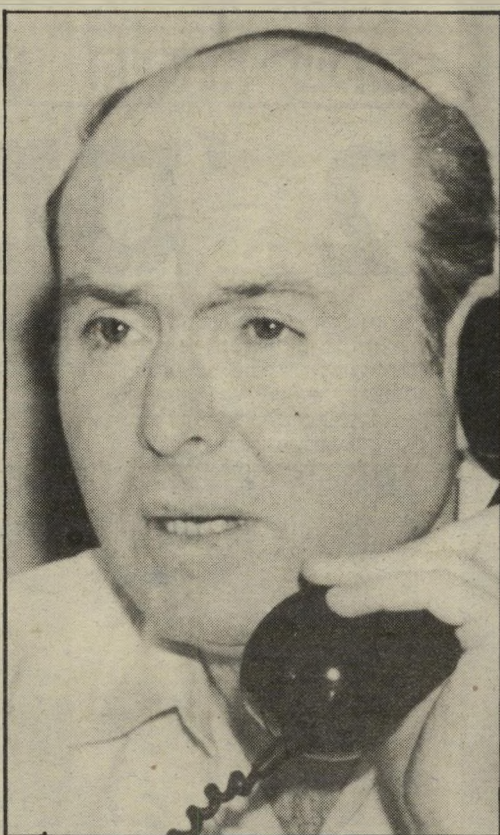
אורי אדיב:

„אדבר רק אחרי שאודי ישוחרר!“

שוב ושוב נדחה הדיון בבקשתו של אורי אדיב לנכות שליש ממאסרו. על התנהגות טובה. הוא סיים כבר מזמן ריצוי של שני-שלישים מתוך 17 השנים שנגזרו עליו. אבל העניין עדיין נגרר.

אורי אדיב שנדבר אחרי שאורי ישתחרר? אני אהיה מוכן להעניק לך את הראיון הבלעדי הראשון. תני לוועדת השיחרורים לעשות עבודתה. לאורי לדבר את דברו, ולשופט שישפוט. כרגע, כל דבר עלול להזיק. העיקר שישתחרר. הוא כבר ישב מספיק!

● **אתה נשמע מפוחד.**
אחרי שחבר הכנסת מאיר כהן-אבידוב רץ לוועדת השיחרורים...
אני מעדיף שעכשיו יהיה שקט בנושא, לפחות עד שאורי ייצא. גם אם אשתי תרצה לדבר, אשכנע אותה שלא תדבר. אחרי שאורי ייצא — נדבר!

יעקב לורברבוים:

„בכוח אישי צריך לדעת איך להשתמש!“

בשבוע שעבר, התבשרנו. הגיש מנהל הטלוויזיה הלימודי דית, יעקב לורברבוים, לשר החינוך והתרבות, יצחק נבון, תוכנית להפיכת הטלוויזיה הלימודית לערוץ השני המיועד. חל. השבוע אף הוזמן לדיון בעניין זה בכנסת. אין ספק שלורברבוים הציב את הנושא בעדיפות ראשונה. לא מכבר זכיתי לעיין בתוכניתו לערוץ שני.

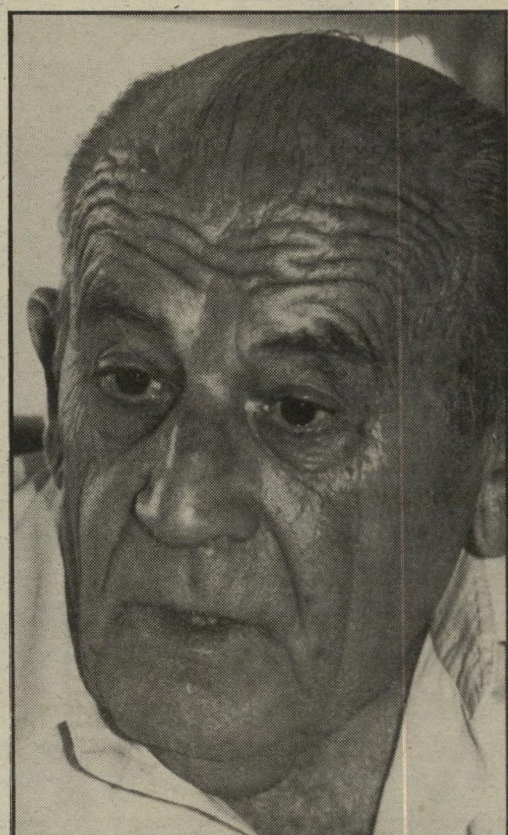
ההצעה כוללת למדי, מציעה בעיקר מתן שרותים. ההצעה שהגיעה לנבון מפורטת יותר, מבטיחה לורברבוים, חובש הכיפה, אדם פיקח, ממלח וחמקמק, בעל הבעה ממצית.

● **מדוע דווקא אתם — הטלוויזיה הלימודית — צריכים להיות הבסיס לערוץ השני?**
אה... כמה שורות יש לך כשילי? כל כך מעט? אני צריך הרבה יותר... טוב, אז בתימנות: צריך להסתכל על מפת התיק שורת של מדינת ישראל. פועלות שתי תחנות טלוויזיה — הכללית והלימודית. שתיהן סובלות מנכות. אחת משרות רק ביום והשניה — רק בלילה. אם לא יתנו לשתיהן אפשרות להתרחב, שתיהן תמצאנה עצמן בתחרות עם הערוץ השני ותיפגענה מכך.

● **האזנתי לנאומך באוזני עובדיך, במסיבה פנימית. הצהרת שהמשימה הקשה שלפניכם היא הגיוס הבלתי להסיבתכם לערוץ שני. זה לא נשמע לך מוגזם מעט?**
לא. מכיוון שאנו לא מתיימרים להוות את הערוץ השני, אלא רק לתת שרותים לחברות שיקבלו זיכיון לכך. הוץ מזה, תפלא לי לשמוע שיש לפניי משימות נוספות. למשל: הטלסקט (שרות מידע לציבור על גבי שיקופיות).

● **אם כבר הזכרת את הטלסקט: הערוץ השני והטלסקט יסגרו בעיתונות הכתובה, אם לא יחסלו אותה כליל. איך אתה מתכוון להתמודד עם זה?**
אז אני שואל אותך דווקא כעיתונאי: האם בגלל זה נעצור את ההתפתחות הטכנולוגית? צריך יהיה למצוא את האיוון הפנימי בין העיתונות הכתובה לכינון. בכל העולם התמודדו עם זה.

● **הסיבתכם לערוץ שני עשויה להוסיף לך כוח אישי. חשבת על כך?**
אה... כוח זה דבר יחסי. כל אחד שיש לו כוח צריך לדעת כיצד להשתמש בו. צריך לבדוק אם המושג „יוסף כוח“ הוא נכון.

יוסף אלמוגי:

„השקט הוא, אולי, הימור מאוד מסוכן!“

תאריך הבחירות להסתדרות הולך וקרב. אולם ברחוב הישראלי קיימת אדישות לנושא. האם עס-ישראל-שבע בחירות (מוניציפליות, כלליות וכעת הבחירות להסתדרות) או האם חזרתו של המערך לשלטון הורידה מכווח של ההסתדרות? או שאולי נעוצה הסיבה בגורמים פרסונליים?

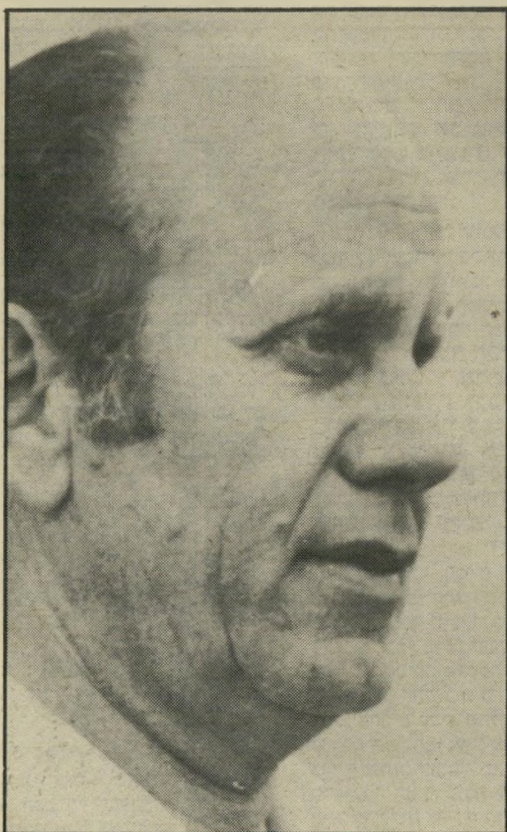
בתהיות אלה פניתי לאחד הגדולים שבמנהיגי הפועלים בעבר — מנהיג הפועלים של חיפה האדומה ושר העבודה לשעבר, יוסף אלמוגי.

● **איך אתה מסביר את השקט והאסרוריות, המי אפיינים את מערכת הבחירות בהסתדרות?**
אגיד לך את האמת? אני לא כליך בקי בסוגיה זו. אני חושב שההתעניינות המעטה היא טעות אופטית. היא כעצם שיטחית. מה פירוש? פירוש הרבר ששני הגושים הגדולים החליטו לנהל מערכה שקטה. הנה, בבחירות הקודמות, ב-1981, יצאו אנשים לרחובות והופיעו מודעות מאירות-עיניים או מחשיכות-עיניים. אז מה? אחוזה הצבעה היה דל ביותר?

● **אולי עצם העובדה שראשיה הממשלה הנוכחי משתייך למפלגת הפועלים הורידה מחשיבותה של השליטה בהסתדרות, לעומת 1981, בשהיה הליכוד בשלטון?**
לא! לא! זאת לא הסיבה! הסיבה היא שהיתה החלטה במוסדות לקצר את המערכה, מסיבות כספיות ואחרות, וזה מורגש בשטח. או שזה היה הימור מסוכן, או שתיווצר דרך חדשה למערכת הבחירות שבה הרעש אינו מבטא מאומה.

● **אולי ניתן לתלות את האפסרוריות באישיותם של מנהיגי ההווה, לעומת נפילי העבר, שהנהיגו את הפועלים?**
אני אגיד לך — זה שפעם היו ענקים או נפילים זה בטח אמרו גם לפני 20 שנה על קודמיהם. כן, כן, נוסטלגיה. לא שזה לא מחמיא לי, אבל אני כאמת חושב שישיראל קיסר הוא המנהיג הטוב ביותר שיש כיום.

● **אתה אישית פעיל במערכת הבחירות?**
אני מרצה במקומות אחרים, אפשר לומר שאני פעיל במידה מסוימת.

יצחק אופק:

„אולי לספורטאיות יש הרגלים מבית-אמא!“

בשבוע שעבר נערך בהיכל-התרבות טקס בחירת ספורטאית-השנה. שמתי לב לעובדה שבין 16 הזוכות, כל אחת במיקצוע אחר, לא היתה אף ספורטאית יוצאת עדות-המזרח. שאלתי את יצחק אופק, מזכיר הפועל, שהיה גם אחד השופטים, איך הוא מסביר את העובדה הזאת.

אף פעם לא התייחסנו לנושא הזה, והאמת היא שערך לרגע הזה, שאת שואלת אותי את השאלה, לא שמתי לב בכלל לעובדה שאין יוצאות עדות-המזרח בין הזוכות.

● **האם זה המצב בספורט הנשים בכלל, או רק בין הזוכות, הפעם?**

בין הספורטאיות בארץ יש לבנות ממשפחות יוצאות עדות-המזרח רוב בולט, או, למעשה, יהיה יותר נכון לומר, שחלקן בספורט הוא כמו באוכלוסיה.

● **אם כן, העובדה שכל הזוכות הפעם הן ממוצא אירופי היא מיקרית?**

אני לא מאמין שבספורט יש מיקריות. יכול להיות שיש כאן הרגלים מבית-אמא. הצלחה בספורט האיכותי מצריכה השקעת כמות אדירה של שעות-אימונים.

● **ולדעתך נשים ממוצא מזרחי מוכנות להשקיע סחות?**

אני לא יודע. לעומת זאת, אני יכול להגיד לך שבספורט העולמי יש גם תופעות כאלה. למשל, יותר מ-80% מהרצים למרחק קצר הם שחור-יפוע, לעומת זאת, יותר מ-70% מהרצים למרחקים בינוניים וארוכים הם ליבני-יפוע.

● **מסתבר שגם אצלנו יש חלוקה כלשהי?**

אני חושב שהשאלה שלך צריה להיברק על-ידי סוציולוגים ומדענים, וקרוב לוודאי שאעלה את השאלה לפני אנשיהמחקר במכון-רינגייט.

אברהם עזריאלנט:

„לא לשים את כל הביצים בסל אחד!“

לא שיש לי בעיה אישית, אבל עניין אותי לדעת איפה משקיעים היום אנשים את כספם. לקנות דולארים - אסור. פת'ם - מפחדים. במניות - לא מאמינים עוד. מה עושים אלה המתעקשים שלא לעבור על החוק? שאלתי וסיפרו לי שאנשים התחילו לקנות תכשיטים כהשקעה. שאלתי את אברהם עזריאלנט, מנכ"ל הבורסה לתכשיטים, אם זה נכון.

העובדה שיש גידול עצום במכירות, בהשוואה לשנה שעברה, בשלושת החודשים האחרונים היה גידול של 60 אחוז לעומת שלושת החודשים האלה בשנה שעברה. אינני חושב שכל הגידול הזה בא מאנשים שהחליטו להשקיע כספם בתכשיטים, אבל חלק ממנו, בוודאי כן.

● **תסביר לי איזו מין השקעה היא זאת: אם היום אני קונה תכשיט באלף דולר, למשל, הרי כבר מחר לא יתנו לי את מחירו, אם ארצה למכור?**

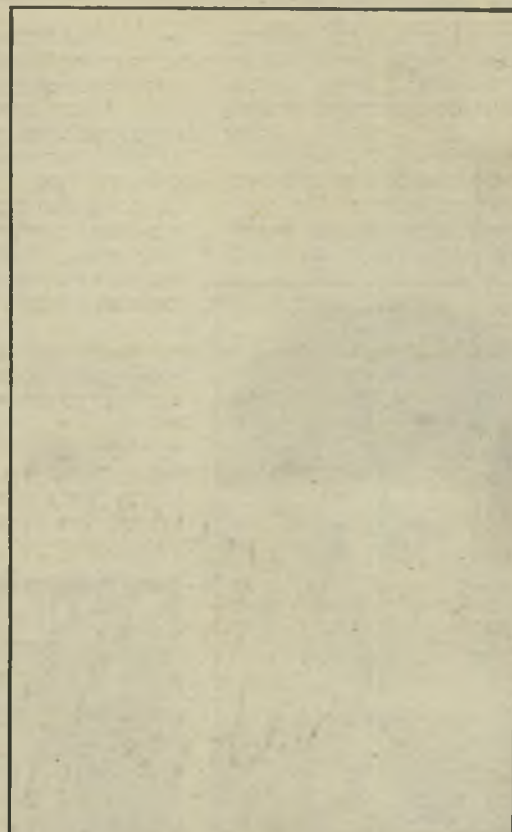
כשקונים תכשיטים להשקעה קונים תכשיט עם ערך עצמי גבוה. כלומר, לא דבר שהעיצוב שלו הוא עיקרי. בשרשרות-זהב או ביהלומים גדולים וגקיים אין כמעט ערך לעיצוב, והלקוח משלם פחות או יותר עבור החומרים. במיקרים האלה התנודות הן כמו בכסף.

● **יודע שזיוף התכשיטים היום הגיע לרמה מאוד גבוהה. איך נלחמים בזה?**

טוב ששאלת זאת. נכון שהזיופים הגיעו לרמה, שאפילו למומחה גדול קשה להבחין בהם. אני מציע לאנשים לקנות תכשיטים רק במקומות שהם יודעים בוודאות את אמינותם, וגם כאן, בשום אופן לא לקנות תכשיט שאין עליו חותמת של מכון-התקנים.

● **אתה מציע לאנשים להשקיע את כספם בתכשיטים?**

לעולם לא אציע לאדם להשקיע את כל הביצים שלו בסל אחד. אבל בהחלט אני ממליץ להשקיע חלק מהכסף בשוק הזה.

איריס*:

„הייתי יכולה להרוג אנס ולחיות עם זה!“

בעיקבות מקרי-האונס בתל-אביב פנה ח"כ אוריאל לין אל שר-הפנים, כדי שיטנה את מדיניות המישרד בקשר למתן רשיונות לנשיאת-נשק לנשים הגרות בגפו. האנס האקדח באמת יעזור לנשים בשעת אונס? תשובה לשאלה הזאת יכולתי לקבל רק מאשה שנאנסה. לכן פניתי אל איריס, שעברה את החוויה המזעזעת לפני כמה שנים, כאן בתל-אביב. האנס טוב שלאשה יהיה אקדח צמוד. שאלתי אותה.

היום אני חושבת שאשה בודדה וזקוקה לאקדח, גם כשכיל הרגשת הביטחון וגם, כמובן, להגנה עצמית.

● **בראיון שנתת ל-העולם הזה, זמן קצר אחרי האונס, סיפרת שהיה רגע שבו יכולת לקחת את אקדחו של האנס, ובכל זאת לא עשית זאת. מדוע?**

הכל עבר לי מהר מאוד בראש. חשבתי אז שאם אקח את האקדח, אצטרך ללכת איתו עד הסוף ולהרוג את האיש, ולא הייתי בטוחה אז שיש לי היכולת הנפשית להרוג בן-אדם. היום אני יודעת שהייתי יכולה להרוג אותו וגם הייתי יכולה לחיות כל חיי כהרגשה שהרגתי בן-אדם שבא כרי לאנס אותי, להזיק לי ואולי אפילו להרוג אותי.

● **בזמנו הגשת בקשה לרשיון לשאת נשק ודחו אותך. אם יתחילו לתת רשיונות כאלה, תקני מייד אקדח?**

אני אהיה הראשונה בתור.

● **את לא חושבת שהעניין יכול לגרום להצפת השוק בנשק, אשר יגיע, בסופו של דבר, גם לעולם התחתון?**

לעולם התחתון ממילא יש נשק בשפע. בעצם, כל ילד בן 18 המתגייס לצבא נושא נשק צמוד. רק לנשים בודדות ולא מוגנות אסור לשאת נשק? איזה הגיון יש פה?

(המשך מעמוד 8)

בתוכנם, אלא גם בניסוחם. רשימת הרבנים היא רשימת המנהיגים הדתיים-פוליטיים החשובים ביותר של תנועת ההתנחלות וגוש-אמונים. והיציג לא הוטל על גוף כלשהו, אלא על "המתיישבים". כלומר: ההנהגה היא שכל המתיישבים הם מגויים המחותרת.

הובעו מיספר דיעות בקשר למהות פעולת ההתנעה, והוחלט בתמיכת הרבנים שהאחד שיש לבצע פעולת פגיעה המונית בנפש, כדי להרתיע את האוכלוסיה הערבית ואת אש"ף מלבצע פעולות דומות בעתיד. משמעות: הרג בלי אבחנה. בלי כל ניסיון להבחין בין האחרים למונעים ובין אחרים, כשהבידון הוא לסגוע בערכים באשר הם ערכים.

על כך נוספו בהמשך גילויים על גבי גילויים. אחד מהם: הרב ולדמן, מנהיג תנועת ההתנעה והברכנסת מ"טעמה, ביקש להשתתף אישית בפעולת התנעה.

חותנים וחתנים

גילוי אחר: הרב לוינגר הודיע לליבני שהוא שאל את פי הרב הראשי הספרדי לשעבר עובדיה יוסף, כיום מנהיג ש"ס ואביו של ח"כ ש"ס, בקשר לתוכנית לפוצץ את מיקרש"י האיסלאם בהר הבית. הרב הביע, לדבריו, תמיכה בתוכנית זו — שביצועה היה עלול להבעיר תבערה עולמית נוראה.

בין נאשמי הטרור נמצאים חתנו של לוינגר וחתנו של ולדמן. גם בכך לא די. לדברי ליבני, פנה אליו אחד הנאשמים האחרים, שאול ניר, אחרי הרצח ההמוני של תלמידיו המיכללה האיסלאמית בחברון על-ידי חבריה מחתרת, ותבע ממנו להמשיך בקו זה. לדברי ניר הוא הסתמך על חוות-ידע של ראש ישיבת חברון, הרב ליכסון, וראש ישיבת ההסדר בקריית ארבע, הרב ליאור. ישיבת ההסדר היא מוסד צה"לי.

גם שני רבנים חשובים אחרים — רב הכותל המערבי, גץ. והרב סבאטו, תמכו בקו זה על פי העדות.

הדגים והמים

כך נוצרה תמונה שונה לגמרי. לא של כמה טרוריסטים מעוטים, המתכננים במחשכים פעולות מטורפות, אלא התייעצויות בקרב המיסדר הדתי והפוליטי של גוש-אמונים ותנועת ההתנחלות, לפני ואחרי פעולות הטרור המחודדות.

בהתייעצויות אלה ניתנו ההנחיות וההוראות, שבוצעו על-ידי חבריה מחתרת — שלא היו אלא אנשי-השורה הפעילים והמפורסמים של ההתייעצויות, שפעלו על דעת הצד בור כולו.

לפי התיאוריה של מאו טסה-טונג, לוחמי-גלגלה הם כדגים השוחים במים. אין הם יכולים להתקיים מחוץ למים. המים הם האוכלוסיה האזרחית התומכת, המעודדת והמסייעת. המחותרת היהודית שחתה במים של ההתנחלות היהודית.

השאלה הראשונה היתה: עד כמה ניתן להאמין לדברי ניר? אפשר לטעון כי היה כדאי לגייר להיתלות באלילנות גדולים, כדי לשפר את מצבו אחרי שנפתס. אך קשה להאמין כי איש כזה, הרואה את עצמו כאידיאליסט הממלא שליחות לאומית ודתית, יטפול האשמות-כזב על המנהיגים הנערצים עליו ביותר, ויניחם גדולי הרבנים של תנועת ההתנחלות של כמה מן הרבנים, לעומת זאת, נראות על-בית ובדויות בספרות.

רק בית-המישפט מוסמך להחליט אם להאמין לעדותו של ניר בכל הנוגע למישפטו שלו עצמו. אך מבחינה ציבורית יש להודאות אלה השלכות מרחיקות-לכת.

שאלה מברעת היא איך טיפלו זרועות הביטחון, החקירה והמישפט ברבנים, שהוזכרו ב"עדויות אלה, שרק חלק קטן מהן סורסם עד כה.

לוינגר וולדמן הוזמנו בשעתו ברוב בכו למישטרה. הם "תושאלו", ואחר כך "נחקרו", ולווינגר אף יושב כמה ימים במעצר. הם הכחישו, כמובן, את הכל. בכך הסתיימה הפרשה לגביהם. קל לתאר מה היה קורה אילו העידו נאשמי מחתרת ערבית עדויות דומות לגבי כוונותיהם מוסלמיות. אין ספק שהיו נעצרים לתקופות ארוכות, ואם לא היו נמצאות נגדם ראיות מישפטיות מספיקות, היו נש"לחים לכלא על-פי צווי-מעצר מינהליים.

אולם לגבי רבנים אלה מתקבל הרשום שגם החקירה לא התנהלה ברצינות. אם טיפלו במחתרת כולה ככפופת-משי, הרי ברבנים טיפלו בכפיפות של קטיפה מלטפת.

הרבנים החשובים ביותר לא נחקרו כלל. אחרים עברו תהליך של חקירה שיגרנית, ולדמן אף ניצל את החקירה כדי להכתוב חוקר שלו הודעה ארוכה, שבה הטיף מוסר לשב"כ על כי אינם מקבלים את דין הרבנים בענייניו מוסר, ועל כי הם מעזים בכלל לקבוע בעצמם כללים של חוק ומוסר. הודעה זו, מצד רב שעל-פי עדות אחד ממעריציו התגבר אישית לצאת לפעולות רצח, היא גילוי של עזות-מצח, מצד מי שמכנה כיום כחבר בית-הנבחרים.

ראשי הפשע

ביוזר כי החקירה לא התנהלה במרץ הדרוש, כדי להגיע אל הראשים האמיתיים. הודעת מישטרה המישפטים השבוע היתה מלאכת מחשבת של התחמקות.

מן הדברים עולים בעליל חשדות לעבירות שונות: קשי רת קשה, שותפות לרצח לפני ואחרי מעשה, אי-מניעת פשע חמור ועוד.

מעבר לאשמת היחידים, עולה גם האשמה הקיבוצית של גופים מסוימים. בהצעת חוק שהוגשה השבוע על שולחן הכנסת — חוק-יסודי-הכנסת (תיקון מס' 12) — נאמר שלא תאושר השתתפות בכחירות של רשימה כאשר יש סוד סביר לחשש כי הרשימה תשמש מסווה למעשיו בלתי-חוקיים.

יתכן כי על פי חוק כזה יש לספול את השתתפותם בבחירות של תנועת-ההתנעה, שאחד מראשיה הוא הרב ולדמן. ואילו על פי הפקודה למניעת טרור יש לשקול את הוצאת גוש-אמונים אל מחוץ לחוק. דבר אחד ברור מעל לכל ספק, מעצם ומישפטם של כמה מחשוריה מחתרת אינם מסיימים את הפרשה. מחתרת הפועלת מטעם אוכלוסיה גדולה, על דעת מנהיגיה המדיניים והרוחניים, ממשכה להתקיים גם כאשר נעצרים כמה מחבריה.

רצח נהגיה-מונית הערבי לפני שנוע, כתגמול על רצח-ישרו של נהג יהודי, מוכיח כי המחותרת ממשכה לפעול, או שקמה לצידה מחתרת שניה. שיטת-הפעולה — הצבת מארב, הקמת מחסום על-ידי לובשי-מדים, משיכת הקורבן אל אתר-הפשע ה"מתוכנן" — מוכיחה כי פעלה כאן מחתרת מאורגנת היטב.

ההצגה בבית-המישפט הי"ירושלמי עלולה להסיח את הדעת מסכנות הרבה יותר גדולות בחוץ, בחסותם של אותם ראשי-הציבור שתחת כנפיהם הוקמה המחותרת ה"מקורית".

במדינה

(המשך מעמוד 8)

"עובדות על הנייר", שכן הכרות שטח בשלשות המדינה או שטח סגור על-ידי שליטונות צבאיים לצרכים צבאיים, אין בה משום קביעת עובדה אורחית בשטח, וניתן לבטל אותה באותה הקלות שבה היא נעשתה. אין ספק שקביעת העובדות משני הסוגים הללו על-ידי ממשלת הליכוד נעשתה בכוונה ברורה וידועה כהכנה לשלב הבא, שהוא קביעת עובדות בשטח. אולם עד היום טרם נעשה דבר. הסוג האחרון של הפקעת שטחים, לצורכי ציבור, נועד בעיקר כדי לאפשר סלידת הכנישים חוצי-הגדה, אשר להם ייעוד צבאי בעיקרו...

אמת, הפקעות אלה לא נעשו לרווחת האוכלוסיה הערבית. תיכנון הכנישים לא הביא בחשבון את ייעול התחבורה הערבית בגדה, אולם גם ההיפך מכך אין לראות... יוצא איפוא, כי כל השטחים שנבקעו בהם עובדות

בעקשנות ובאמצעים כספיים גדולים בשבע שנות שילטון ממשלת הליכוד בלבד, לא הצעידו את המציאות בגדה המערבית לקראת הכנות ממשיות לשינוי המעמד המדיני של שטח זה. ייתכן מאוד שהאירועים שצופו לנו העתיד יוכיחו כי נהפוך הוא. דווקא העובדות שנבקעו תחת שילטון ממשלת הליכוד יועילו כדי להגיע סוף-סוף לפיתרון המעשי היחיד שלפיו יוכלו שני העמים הניצים לשכון בש"לום — מדינה פלסטינית לצד מדינת ישראל.

לא בן-יונה. רענו וייץ אינו יונה ואינו בן-יונה. הוא שייך לאגף האקטרי ביסטי-הנצי של מפלגת העבודה, וזו מסורת מבית.

אביו, יוסף וייץ, מאבות מפא"י, היה אחד מגדולי "גואלי הארמה" — עסק רוב חייו בהרחבת גבולות המיפעל הציוני, רכש ארמות, נפטר מיושביהן והכין אותן להתיישבות יהודית.

הכרזה שהורמה

העירייה הדביקה על לוחות-המודעות

ב-1948, עם הקמת המדינה, בתוקף תפקידו כמנהל הקרן הקיימת היה ממונה על הריסתם של שרידי מאות הכפרים הערביים שתושביהם גורשו במהלך הקרבות, פן ישובו. רענו וייץ לא התרחק מכור מחצבתו הרעיונית. תמיכתו ברעיון המדינה הפלסטינית אינה מעידה כי חלה מהפכה בהשקפותיו או כי זו מהאגף המרכזי-ימני של המפה הפוליטית.

עמדתו של וייץ היא רק הוכחה לעובדה, כי גם במרכז המפה הפוליטית מתרבים האנשים הסבורים כי הקמת מדינה פלסטינית בשכנות לישראל היא הפיתרון הריאלי היחיד לסיכסוך.

מישטרה הכרזה המרגיזה

בשהמישטרה נוקטת עמדה בוויכוח פוליטי, היא מגלה פיתאים וזיוות מפתיעה

השוטרים פשטו עם בוקר, שלוש ניידות, ובתוכן 15 שוטרים, התגייסו למשימה הרחופה. במהירות-הבזק הם עברו לאורכו של רחוב שניקין בתל-אביב וביצעו את תפקידם החיוני. בתוך שעה קצרה כבר היו בורכס חזרה, לתחנת-המישטרה, כשבידיהם שלושה חשודים ושלל כמות מסכנות. במצלמתו של הצלם

ספרית איבון דחיפות וחרפות

היה פרי הסתת שכנים, והעצורים שוחררו תוך מילמולי-התנצלות. ראשיתה של הפרשה המגוחכת, שהתרחשה ביום החמישי שעבר, היתה בשיחת-טלפון של בעל-עסק מודאג, אשר טען כי כמה משכניו מציגים בחלונות-הראווה שלהם את "דגל אש"ף". על-פי עצתו המישפטית של אותו מודיע, המדובר בעבירה על הפקודה למניעת טרור (המכונה "חוק תמיר"). התלונה, המלווה בפר-שנות מישפטית ובציון הכתובות

מפיקה ברגר חבל - וטוב

המדויקות של ויתר-העבירה, הקפיצה את השוטרים, וכוח מתוגבר יצא לרחוב שניקין לבקר את הנגץ. זיבטינסקי ניצל, במיספרה של איבון גילה הכוח את הכרזה המועזעת. היו אלה דגל ישראל והדגל הפלסטיני, השלובים זה בזה, ומעליהם הכתובת: "יום העצמאות תשמ"ה". הצלם צילם את הראיה, והכוח ניגש למלאכתו. בדחיפות ובחרפות הם תלו את הכרזה מהחלון, דחפו בגסות את בעלת-המקום לניידת.

במקום נוצרה התקהלות ומהומה קטנה. כשניסו כמה מן המתקהלים לבוא לעזרתה של הספרית או לומר משהו בזכותה, איימו עליה השוטרים כי יגישו נגדה תלונה גם על יצירת הפרעה לסדר הציבורי. הכוח הנועז המשיך במעלה הרחוב, לעבר הגלריה לאמנות תת-רמה. גם (המשך בעמוד 18)

הנה החדשות — ועיקרן בחילה

לא ידענו, כמובן, על הוויכוחים בצמרת, על הרחתו של ישראל גלילי, אימו של בן-גוריון להתפטר, ההתפטרות של האלופים. היינו עסוקים במילחמה.

גם כאשר בא אלינו גבר קשיש והפך נהג של משוררין כפולוגת שועלי שימשון, זה היה בעינינו קוריוז בלבד. סיפרו לנו ששמו אליהו בן-חור, ושהוא אלוף שהתפטר מפני שרב עם בן-גוריון. יום-יומיים הסתכלנו בו בסקרנות, אך אחר-כך השתלב כפולוגה ולא עורר עוד סקרנות מיוחדת. הפולוגה שלנו היתה מלאה במשוגעים מכל הסוגים, אז למה שלא יהיה אלוף שהשתגע?

אבל ידענו שקורה משהו. לגבינו זה היה עימות פשוט: רוח הפלמ"ח מכאן, בולשיט אנגלי מכאן. זה התחיל כאשר מייג'ד חיים לסקוב קיבל לזמנה את הפיקור על הגרוד שלנו בפעולת נחשון. הוא לבש מדים מנומרים, והביט בנו מרחוק, כבדו גליו. שנאנו אותו. היינו רגילים למפקדים, והנה בא לנו "קצין". היינו רגילים שישבירו לנו לפני כל פעולה מה העניין, על מה לוחמים ואיך. והנה בא זה והתייחס אלינו כאילו היינו חיילי-עופרת.

בחודשים הבאים הרגשנו שרוח רעה באה אלינו מן העורף. בולשיט, הצרעות, דרגות, תוארים, חררי-אכול נפרדים למפקדים, שהפכו קצינים. הרגשנו שהולכים להרוס לנו את הדבר שהקמנו, את הצבא הנהדר הזה שאותו יצרנו כמו ידיו, שהיתה בו רוח כל-כך מיוחדת, שבו נולד סיגנון חדש וטאקטיקה חדשה וגישה צבאית חדשה ויחס חדש בין בני-אדם.

אנחנו, אנשי גיבעתי, לא היינו פלמ"חניקים. החטיבה שלנו היתה תערובת מרתקת — אנשי פלמ"ח בראש החטיבה, אנשי חי"ש (חיל-השרה) של ההגנה בפיקוד הנמוך וגם בשורות, מגויסים חדשים שבאו בחלקם מן המושבות וברובם המכריע מן השכונות של דרום תל-אביב, ולקראת סוף המלחמה גם עולים חדשים ממארוקו, מתונים ומתורכיה.

התערבות והואת הצליחה, היסודות האלה התמזגו לגוף אחד. בשבילנו זאת היתה הוכחה למשהו שחרג בהרבה מן התחום הצבאי — משהו שהבטיח חברה חדשה בארץ, מדינה מסוג חדש.

הרוח הרעה שבאה מן העורף איימה להרוס את כל זה. מי שרואה כיום את הוויכוח כעניין צבאי בלבד, כריב בין קצינים או בין שתי אסכולות של מפקדים, אינו תופס את העיקר. היה גרמא לי שאניטה שפירא רווקא מבונה, אם פירשתי נכון כמה מילים שזרקה במהלך הוויכוח בטלוויזיה, בניצוחו של ירון לונדון.

אנחנו, הטוראים בחטיבות הלוחמות, הרגשנו מה מתרחש. לא ידענו פרטים. אך חשנו שקורה משהו. דיברנו על כך בשוחות, בין הצברים, ליד המדורה, בין פעולות.

לא הבנתי מדוע מפקדיו — מפקדי כל החטיבות הקרובות — שותקים. בחודש ספטמבר (אם אינו טועה בתאריך) פקעה סבלנותי. היתה עימי מכוונת-כתיבה קטנה, שליוותה אותי במשך כל המלחמה (ושבה ליקתקתי את הקטעים שהפכו לאחר מכן לספר בשדות פלשת). באחד הימים ישבתי וכתבתי תזכיר על הצורך בלבוש את התחליף הזה. הצעתי שמפקדי כל החטיבות הקרובות יציגו לבן-גוריון אולטימטום, ובמקרה הצורך יסלקו אותו מן הפיקוד. (כיום זה נשמע קצת כהפיכה צבאית, אבל אז זה נראה אחרת).

האיש היחיד בצמרת הביטחון שהיה מוכר לי היה משה סנה, מי שהיה בשעתו ראש המפקדה של ההגנה. בחופשי הראשונה הלכתי לדיירתו, ברחוב ביל"ו בתל-אביב, ומסרתי לו את התזכיר. ביקשתי להעביר אותו לישראל גלילי, והוא הבטיח.

איני יודע אם זה הגיע אייפֶּעם לידי גלילי, או אם סנה זרק את התזכיר לסל. לא שמרתי על העתק. אולי קבור התזכיר באחד התיקים, בגינזך כלשהו.

אחרי המלחמה, כאשר התיידדתי עם יגאל אלון, יצחק שרה ואחרים, הטרדתי אותם בשאלה מדוע נכנעו אנשי הפלמ"ח וראשי שאר החטיבות לבן-גוריון בלי קרב. הצגתי את השאלה לאלון, והוא השיב לי תשובה מגומגמת ובלתי-משכנעת. אהבתי את האיש, אך רשמתי לפניי שחסר לו אומץ-לב מוסרי, שבלעדיו אין אדם מגיע לגדולה אמיתית.

הצגתי את אותה השאלה ליצחק שרה, בביתו כיפו. תחילה השיב לי תשובה מלומדה. הפיכה כזאת, אמר, היתה לוכשת צביון פוליטי, בעל היבטים גלובליים. האמריקאים היו רואים בזה מעשה פרוטובייטי, מכיוון שכל המפקדים היו אנשי מפ"ם, ומפ"ם היתה אז — לפחות בחלקה — פרוטובייטית מאוד.

ואת התשובה לא נראתה לי. המשכתי ללחוץ על הזקן, ולבסוף הודתה האמת היא שאני לי תשובה. אינני יודע מדוע נכנענו לבן-גוריון.

זאת היתה תשובה כנה. בן-גוריון ידע מה הוא רוצה. הוא היה מוכן לבצע זאת גם במהלך המלחמה, בעה שהמדינה כולה היתה תלויה על חוטי-השער (שלנו).

ואילו מתנגדיו היו בעלי-אחריות. הם לא היו מוכנים לנהל מאבק פנימי תוך כדי מלחמה. חשוב יותר: לא היתה להם קונספציה ברורה, שבלעדיה לא יתכן מאבק.

מרע פורק הפלמ"ח? זוהי התשובה. במאבק היתה לא הוכרע רק מה יהיה אופיו של צה"ל. על כך המאזניים היוותה מנחת שאלה הרבה יותר חמורה: מה יהיה אופי המדינה החדשה. את התשובה נתן בן-גוריון, ואת התוצאות אנחנו רואים כיום בעינינו.

איש מהם לא יתלה את עצמו עכשיו. הרי גם חושי לא תלה את עצמו.

המשורר בחדר-המיטות

מעולם לא היו לי יחסים טובים עם המשורר ייטס. ולא רק מפני שהוא מת כשהייתי בן 15.

יש לי חשבון ארוך עם ויליאם באטלר ייטס. מאז ערב חורפי אחד בלונדון, לפני הרבה שנים.

הייתי באותו ערב במסיבה, אצל ידיד, באחד האיוורים המרוחקים של הכרך, והיכרתי שם אשה צעירה שמצאה חן בעיניי.

היא היתה אירית, עיתונאית, נאה ואינטליגנטית. שוחחנו ארוכות על החיים, המצב ובכלל. שתינו כמה וכמה כוסות ג'ין עם טוניק, ולקראת חצות החלטנו שהגיעה השעה. לקראת ליום יום, כפי שאומרים האנגלים כשהם מתכוונים ללכת לישון.

יצאנו לרחוב. בחוץ שרר קור-כלבים. בימים ההם עוד שלט הערפל בלונדון. הכל היה רטוב. לא מצאנו מונית באיזור מרוחק זה, והתחלנו לפסוע בכיוון למרכז-העיר, עד שאספה אותנו מונית. גילינו שהיא גרה לא רחוק מהמלון שלי, וכאשר הגענו אליה שאלה בנימוס: אולי אתה רוצה לשמות משהו ולהתחמם?

הייתי זקוק למשקה ולחיימום, ובכלל, ונכנסנו אליה הביתה. היא גרה בחדר באחת מאותן דירות בריטיות, שבהן נמצאים חדריי המיטות מעל לטרקלין.

הטרקלין היה קר, והגברת הציעה: כדאי שנעלה למעלה, שם מחומם.

עלינו, הורדתי את המעיל העליון, וגם את המיקטורן. הגברת הציעה לי חלוק נוח. החדר היה מחומם, האור היה אדמדם ומעומעם, והרהיט היחיד בחדר היה מיטה גדולה. ישבנו עליה ושתינו ויסקי.

"הייתי רוצה שתשמע משהו", אמרה. "משהו לגמרי מיוחד". התקלתי לגמרי-מיוחד היה דיקלום של שירי המשורר ייטס. ייטס היה אירי. הגברת היתה אירית. לא היה איכפת לי לשמוע שיר אחד או שניים משירי המשורר ייטס.

אולם המשורר ייטס לא כתב שיר אחד או שניים. הוא כתב שירים הרבה. והתקלתי ארוך-הנגן הביא מהם מבלי לחטוף. ואחריו בא שני ושלישי. איש פורה מאוד היה המשורר הזה, ייטס. הצרה היתה שהייתי עייף מאוד. וגם קצת שתוי. והחיימום הנעים הרדים אותי, ואולי היו עוד סיבות. על כל פנים, הייתי בהחלט בלתי-מסוגל לקלוט את החרוזים, שנשפכו מהמערכת כורם בלתי-נלאה. לא קלטתי אף מילה אחת. החרוזים בניי האלמוות נחרתו בזיכרוני רק כמיטרת בלתי-נסבל.

ומדוע נזכרתי בהם? מפני שמיהרה שלם לי ספר חדש, ובו שירי ייטס במקור ובתרגום צמוד של אליעזר איג'זקוב. קראתי ונתקפתי בחירור-יחסות. אולי הייתי צריך להקשיב ביתר תשומת-לב באותה הלילה. למשל: "טייס אירי צופה מותו" (במלחמת-העולם הראשונה):

"ארע, לי גורלי צופה / אישם מעל, בעב רוחי; / אלחם בשאיני שונא, / אגן על שאיני אוהב; / מכורתי — קילטארטן / קרוס, / דלי קילטארטן הם לי עם, / גורל הקרב לא יהרוס / ולא יבנה כהואיזה אושרם. / לא חוק וצו לי קרב הועיר, / לא מדינאים, או מריעים — / רק דחף-עונג חד, יחיד / עורר ריגשה זו בעבים; / היטב שקלתי, ואווכור; / שנים יבואו — אך הבלות, / הבלות / שנים-שמאחור, / מול כך לחיות, וכך למות."

הפוטש שלא היה

היום זה היסטוריה. פרופטורים כותבים על זה ספרים, דוקטורים מתווכחים על כך בטלוויזיה. בשבילנו זה היה נתח מחייו.

אלוהים ישמור אותנו מפני ידידינו. בטקס של "השאלת" מטוסי-כפיר ישראליים לחיל-הים האמריקאי, הופיע השר האמריקאי לענייני חיל-הים והפליג בשביחה של ישראל. הוא ערס שבח על גבי שבה, עד שהגיע לשיא ההערצה: "ישראל השיגה שעוריה-הרג, המעוררים קינאה בכל העולם התופשי".

הטלוויזיה הישראלית שידרה את הדברים בגאווה. ואילו הרדיו ריאין כמה "מומחים" ישראליים ושאל אותם לגבי מילחמת איראן-עיראק.

זוהי אחת המלחמות הנוראות ביותר של המאה ה-20, שהגיעה לאחרונה לשיא חדש של זוועה בשימוש באדיר-ערעל. המומחים התבקשו לחוות את דעתם על השאלה אם כדאי לישראל יותר שעיראק נמצח, או להיפך — שידה של איראן תהיה על העליונה. התשובה שבפיהם היא שכדאי לישראל שהמלחמה תימשך בלי סוף, כך שהעיראקים והאיראנים יהרגו זה את זה עוד ועוד. אין לי ספק שמחשבות מסוג זה עולות לא פעם במוחם של מדינאים. אך מסופקני אם יש מדינאים בעולם המוכנים להשמיע דבר בלתי-אנושי כזה בגלוי. לשם כך דרושה קהות-יחושים, המעוררת בחילה.

אדם בשם פרגמה

טוב להיות נשיא. כשנשיא עושה מעשה חכם, הוא חכם. כשנשיא עושה מעשה מטופש, יועציו טעו".

לביקורו של הנשיא רונלד רגן בבית-הקברות של ביטבורג יש הרבה מאפיינים. אחד מהם הוא הטיפשות.

אמרו שהוא העדיף את "הגישה הפרגמטית" על פני הרגשות. הוא לא הבין מראש את עומק הרגשות שהעניין עומד לעורר. וזה מאשר לי תיאוריה ישנה: שבפוליטיקה המילה "פרגמ" טיוס" היא, לעיתים קרובות, שם נרדף לטיפשות.

כי הפוליטיקה עוסקת בבני-אדם. בני-אדם הם יצורים בלתי-רציונאליים. כלומר, קליפה רקה של רציונאליות מכסה אצלם תהומות של רגשות. במאבק בין הראציו והרגש, אין לראציו שום סיכוי.

לכן, ההתעלמות מן האירציונאלי בחיים המדיניים היא עצמה מעשה אירציונאלי. ולהיפך: הגישה הרציונאלי האמיתית היא זו המבינה את חשיבות האירציונאלי בחיים הפוליטיים. כאשר מתעלמים מן האירציונאלי, באיצטלה של "פרגמטיזם", הרי זו טיפשות.

הומוריסט אמריקאי ניסה פעם להסביר את מקור המושג. בימי הרניסאנס, כך סיפר, חי לו בעיר פירנצה אדם בשם פרגמה. איש זה טען שאין לקבל שום תיאור ריח, אלא שפוט כל דבר רק על סמך עובדות ברורות.

באחד הימים הודיע פרגמה זה שהוא עולה לראש המיגדל של פאלאצו ויקו. הארמון הישן שכלב העיר. הוא יקפץ מן המיגדל כדי לברוק בפועל מה קורה לאדם העושה כן.

לזכר המנוח נקראת גישה זו מאז "פרגמטיזם".

אם רונלד רגן לא הבין שהחלטתו לבקר בבית-קברות מסור יים זה, שבו בקורים גם חיילי הס"ס-החמוש, תעורר סערה של רגשות בכל כך אדם הגון — הריהו טיפש אף יותר מכפי שסברנו עד כה. בקיצור, מדינאי פרגמטי.

רגן

עצתו של אחיתופל

ומנשיא לנשיא. באותו עניין.

חיים הרצוג הוא בנו של רב ראשי, והוא צריך להיות מצוי במקורות. לכן הופתעתי לשמוע מפיו, בטלוויזיה, שלדעתו יועציו של הנשיא רגן נתנו לו "עצת אחיתופל".

הפרישה מתוארת בספר שמואל ב', פרק י"ז, "ויאמר אחיתופל אל אבשלום: אבחרה-נא שנים-עשר אלף איש, ואקומה וארדפה אחרי דוד הלילה. ואבוא עליו, והוא יגע ורפה-ידיים, והחרדתי אותו, ונס כל העם אשר איתו, והיכיתי את המלך לבדו. ואשיבה כל העם אלי".

זאת היתה עצת מצויינת, המבוססת על כל העקרונות הצבאיים הנכונים גם בימינו. גם הספר מאשר זאת: "ועצת אחיתופל, אשר יעץ בימים ההם, כאשר ישאל (איש) בדבר האלוהים". אבשלום לא שעה לעצת אחיתופל, אלא לעצת חושי הארכי, שהיה סוכן מוסווה של דוד. אחיתופל הלך הביתה ותלה את עצמו.

מפני שראה את הנולד, ואכן, אבשלום הובס עלידי דוד. אחרי שזה ניצל את ההשנות שניתנה לו להתארגן להתקפה נגדית.

אם כן, מדוע יצא שם כה רע ל"עצת אחיתופל"? פשוט מאוד: מחברי הספר ציידו בדוד, ועל כן היתה בעיניהם עצת אחיתופל עצה רעה — רעה לדוד, אך לא לאיש שהיה ניתנה לו.

אילו היו לרגן יועצים מבני-אחיתופל, הם היו אומרים לו להדיר את רגליו מביטבורג.

גלילי (1948)

בגלל מי פינו את גר יעקובי מבית החולים וממתי משחק חיים טופול פקיד של מס הכנסה

זיקוקין ולהשתמש בהקלטה הדמוסיון של הטקסים. מאז השרש נהוג זה בטלוויזיה, והזיקוקין מפליאים ונפתחים מדי שנה בהצלחה ובאחידות מפתיעים. אפרופו זיקוקי יום העצמאות: בחיפה טענו השנה מתנגדיו של ראש העיריה, אריה יה גוראל, שהזיקוקין שנונו כיום העצמאות מזכירים את מעשי של גוראל — "מתוך 20 שהועפו בתרועה לשמיים, נפתח רק אחד..."

הבחירות בהסדרות מתקרבות, והלובינג לקראתם גובר, אם כי בשקט יחסי, בהלה של הרגע האחרון, או חוסר-תאום אופייני, מנחיתים השבוע על עיירת-הפיתוח השלווה, מיגדל העמק, שנים מגדולי-האומה — ראש-הממשלה שימעה פרס וראש-הממשלה החליפי, כפי שקורא לעצמו יצחק שמיר. השניים מכבדים השבוע את המקום הקטן בנוכחותם ממש באותו היום. כל אחד יפגין את מומחיותו: שמיר ירעים בקולו כנאום בעצרת-המונים, ואילו פרס ילחץ ידיים במיפעלים, יחייך ויבטיח הבטחות.

מה קורה לכוכבן ממוצע מהוליווד הנוחת בישראל? הוא הופך מיד לסטאר. כך, על כל פנים, אירע לאהרון אייפלה, שהגיע לארץ כדי לשחק בסרטו של נסים דיין, גשר צר מאוד. אייפלה, השוכן במלון פלאזה, הוריע אחרי ימים אחדים שפלאזה זה לא רמה בשבילו. הוא דרש והשיג העברה מיידית למלון הילטון. כיאה לכוכב במעמדו, גם במסיבות יחסי-הציבור השונות של הסרט לא שכח אייפלה את כוכבותו. הוא התבודד בפיסגה ודרש מכל הצלמים, החפצים להנציחו, לעזות אליו לרגל.

הציירים עיריית פאנק וחואן אונסס (שהוא גם נגן עוגב) פותחים תערוכה משותפת בגלריה ברעננה. הרווחים מהתערוכה הם קודש לאגודת ניצן (אגודה למען ילדים המתקשים להסתגל). גם הגלריה תרמה את השתתפותה למטרה ברובה זאת. כוכב גולד, או על התפוח והעץ: בערב שזעזע בירושלים

מקום-מגוריו של מנכ"ל הרשות אורי סורת.

אך נראים בשנים האחרונות הזיקוקין-דינור, כה יפים ומרשימים בטלוויזיה בטיקסי יום-העצמאות? הסיבה אינה נעדרה כאיכות הזיקוקין, אלא בכפיטנט פשוט שהנהיג מנהל-הטלוויזיה הקודם, טוביה סער. סער, שרצה להימנע מפשלות מיותרות, הרבה להקליט הפרחת

המועצה שנבחר בשבוע שעבר (ראה שידור).

כשהגיע נחמן, הפורש מתפקידו כמישנה למנכ"ל רשות-השידור, למסיבת-ניצחון בטלוויזיה, למחרת ניצחנו בכיירות באריאל, תפס אותו עוכר ככיר ביותר ושאלו, לקול צחוקם של הסובבים: "מתי? מתי כבר יהיו הבחירות לראשות-עיריית ראשון-לציון?" ראשון-לציון היא

חמת-יום-הכיפורים. יעקובי היה מאושפז אז בבית-החולים, משגבר לחץ הפצעים במלחמה, נאלצו לפנות חולים מבתי-החולים. ואריאב היה האחראי הישיר לפינויו של יעקובי מבית החולים.

מזה 18 שנים — מימי מלחמת-ששת-הימים — לא התקיימו אירועים בארמון היי שאם אשר בירחו. האירוע האחרון שהתקיים בארמון המ' פואר היה בחסותו המלכותית של המלך חוסיין. בשבוע הבא תעבור החסות למוסד-און-ישראל. האירוע יהיה לכבודם של ששה רייהמוסיון — 700 במספר.

מה עושה מרי ליל-שבת כוכב הכדורגל אורי מולמילי-אן מבית-ר ירושלים? לכל מעריציו/צותיו אין טעם לחפשו. הלה מסתגר מדי שיש בליה עם שלום קדוש, השף של מלון פלזה-ירושלים, והשניים מתכננים בדיקנות את האסי-טרטניה למישחק שייערך למחרת.

מפילאי הטבע: מרוע שק עה הבריכה באריאל, שלא מכבר נחנכה? ואין הצהיב בריים הרשא הירוק שנשתל סביבה?

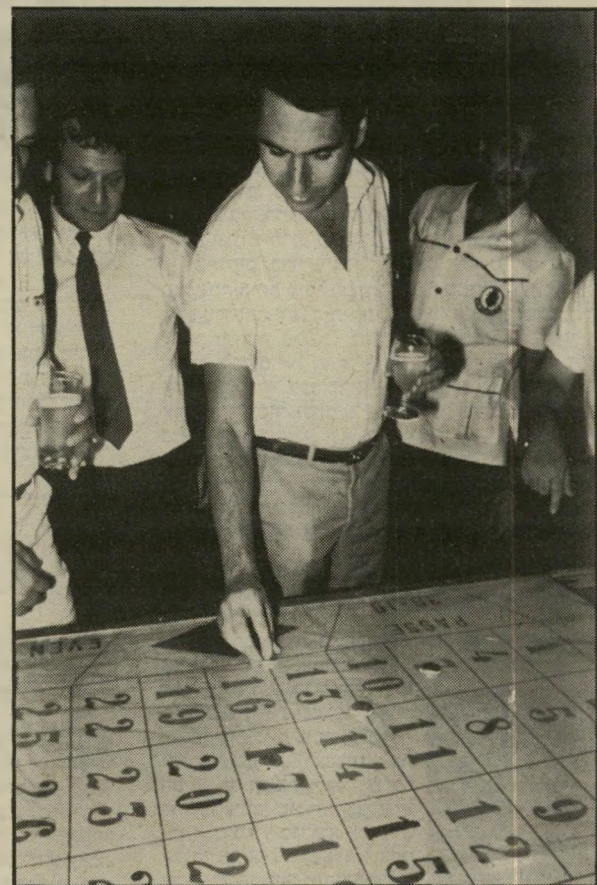
בחורש הבא עתיד שלי? מבעלי תל-אביב הקטנה, לפגוש את נשיא ארצות-הברית, רונלד רגן. איך ומדוע? רגן, שזה עתה הניח זר-פרחים על קבר-הנאצים בביטבורג, יחנך אנדרטה חדשה לזכר השואה. האנדרטה תמוקם בשכונה טובה, לא הרחק מפסל-החרות בניר יורק. הפסל הוא נתן רפופר, חבור של שלום, שיטוס, כמוכן, להשתתף בשימחת חבור. הידיעה הבלתי-שיגרית היא באחריותו הבלעדית של שלום. הבית הלבן לא פירסם על כך הודעה.

אצל הליברלים ליחשו השבוע: "איוו בושה, איוו בושה..." הסיבה שגרמה לגל המצ-פוני הזה היתה הזמנה שקיבלו ליברלים אחרים. ההזמנה היתה לערב (שנערך ביום הראשון) לכבודו של מנחם סבידור, יושב-ראש הכנסת הקודמת. את הערב אירגנו עיריית נס-ציונה ומועצת מוכרת-בתיה. סבידור, שזכה בסטירות-לחי רבות מקרב חברי מפלגתו בחודשים האחרונים, זוכה, סוף-סוף, להחזיר למפלגתו סטירה משלו.

כשביקר שרי-הכלכלה והתיכונן גר יעקובי בשבוע

הזמרת הבריטית, שהיתה פופולארית מאוד בתקופת מלחמת-העולם השניה וזכתה לפני שנים ב"תואר דיס", היתה אורחת-הכבוד בכינוס העולמי של אירגון "וראייטי", שהתקיים — לראשונה בתולדותיו, בישראל — בשבוע שעבר. בקוקטייל הממואר, שהתקיים במלון "הילטון" בירושלים, הופיעה הזמרת גלי עטרי, שביצעה את השיר "הללויה" בחמש שמות. "אהבתי את שירתך", החמיאה לין לעטרי, כאשר הצטלמו יחד.

רפי הנמן ראש-עיריית אילת, עלה צפונה לנשף לכבוד בירה אמריקאית המיוצרת מזה שנה בישראל. המארגנים רצו לחנוג בסטייל לא-סוגאס. ומלבד אוכל בשפע הציבו באולם של מלון תל-אביבי שולחנות של מישחקי-מזל — רולטה, בלאק-ג'ק ומירוץ סוסים. באין אסימונים הימרו המוזמנים בעזרת פקקים. שאותם קיבלו בכניסה. הפרסים לזוכים היו כוסות בירה, חולצות-טריקו, ציודינות פלסטיק, מכשירי-די-טרוניסטר בצורת פחית-בירה, שעוני-מחשב ושימשיות צבעוניות לשפת-הים.

הבריכה והרשא היו חלק מהסור כריות שחילק ראש-המועצה לשעבר, יעקב סייטלסון, לקראת הבחירות במקום. הרשא הטרי נהרס ממאות הרגליים. שי-רמסו אותו מידי אחרי שנשתל, בפתיחה החגיגית, ואילו הבריכה שקעה בימי הגשמים עקב פתיחתה הנמהרת. נזקים אלה ואחרים נכללים בירשותו של פייטלסון לרון נחמן, ראש-

שעבר בנצרת, במיסגרת הבחי-רות בהסדרות, ניגש אליו ק' צין-מישטרה ושאלו: "אתה זוכר אותי? בגללי ורקו אותך פעם מבית-החולים?" יעקובי התאמץ ונזכר. הקצין היה ראובן אריאב, מפקד-מישטרת מיג-ל-העמק ובנו של מנחם אריאב, ראש-עיריית נצרת. הפגישה האחרונה בין השניים היתה כשנפצע אריאב כמיל-

אשתו של טוביה סער, מנהל-הטלוויזיה לשעבר, לגמה כוסית יין במסיבה. מדי, אם לשניים, העובדת כמנהלת-חשבונות בחברת התעופה היוונית "אולימפיק". סיפרה שבעלה, טוביה, נמצא עכשיו בחופשה, והוא מחפש, בשקט ובלי לחץ, עבודה חדשה. "פיתאוס יש בבית אבא ובעל, וזה כך, מאז שהוא לא מנהל הטלוויזיה הוא רגוע, נעלמו הקמטים מפניו, הוא נעשה יפה."

מתאים לחתונת בתו ענת עם בחיר-ליבה.

■ פרשת החנינה שהוענקה לסוחר המזון ירושלמי **דארי סניאורה**, והעימות שגרמה היחנה בין מוסד החנינה לרשות השופטת, העלו מתהום השיכחה שמות כגון **יהושע בן-ציון**, אשר ידליו **מיכאל צור** — אסירים מפורסמים שהווכחו הציבורי סביב מעצרים והענקת החנינה להם היה לא פחות חריף בזמנו מאשר הווכחו הנוכחי. כאשר העולם הזה פנה אל שלושת האסירים לשעבר וביקש את חוות דעתם על הפרשה הנוכחית, היו תגובותיהם קצרות. מיכאל צור אמר: „כנושא הזה אני בטח שלא מוכן להתראיין” יהושע בן-ציון, שנחון בגלל מצבו הבריאותי החמור, נשמע השבוע שופע בריאות כשענה: „יש לי דעה בנושא, אבל אני לא מוכן לתת לכם אותה” אשר יר-ליו, שביקש כמה פעמים חנינה ונדחה, הודיע: „אני כיום אדם פרטי. דעתי אינן מעניינות איש. אני מעדיף שלא לחזור לכותרות”

■ ביום החמישי שעבר זכו אסירי כלא מעשיהו וילריהם לחוות בהצגה של שלום עליכם בכיכובו של השחקן **יוסי סגל**, שהוא אחיו של שמוליק סגל מהבימה. הווי ההצגה לא היה זר לקהל. ההצגה עסקה בעולם התחתון של העירייה היהודית.

■ כיצד לומר על אדם, בפניו, מבלי לפגוע בו, כי הוא תימהוני? לשוטרי תל-אביב סלגן משלהם. בשיחות ביניהם, או במכשיר הקשר, הם מכנים תימהוני כמונח „שש-שש” — על שמו של איזה סעיף בתקנות המיטרה. בעלי-דימויות או סתם נודניקים מכונים כפיהם בשם-הצופן „פי-צול” — כנראה קיצור של המונח פיצול אישיות.

בסוף השבוע

■ **שרי-הבריאות מר-דבי** („מוטה”) גור: „אין לי עניין להיות ראש-משלה רק בשביל להיות ראש-משלה”

■ **הנל**, על ישיבתו בממ-טורפה מנסה „להרים” את סירטה הארוך השני. סירטה הראשון — מירי — לא נחל הצלחה מסחררת בארץ, ואף לא זכה בהפצה. התפקיד הראשי בסרט החדש הוצע לשחקנית **עירית שלג**.

■ **אמנון נחמיאס**, חבר הפרלמנט של ראשון-לציון ו-בעל גיבעת-האורנים (מיס-ערה-פרדס), נימנם לו בנחת בתוך המיסעדה, כעת שלא היה להחזק. לפתע שמע קולות של שיחה מבולבלת באנגלית מעורבת בערבית, ומשיבר-מישפטיים בעברית מהשיחה הבין שמי חפשים את בעל-הבית בעברית ובאנגלית, ועובדיו עונים בערבית שהוא ישן ואין להפריעו. אחרי ויכוח ממושך השתחרר שקט. אחרי רגע נשמעו צעדים ונחמיאס המנומנם שמע אדם צועק בעברית צברית: „טוב, אז תגידו לבעל-הבית שהיה כאן שלמה ממסדהכנסה! בא לספור את השולחנות והכיסאות!”

■ **נחמיאס** זינק ממיתו ופרץ החור צה, ובמי נתקל אדם לא **בחיים טופול**, שבא לברר אם המקום

יזהר כהן שרבים ניבאו לו הצלחה גדולה באירוויזיון, הגיע רק למקום החמישי בתחרות בשוודיה. כאן הוא נראה שעות אחדות לפני נסיעתו. כשהוא מודד את תלבושתו. הוא לקח איתו שתי חולצות לבנות מבריקות. אחת מהן היתה בעלת קישוטי-צווארון מכווצים. „האם זה גברי?” הוא שאל חברים. כאשר שמע ש-„לא כל-כך”, אמר כי מלכי צרפת לפני מאות שנים התקשטו בחולצות כאלה. ורק אחרי-כך העתיקו הנשים את הסיגנון הזה.

המערך עמדו להימנע מהצבעה, תוך תיאום מוקדם. **אברהם שפירא**, יושב-ראש הוועדה, שעמד להצביע לברו בעד, ועם בקול: „מה אתם חושבים, שלי אין מצביעים עניים? איך אתי-צב לפניהם אם אתמוך יחירי בהעי-לאת המחירים?”

■ **פינחס גרוב**, מנהיג פועלי אתא, לקח ללב את איום-הסגירה העכשווי על המפעל. למחרת פגישתו עם שרי התעשייה, האוצר, האגריגיה והעבודה, אושפו גרוב הצננס והאגרגטי ביחידה לטיפול נמרץ בבית-חולים כחיה. כעבור שי-בוע חזר הביתה ונח.

■ **בימאית-הקולנוע ציפי טורפה** מנסה „להרים” את סירטה הארוך השני. סירטה הראשון — מירי — לא נחל הצלחה מסחררת בארץ, ואף לא זכה בהפצה. התפקיד הראשי בסרט החדש הוצע לשחקנית **עירית שלג**.

■ **אמנון נחמיאס**, חבר הפרלמנט של ראשון-לציון ו-בעל גיבעת-האורנים (מיס-ערה-פרדס), נימנם לו בנחת בתוך המיסעדה, כעת שלא היה להחזק. לפתע שמע קולות של שיחה מבולבלת באנגלית מעורבת בערבית, ומשיבר-מישפטיים בעברית מהשיחה הבין שמי חפשים את בעל-הבית בעברית ובאנגלית, ועובדיו עונים בערבית שהוא ישן ואין להפריעו. אחרי ויכוח ממושך השתחרר שקט. אחרי רגע נשמעו צעדים ונחמיאס המנומנם שמע אדם צועק בעברית צברית: „טוב, אז תגידו לבעל-הבית שהיה כאן שלמה ממסדהכנסה! בא לספור את השולחנות והכיסאות!”

■ **נחמיאס** זינק ממיתו ופרץ החור צה, ובמי נתקל אדם לא **בחיים טופול**, שבא לברר אם המקום

בשבוע שעבר בלט דוגמן צעיר, שהפגין נוכחות בימתית מפי-תיעה לגילו. לא היה זה אלא **ניצן פרי**, בנו של שרון הררי מנחם פרי.

■ **שלמה להט**, ראש-עיריית תל-אביב, הוא חובבי-פירסומה, אך לא ככל מחיר. כאשר ביקר בקירקס החוגה בצפון-העיר, הוצע לו להיכנס פנימה, כשהוא רכוב על גבי סוס. ציץ סירבו, „אינני רוצה שתעשו ממני צחוק”

■ **יצחק** („איציק”) **ולבר**, מוכל הסתרדות המורים, אינו רק מנהל ועסקן מיפלגתי. ולבר הוא גם אמן, המצייר בשמן ובפסטל. זוהי מורשת מישפחית — גם אביו צייר.

■ **כעבר-איונות פומבי ביי-קש** הגראפולוג **צבי פופוביסקי** מאחד הצופים שיעלה לכימה ויחתום את שמו, ועל פי החתימה הבטיח לנתח את כתבי-ידו. משיחו עלה וחתם. החתימה הספיקה לפופובסקי לדעת פרי-טים מדהימים על האיש. הסתבר שהחותם לא היה אלא **משה שניצור**, נשיא בורסת-היהודי-מים.

■ **משנשאל ישראל קי-סר**, מוכל הסתרדות, אם הוא שואף להיות ראש-משלה, חשב ארוכות וענה: „בסופו של דבר, גם ראש-משלה יהיה לשעבר. אבל קיסר יישאר תמיד קיסר”

■ **לברון דודו טופול** יש הרהור שני לגבי הקלטת תוכניתו פליטת פה בקלטת ויריא. לפני זמן קצר בוטלה הופעה שלו בצפון הארץ, אחרי שהצופים במקום שבעו מטופו, שבו חוו ברשת-טלוויזיה מקור מית בכבלים.

■ **בריון** על העלאת תערי-פיהחשמל כמעט שנוצר מצב שבו גם חברי-הליכוד וגם חברי

לורן לנדון

היפהפיה הבלונדית בת ה-26 הגיעה לישראל מהוליווד, כדי לככב בסרט ההרפתקות „נשות-הרעם”. שבו היא מגלמת אמונה לוחמת, המצולם כאן בימים אלה. לורן כחולת-העיניים וחטובת-הגוף, המיתמרת לגובה 1.75 מטר, היא טיפוס ספורטיבי, אוהבת כדורסל, בייסבול ורכיבה על סוסים. היא מגדירה את עצמה „מאוד רווקה”, וטוענת שעדיין לא מגשה את הגבר הנכון. היא רוצה, לדבריה, שישפטו את אישיותה.

שלה: „נמאס לי, אני אומר. אני חושב לפעמים, בשביל מה לי הפוליטיקה...”

■ **שרי-התיקשורת אמי נון רובינשטיין**, על הקמתה של ועדת-חקירה למילחמת-הלבנון: „שינוי אינה נמצאת בכיסו של אף אחד, גם לא בכיסו של המערך”

■ **סגן-השר מנחם פי-רוש**: „אני משוכנע שבכל

מאידה שר אשתו של רופא-הנשים הנודע, הפרופסור דויד שר, באה גם היא למסיבת-הנשים של אשת-יחסי-הציבור מירי זיכרוני. מאידה בהירת-השיער, אם לשלושה בנים, עובדת במכון רפואי המאבחן ומטפל בשיטת האולטרה-סאונד. היא עוררה תשומת-לב בין האורחות. באיפור מושלם של עיניה הכחולות. כשנשאלה איך היא מצליחה בכך, הוציאה מארנקא אוסף של עפרונות-איפור בצבעי כחול וירוק, ונתנה לכל המעוניינות להשתמש בהם. משמאל: לילת-השימחה ערכה. כמינהגה מדי שנה, מסיבת יום-הולדת לנשים בלבד. היא לבשה שימלה לבנה ואת ראשה קישט זר מחוטי-כסף. איתה בתצלום, בתה טיבעונה („טיבי”), שהיא סטודנטית, ועוסקת גם היא, כאמה, בעסקי יחסי-הציבור.

כאן חזר המחזה על עצמו, גם כאן נתלשה הכרזה. בצירים שהיו תלויים על קירות הגלריה — רוקנותיהם של דוד בן-גוריון, בנימין זאב הרצל וזאב ז'בוטינסקי — לא נגעו לרעה. הזמר דני רותן, אישהגלריה, נלקח גם הוא לניידת.

אל שני החשודים העצורים הצטרפה גם תמי ברגר, בעלת תנות הספרים המאה ה-20. השוכנת באותו החנוכה. היא הפיקה את הכרזה והפיצה אותה. ניסיונותיה להסביר כי בהצגת הפלקאט אין כל מעשה פלילי נדחו בכו.

אך למרות הפעולה הנמרצת, לא הצליחו השוטרים לנקות את הרחוב. במהלך תנועת המלקחים הם הלפו על פני לוחמורעות עירוני — שגם עליו התנוסס דגל המדינה לצד הדגל הפלסטיני. כמה ימים קודם לכן, ביום העצמאות, הדביקה עיריית תל-אביב 170 פלקאטים כאלה על לוחות המודעות ברחבי העיר. תמורת תשלום. השוטרים לא התעכבו ליד לוח המודעות, כי לא היה שם את מי לעצור. אך אזרחים נלהבים, ששאבו אומץ ממעשי השוטרים, החלו מקלפים את הכרזה המיוממת.

מבוכה בתחנה. רק בתחנת המיטרה נתקפו השוטרים במבוכה. שיחה קצרה עם פרקליטם של העצורים, עורכי-הדין איגוד פלדמן, הוכיחה להם כי חריצותם היתה לשווא. הפרקליט הסביר להם כי בעיקבות התנכלויות קודמות של השילטונות, שהטרידו אזרחים אשר נשא את סמל המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני, הוציא היועץ ה' מישפטי לממשלה הנחיה כללית ל' ראש-מחלקת-החקירות במיטרה. כי הנחיה נאמר כי ענידת סמל המועצה, הכוללת את שני הדגלים השלובים, או הצגתו בפומבי, אינה מעשה-עבירה, ובוודאי שאינה מצדיקה מעצר לצורך חקירה.

תדהמתם של השוטרים גברה, כשהסכימו להקשיב סוף-סוף לטענת העצורים כי גם העירייה הדביקה את הכרזות. "או מדוע לא אמרתם לנו מיד?" התריס בתרעומת אחד הקצינים. השלושה שוחררו שעתיים אחרי שנעצרו ברעש כה גדול.

"יתלשו ראשינו" התקריט הפכה את הפלקאט למפורסם. לפני כן הוא היה פופולארי בקרב שוחררי השלום. אך עתה מבחינים בו כל העוברים ושבים ברחובות תל-אביב. המפיקה, תמי ברגר, סיפרה כי רעיון-הכרזה נולד בקרב חבריה בוועד נגד המילחמה בלבנון. טלי יצחקי, יעל דמירל, רביב יצחקי ואבי מוגרבי, הם העריכו כי פלקאט כזה יגרם למחלוקת ציבורית, אך לא ידעו כי המיטרה תתערב בוויכוח פוליטי.

דני רותן, שבילה שעתים במיש-טרט-דינגו, ועם על הפרשה: "זכותה של המיטרה היא לחקור כל תלונה, וזכותה לבקש ממישהו לבוא לתחנת-המיטרה. אבל הדרך שבה הם עשו את זה היתה פרובוקטיבית. הם הסיתו נגדנו את השכנים. למרות הברלייה-השקפות בשכונה זאת — יש כאן דתיים וחילוניים, צעירים וקשישים, תומכיליכוד ותומכייסמאל — הגישה אלינו עד כה היתה סובלנית. עכשיו באה המיטרה ונתנה לגיטימציה להתנכל לנו. כשנעצרו אותנו, כבר היו אנשים שצעקו: קומו! ניסיתם! לכו ללבנון! אשף! אנארי כיסטים!"

וכפראפראזה על דבריו של היינריך היינה אמר רותן: "במקום שבו תולשים פלקאטים — שם יתלשו גם ראשים של בני-אדם!"

אבל המילה האחרונה היתה של תמי ברגר: "חבל שהפלקאט הזה מרגיז — טוב שהוא מרגיז!"

דיוטיפרי

ב-תל-אביב עצרה המיטרה איש-מכס ופקיד-דואר-חבילות, שתפקידם היה לבדוק את תכולת החבילות המגיעות ארצה, כדי לקבוע את גובה המכס שבו חייבים מקבלי החבילות, האשימה את השניים שהם נטלו, באופן שיטתי, מן החבילות כל פריט שגילו בחבילות ושלא הוצהר עליו ברשימות המצורף לחבילה, מ' מלבושים וצעצועים ועד לשעונים, מציתים, כשמים, סכונ ושוקולד.

אוכלומאט

ב-תל-אביב סיים אדם את ארוחתו במיטרה מקומית, אך כאשר נתבקש לשלם את מחירה, 20 אלף שקל, הודיע כי אין תחת ידיו מזומנים, הציע לשלם תמורת הארוחה בצ'ק על שני מיליון שקלים וחצי — ובלבד שיקבל את העורף המגיע.

שער-החליפין

ב-ברמיה פנתה נערה בת 10 כי הצעת-החליפין לעיתונות-ילדים כ' לנו. ביקשה לקבל את כתובתו של הכרוסלן אלי אוחנה תמורת כתובתה של הזמרת עופרה חזה ומחק אחר.

המנדב הידוע

ב-צה"ל גילו הסוהרים בכלא צבאי כי אחד העצירים איננו החייל שנשפט ל-40 ימי-מאסר, כי אם חברו, צעיר בן 16, שהתחזה לאותו חייל, אחרי שהחייל הסביר לו כי הוא איננו יכול להרשות לעצמו להיכלא מכיוון שהוא מזומן, בדיוק בתקופת המאסר. לבית נשיא-המדינה, לשם קבלת אות המתנדב המצטיין.

כל עצמותיו תאמרנה

ב-רחובות הציג חוקר במכון וייצמן מכשיר-שמיעה לחרשים. המורכב מזוג מגברייקול, המוצמד לפירקריהיד ולמותניו של החרש וה' קולטים את גליהקול המגיעים אליהם דרך עצמותיו של החרש.

גיל-העמידה

ב-ירושלים התלונן פקיד דואר המיון על החידוש המתיר לו ל' לחבריו למיין את הדואר בישיבה, הס' ביר כי כאשר מיינו, בעבר, את הדואר בעמידה, ייעל הדבר את העבודה. כי: "כאשר אתה עובד בעמידה, אתה עובד מהר יותר, מכיוון שאתה רוצה לסיים כבר ולשבת!"

ייאוש צעיר

ב-ירושלים הודיעה הלישכה ה' מרכזית לסטטיסטיקה כי בשנה שעברה התאכזרו בארץ 240 יהודים, רובם גברים, ורובם בני יותר מ-45; ו100 לא-יהודים, רובם גברים גם הם, אך רובם מתחת לגיל 45.

מה שבטוח — ביטוח

ב-תל-אביב קבע אדם פגישת עם מכר בבית אליהו (גולומב), שבו מצוי מוסיאון ההגנה, המתין עד בוש, גילה, לבסוף, כי המכר חיכה לו בבית אליהו (שלמה), בניין-המישרדים של איל-הביטוח.

"אסור לי לדבר!" אמרה האחות שיצאה מחדר-הלידה. משהו קרה בשעה שעמדה מיכל ללדת. זה נמשך כבר יותר משנה

הסינוט הארוך של מיכל

במשך כל הזמן העלו לה את כמות התרופה לזירוז. אני עמדת כל הזמן לידה. אמא שלה עמדה בחוץ ליד החלון. בשעה 8 וחצי בבוקר בא אליי הרופא ואמר לי: "התפקיד שלך נגמר, עכשיו היא בידים שלנו, אנחנו לוקחים אותה לניתוח קיסרי". תוך כדי דברים הסתכל עלינו אחד הרופאים והפליט: "כליכך צעירים, וכבר מביאים ילדים!" זה מאוד הרגיו אותי. מיכל היתה

היא הרתה זמן קצר אחרי החתונה. ההריון התפתח יפה, ומיכל ודרור הלכו ביחד לקורס ללידה בטיפת-חלב. ררור ישב ושמע את כל ההרצאות באדיקות. שניהם חיכו בקוצר-רוח ליום הלידה. באמצע החודש השמיני להריון השתבש משהו. לחץ-הדם של מיכל עלה, והיא הוכנסה לבית-החולים לשמירת-הריון. היא שכבה שבוע וחצי בסף הרופא. ב-8 במרס 1984 הגיע ררור ב-12 בצהריים לבית-החולים וישב במשך

ב-עוד כמה שבועות יצטרך בית-המישפט להכריע אם בית-החולים אסף-הרופא, והרופאים המטפלים, אכן אשמים בהפיכתה של מיכל סטמפלר לצמח בזמן הלידה, ואם כן — מה יהיה גובה הפיצויים לילד שנולד, והרואה בשנה הראשונה לחייו את אמו היפהפיה שכובה ללא ניע על מיטה לבנה, מחוברת לאינפוזיות בבית-לוינסטין ומה יהיה גובה הפיצויים שיקבל ררור, בעלה האוהב של מיכל, שבמשך השנה האחרונה, מאז שילדה והפכה לצמח, הוא מטפל בכך הקטן וסועד את אשתו, שאינה יכולה להגיב?

דרור סטמפלר הוא בנו של ארי סטמפלר, מהנדס-בניין, שהיה אחראי על שיקום-נכים במישרד-הביטחון. אמו אחות במיקצועה, "היתה לי לידות מאושרת", אומר ררור, ומעלה קצה של חיוך על פניו העצובות. יש לי אח גדול ממני בשנה, שהיה לי כמו אחי תאום. מאוחר יותר נולד לנו עוד אח, הקטן ממני בשבע שנים.

אביו של ררור, שהיה במשך שנים רבות קצין בחיל-האוויר, הוא יוצא פולין וניצול-שואה. "מאז שאיבד את כל מישפחתי בפולין, הוא תמיד חיפש מישפחה".

בגיל 18 התגייס ררור לצבא ושירת בגולני. מאוחר יותר הלך לקורס מ"כים ואחר-כך עבר לחיל-הקשר. אחרי שהשתחרר מצה"ל הכיר את מיכל. היא היתה אז בת 17, ררור היה בן 22. "גורא אהבנו, מייד מן ההתחלה. כבר בפעמים הראשונות שראיתי אותה הבנתי שיש בה משהו. גם מיכל מאוד-מאוד אהבה אותי, יותר מכל דבר אחר בעולם. אני הייתי מוכן לעשות למענה הכל.

זמן קצר אחרי שהיכרנו, התחילה מיכל לדבר על חתונה. אני יצאתי לעבוד כדי להכין לעצמנו דירה. אהבנו לדבר ביחד, לחשוב ביחד ולתכנן ביחד. מיכל דיברה על ילד שיוולד לנו, הרכה לפני שנולד הילד."

דרור עבר גם שעות נוספות. הוא עובד במעבדה להפרדות-צבעים לר' פוס בשיטת אופסט. גם מיכל לא ישבה בחיבוקי-דידים. "היא היתה מאוד שאפתנית. היא ציירה והיתה מפסלת בקרמיקה". ררור מדבר על מיכל בלשון עבר ובלשון הווה לסירוגין. הוא עדיין אינו מסוגל לעכל את אשר קרה לאשתו האהובה.

חנקן תחת חמצן

ב-יוני 1983 התחתנו ררור ומיכל בבית-המהנדס בתל-אביב. התפ' ריט בחתונה כלל אפרוחים ממלאים. החופה היתה למעלה, על הגג. מיכל לבשה שימלה בעלת כתף חשופה, ונראתה יפהפיה ביום-כיכלולותיה. "יש למיכל שיער חום ועיני שקד חומות גרולות. היא פשוט בחורה יפה בצורה יוצאת מן הכלל." אומר ררור בהח' לטיות.

מיכל סטמפלר — לפני האסון
עכשיו היא בידים שלנו.

במצב לא-טוב, אחרי שעות רבות של צירים וכל התרופות האלה שנתנו לה, והיא כל הזמן צעקה: "דרור, הורגים אותי!"

הם באו לקחת אותה לניתוח. נפרדנו, ומיכל שאלה אותי אם אני מחכה לה בחוץ. אמרתי לה: "כן, מאמי, אני בחוץ!"

הרופאים אמרו לי שניתוח קיסרי זה עניין של 20 דקות. חיכיתי עד השעה 9, ומיכל לא יצאה. כל הזמן ראיתי רופאים ואחיות עושים פרצופים. פיתאום ראיתי את הר' בובובסקי רץ מהר פנימה לחדר-ניתוח. הלכתי אליו ושאלתי אותו מה קרה, אבל הוא נכנס לחדר.

שעות ארוכות ליד מיטתה של מיכל, שהיתה כבר בצירים. ואז, כחצות הלילה, התחיל הסיטו, הנמשך כבר יותר משנה.

מספר דרור: בשעה 12 בלילה פניתי לגינקולוג, ד"ר אריאלי, ושאלתי אותו מה קורה. שעתיים אחר-כך הוא בא ונתן למיכל חומר שנקרא פטידין, חומר לזירוז הלידה. בשעה 3 בלילה היתה לה פתיחה של שלוש אצבעות, ואז בא ד"ר אריאלי ואמר שהוא רוצה לעשות לה צילום של הרחם, כדי לראות מה מצב העובר. הצילום הראה שהעובר בסדר ושהוא בדרך החוצה, עם הראש למטה, כמו שצריך.

ירון מבקר את אמו, מיכל, השוכבת מאז לידתו כמו צמח: מה קרה ברגעים האורליים בחדר-הלידה?

פתוחות והיא אינה מגיבה. כמה פעמים הבאתי אליה את הילד, לבקר את מיכל, יושב לידה ומדבר אליה, אבל היא אינה מגיבה. באחד הימים, לפני כמה שבועות, (המשך בעמוד 28)

וסוגרת אותן בלילה. אבל הפתיחה של העיניים אינה רצונית. מיכל נפגעה במערכת העצבים שלה כתוצאה מחוסר-חמצן. היא שוכבת כמו בול עץ על המיטה, לבושה כולה בלבן. הכל מסביב סטריילי ונקי. העיניים השקריות והנהדרות שלה

הופכות אותה כדי שלא יהיו לה פיצעין לחץ.

חצי אחוז סיכויים

השעון הביולוגי שלה עובר. היא פותחת את העיניים כמשך היום

תפסתי אותו והיכיתי אותו. הוא נפצע בפרצוף. מייד בא מפקד מישטרת רמלה והפריד בינינו.

אחרי שהלמתי ברופא, התברר לי שאין שום מיסמך המספר מה קרה למיכל בחדר-הניתוח. רק למחרת המכות נתן מנהל בית-החולים את הדו"ח, אבל לא רשם את שמות הרופא המרדים והאחות האחראית.

התברר לי שהיה טכנאי בחדר הניתוח וגילה שם רליפה של אחד החומרים. הוא ניתק את המכשירים מן הצינורות, ואמר לאחות לא להשתמש בחדר-הניתוח הזה. לפני שהכניסו את מיכל לניתוח, האחות בעצמה ניסתה לחבר את הצינורות מחדש ולא הצליחה.

לפי חוקי הרפואה, הטכנאי חייב לבוא ולברוק בעצמו את חיבורי הצינורות לפני כל ניתוח, והוא לא ברק.

במשך 23 יום האחות לא סיפרה כלום. רק אחרי-כך, כשהיתה חקירה של המישטרה, התבררו הפרטים.

אחרי חודש באספ-הרופא באו והודיעו לי שמעבירים אותה לבית-לווינסטיין. ידעתי שזה מקום לצמי חים. ב-2 באפריל העבירו אותה לשם, לאחר של ארבע מיטות.

בחדר שוכבת אשה אחרי תאונת דרכים, נמצאת שם כבר ארבע וחצי שנים. שכבה שם אשתו של עוררדין שלא קיבלה חמצן, ולידה אשה שהיו לה בעיות בזמן ההריון, ובניתוח שנעשה לה היא נפגעה באיברים הפנימיים. היא שכבה שם שלוש שנים, ונפטרה לפני חצי שנה.

זה חדר מיוחד לאנשים חסרי-הכרה, חדר מס' 6, מחלקה מס' 1 בבית-לווינסטיין.

מיכל צמודה לקתטר, יש לה זונדה באף והיא מקבלת אוכל נוזלי. האחות מחליפות לה ורוחצות אותה. הן גם

ואז יצא הרופא מבפנים, ניגש אליי ואמר לי: "מזל טוב, נולד לך בן!" מייד שאלתי אותו איפה מיכל, אבל הוא לא ענה.

אחרי יצאה האחות רותי פלדמן, שהיא סגנית האחראית על חדר-הניתוח. שאלתי אותה מה עם מיכל, והיא אמרה: "אסור לי לדבר." וספקה את ידיה. חצי שעה אחריה יצא הרופא ואמר לי: "אשתך נמצאת בטיפול נמרץ." ד"ר אריאלי הסביר לי שהיתה בעיה בהר-דמה, ושהיא לא קיבלה חמצן במשך כמה דקות. אחרי-כך התברר לי שהיא לא קיבלה חמצן במשך 15 דקות. שזה המון-המון זמן. את זה אני יודע מהצבא. ד"ר אריאלי סיפר לי שהיא היתה כחולה כמו הספה. הוא אמר שנתנו לה זריקת-חנקן במקום חמצן. אני לא יכולתי לעמוד בזה. התמוטטתי על הרציפה וצעקתי צעקות איומות.

מכות לרופא

מיכל שכבה בטיפול נמרץ במשך 23 יום. מנהל בית-החולים לא בא לראות אותה אפילו פעם אחת. אני הייתי לידה יום-יום. התינוק היה בחדר-היונקים, ואני הייתי הולך להאכיל אותו ולהחליף לו.

הילד דומה לשנינו. קראתי לו ירון. אנחנו עצובים, ואני מקווה שלו תהיה קצת שימחה בחיים. מיכל חלמה על ילד בעל שיער חלק, ולירון יש שיער חלק, כמו בחלום שלה.

בחדר של מיכל שכבו המון נשים שהיו במצב קשה. מיכל היתה הכי בריאה מכולן. הן הברואו ויצאו, ומיכל נשארה בטיפול נמרץ.

אחרי 23 יום הלכתי לחדר-הניתוח ודרשתי למצוא את הרופא המרדים. גיליתי שזה היה ד"ר פרנצי פוקס. אמרתי לו שאשתו מחכה לו בחוץ,

דרור סטמפלר ליד מיטת אשתו, דרור. הורגים אותי!

מדריך לבוחר

אם ביום הבחירות תהיה במחנה צבאי

כל חייל סדיר, קבע איש מילואים ואזרח
עובד צה"ל יוכל להצביע בקלפיות
שתהינה במחנות צה"ל באמצעות:

- פנקס חבר הסתדרות
- או הדעה לבוחר
- או תעודת זהות

חיילים יצביעו בקלפיות אזרחיות
אך ורק
באמצעות פנקס חבר של ההסתדרות.

לבעלי זכות בחירה לועידה החקלאית

ההצבעה לועידה החקלאית,
לפי הרשימה המיוחדת
של זכאים להצביע
לועידה החקלאית
בקלפיות שבקיבוצים,
במושבים,
במושבים השיתופיים
וכן בישובים הבאים:

1. אבן יהודה. 2. אליכין. 3. אשקלון. 4. באר-יעקב.
5. בנימינה. 6. גבעת עדה. 7. גן יבנה. 8. גדרה.
9. הוד השרון. 10. הרצליה. 11. זכרון-יעקב. 12. חדרה.
13. יבנאל. 14. כפר יונה. 15. כפר-סבא.
16. מזכרת בתיה. 17. נס-ציונה. 18. נחלת-יהודה.
19. עפולה. 20. פרדס-חנה. 21. פתח-תקוה. 22. קדימה.
23. רמת-השרון. 24. רחובות. 25. רעננה. 26. רמת-ישי.
27. תל-מונד.

חבר הסתדרות, הצלחת הבחירות תלויה בך, שמור על הסדר והשקט בקלפיות ובמהלך ההצבעה!

- כל הצבעה במעטפה נפרדת.
- בכל מעטפה שים פתק אחד בלבד.
- אם פתקי הרשימה שבחרת אזלו בתא ההצבעה -
קח פתק לבן ורשום עליו את שם הרשימה שבחרת.

שים לב:

לא כל סיעה המתמודדת בבחירות
לועידת ההסתדרות מתמודדת גם בבחירות
למועצת הפועלים או לועידת נעמ"ת.
פתק של סיעה שאינה מתמודדת באותן בחירות -
יפסל.

זכור!

שיבוש טכני בשם המופיע בפנקס הבוחרים
או במספר תעודת הזהות או כל שיבוש טכני אחר,
איננו מוסל את זכותך להצביע.

אם

ביום הבחירות תהיה מחוץ לאיזור מגוריד

אם ביום הבחירות לא תהיה
באיזור מגוריד, תוכל להצביע
בקלפי "עוברים".
קלפיות "עוברים" נמצאות
בכל מועצות הפועלים ברחבי הארץ
וכן במקומות נוספים על פי פרסום מקומי.
בקלפי "עוברים" תוכל להצביע
אך ורק באמצעות פנקס חבר של ההסתדרות.

אם ביום הבחירות תהיה בבית-חולים, בית הבראה, או בית אבות

אם תהיה ביום הבחירות
בבית-חולים,
בית הבראה או בית אבות
תוכל להצביע במקום
באמצעות פנקס
חבר הסתדרות.
קלפיות מיוחדות תוצגנה
בבתי-חולים, בבתי-הבראה
ובבתי אבות.

ביום ב', כ"ב באייר, 13 במאי
יתקיימו הבחירות להסתדרות.
בימים אלה נשלחה לביתך
"הדעה לבוחר" ובה כתובת
הקלפי בה תצביע.
אם טרם קיבלת הדעה לבוחר
פנה למועצת הפועלים במקום מגוריד,
שם תוכל לודא את מיקום הקלפי שלך.
במיוחד בתקופה זו הצבעתך חשובה,
תן יד להסתדרות - שמור עליה!

חשוב לזכור!

קח את פנקס חבר ההסתדרות.
בלעדיו לא תוכל להצביע.

כך תצביע בקלפי:

בבואך לקלפי הצג את פנקס חבר ההסתדרות
בפני חברי ועדת הקלפי.

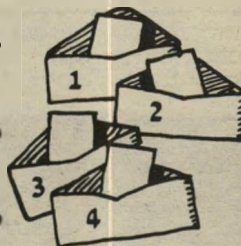
יו"ר ועדת הקלפי יתן לך - ● מעטפה לבחירות
לועידת ההסתדרות

● מעטפה לבחירות
למועצת הפועלים
אלה הינך משתייך.

● מעטפה לבחירות
לועידת נעמ"ת -
לחברות ההסתדרות.

● מעטפה לבחירה
לועידה החקלאית

(רק לחברי ההתיישבות העובדת ולחקלאים
בעלי זכות בחירה).

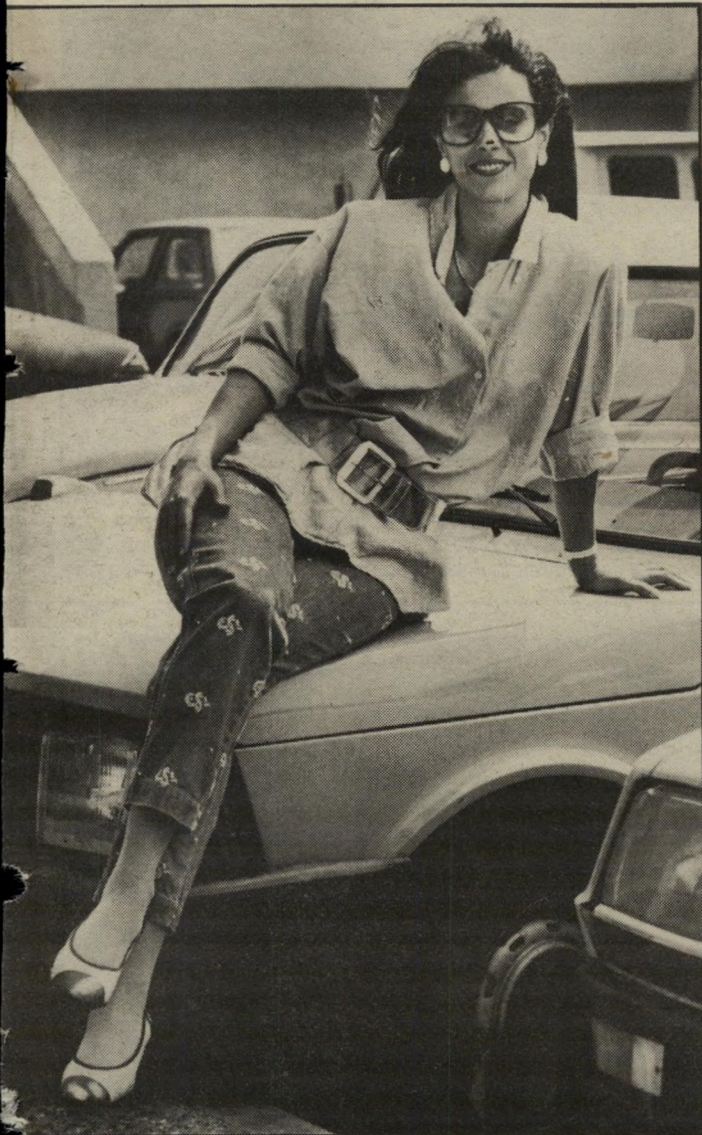
13.5.85
יום הבחירות
להסתדרות

ב-13 במאי בוא להצביע
תן יד להסתדרות-שמור עליה!

בניכר המדינה בתל-אביב אפשר למצוא גם מציאות. זאת אך יש גם הצעות לשכידים ולכל שאר התכונים בארץ

סנוב, בכיכר המדינה היית?

במחירים סבירים. הרועה, ירושלמית במקורה, ניסתה בתחילה את מזלה בריונגוף-סנטר, אך לפני ארבעה חודשים, כשחנניות התחילו להיסגר בכיכר המדינה, היא החליטה להמר דווקא על המקום הזה. היא סברה כי יש מקום לעשות אופנה ישראלית, במחירים המותאמים למשכורות ישראליות: «אני מספקת שני פריטים במחיר של פריט אחד».

ואיזה בגדים אפשר להשיג אצל הרועה, שגם היר משגת לשלמס? שימלה-פוטו קיצית, באורך מתחת לברך, שרוול קצר ופרפר בחזית: 58 אלף שקל (בגווי ירוק, לבן ואפור). חליפת-ז'אקט, בסיגנון חולצה וחצאית צרה מסריג: 72 אלף שקל. חולצת-תחרה עדינה ויפה: 42 אלף שקל. חולצת משי סינתטי: 52 אלף שקל.

מיבחר אבירים, חגורות רחבות מעור, עגילים, צמידים, שרשרות וכפפות מ-10 אלפים שקל עד 64 אלף שקל.

בלי מיכנסיים. בהמשך הכיכר, חנות פינתית ויוקרתית, של מעצב

המתכננת כדואמנית היא דליה הרועה, ירושלמית שנתיים, לנסות את מזלה, והצליחה מעל המשוער, דווקא בכיכר המדינה.

כל-כך מאיימים, כפי שחושבים. יש ויש, תלוי בחנות ובטיב הסחורה. בחנויות שאינן מציגות את המחירים די לחכימא ברמיזא. שם אין מציאות בזול. אבל בבוטיק של דליה הרועה אפשר בהחלט למצוא בגדים אופנתיים,

יכרי המדינה בתל-אביב: בתים יפים, חנויות ראוותניות, המציעות כל טוב — כלריבית, תקליטים, שוקולדים, נעליים ובעיקר בגדים. בגדים מכל הסוגים, האופנות והעצמים, יבוא וגם תוצרת הארץ. והמחירים, לא

גינס חתיכי צמוד ומרזה מדגימה נאוו מצהלה, האהבת להסתובב בכיכר המדינה, לפשפש, למדוד, לבדוק מחירים, מה ואיפה כדאי לקנות. «יש פה מציאות», היא אומרת.

קימונו וצעף-משי משמש כחגורה, כסרט לשיער או כפפיון. חולצה זו, במיבחר צבעים — אדום, לבן, שחור, צהוב, כננה, קרם, וורוד — 80 אלף שקל. אבל מיכנסיים אין אצל רוזה סאקון. הנשים האלגנטיות בפאריס אינן לובשות מיכנסיים.

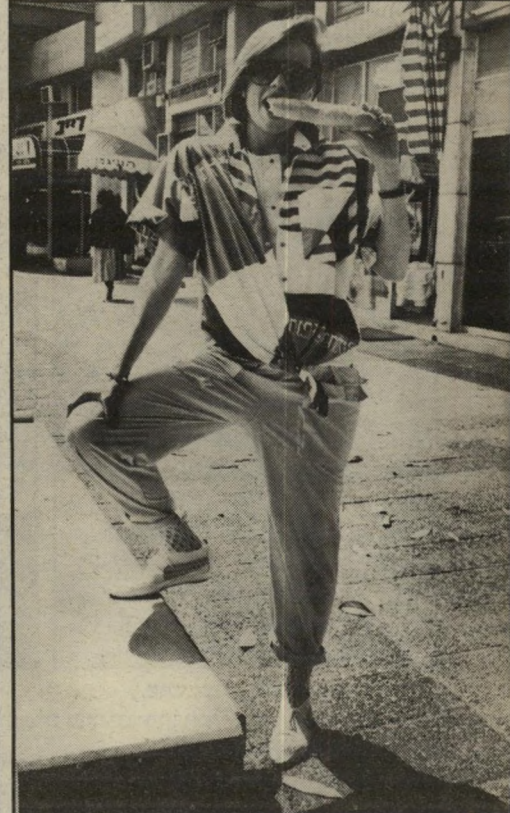
חתיכה בהריון. בוטיק בלון מיוחד לבגרי-הריון וילדים. בעלי החנות הם אשר הישראלי ומישלין הצרפתייה. אומרת מישלין, בת להורים בעלי מפעל לטכסטיל בפאריס: «אני חושבת שאשה בהריון צריכה להיות יותר יפה בתקופה זו מאשר בכל תקופה אחרת בחייה, וגם להיות חתיכה ואופנתית».

למטרה זאת מתאימה, למשל, חליפת-חולצה ומיכנסיי-שורט חתיכות בלבן, או סט אחר, של חולצה פירחנית בגווי צהוב-כחול וחצאית מכותנה, במחיר 170 אלף שקל. אלה הם ביגרייבוא מפאריס, איכותיים, בקונפקציה עילית ויובאו רק בכמויות

האופנה הפאריס רווה סאקון. בחלון הראווה שתי בובות לבושות חליפת משי. בחנות עצמה קטי סאקון גבוהת הקומה והמטופחת, בת-דודתו של המי עיצב הצרפתי, המציגה ביגרי אופנה עילית בלבד, חליפות, שמלות וחולצות, הכל ממשי נקי. לכל פריט חגורה וצעף תואמים.

אלה בגדים לאירועים מיוחדים, משהו מיוחד, אך מוכן ולא בהזמנה. שימלת שמיזיה קלאסית, מנוקדת בכחול-לבן ממש: 800 אלף שקל. אך יש אצל סאקון גם מציאות ממש, כמו חליפת-משי מהממת בגווי ירוק שחור, החולצה בסיגנון עטלף והח צאית צרה: 350 אלף שקל. שימי לת-ערב בשחור וצהוב, עשויה ז'ורז'ט ומשי נקי או חליפת-משי ורודה, הכוללת חולצה וחצאית צרה, במחיר זהה.

מי שמאוד מעוניינת במשהו ממש וידה אינה משגת חליפה, תוכל ליהנות מחולצת-משי בסיגנון טי-שירט, מורד גשת בכריות וששרווליה כשרוול

הרה ומתחזה מימין: צעירה הרה באו של ניבית. משמאל: המוכרת בבלון מתחזה כהרה.

יכולת קונים כאן! אבל זה אכן השפיע והיום יש פחות תנועה ועסקים נסגרו. "פעם היו החנויות בערב מאורות ואנשים היו עוברים פה כמו בשאנז-אליזה!"

16 חנויות סגורות רצחו את כיכר המדינה, מתלוי ננים בעלי-החנויות. "כתבו שרק סנובים ובעלי-

משי נקי הישר מפאריס אפשר להשיג אצל קטי סאקון. שכר-החנות: 1100 ד"ל לחודש. מחיר השימלה המודגמת: 800 אלף שקל.

אם ובת שלומית בת ה-17 ואמה, אילנה נויברג, מעצבת-האופנה ובעלת בוטיק קונסטסה, המשתרע על 270 מטר מרובעים.

עוברים וסוגרים. גם את החנות לאופנה במידות גדולות העביר רו - לדמת-גן. וזאת מפאת שכר-החנות הגבוה והעדרן של מספיק לקוחות פוטנציאליות שמנות. שכר-החנות אינו מגיעות לאיזור.

היא אופנה מגוונת, חלקה לעשירים

לאידוע מיוחד אפשר להזמין בגד אקסטרווגנטי בבוטיק קונסטסה, המתאים ללקוחה שמלת-ערב במחירים שונים, תלוי בבד ובעיצוב. עטרה, המוכרת בבוטיק, מדגימה.

פאריס בכיכר אופנת-יבוא של ביגדי-עילית, מבית האופ' נאי רוזה סאקון, מיבאת קטי סאקון שהיא בת-דודתו. השמלות עשויות משי טהור. המחירים לא כל-כך זולים.

קטנות, כך שלא כל נשות תל-אביב ההרות תיראינה בתילבושת אחידה. ואם יצרו את הכגר, הוא יכול לשמש גם שנים אחרי הלידה.

חנות אחרת בכיכר, ניבית, היא חלון-הראווה של ניבה. הבגדים בניבית אופנתיים ובמחירים הנמוכים בשליש ממחירי-היבוא שבכיכר. לדוגמה, אוברול-כותנה ב-60 אלף שקל, חולצת-טוניקה מודפסת - 34 אלף שקל, שימלת-ערב ממשי סינטיטי - 66 אלף שקל, חליפת-כותנה ג'ינס - 64 אלף שקל.

כתף חשופה. הבוטיק הבא הוא בוטיק קונסטסה, של אילנה נויברג (35 שנים באופנה). נויברג כחולת העיניים ובעלת שיער שחור כעורב חולשת על שלוש קומות של אופנה, קומה לביגדי-ערב, בגדים חגיגים ומפוארים, קומה לכלות וקומה לנערות וילדות. השמלות והחליפות של קונסטסה מנקרות-עיניים ביופיו, עשויות מבדי אורגנזה, תחרה, שיפון, משי, ז'ורז'ט וטאפט. רקומות בחרוזים ובפאייטים ומצויירות ביד. המחירים, יחסית לבגדי-ערב בהזמנה, אינם גבוהים. שימלת-ערב, שכתפה חשופה, מבד קרפ-משי, בצבע שחור: 195 אלף שקל. חליפה בסיגנון ספרדי, חולצה מכר טאפט באדום ושחור עם 'עבודות ריקמה ואורגנזה: 195 אלף שקל. חצאית-קלוש שחורה וארוכה: 65 אלף שקל.

ומי קונה? נשים מכל הסוגים, עשירות ואמידות וגם כאלה החוסכות ממשכורתן פרוטה לפרוטה כדי להתלבש יפה וטוב, אבל כוול.

זוּלְנוּעַ

שחקנים

תגלית בארץ הקודש

עכשיו הוא מפורסם, אז הסתפק ב־5000

המפיק והמפיק אלכס מסיס, היושב בניו יורק, מבקש להזכיר לכל מעריצי השחקן מאריי אברהם (המגלם את דמות סאליירי באמדרוס). סרטו של מילוש פורמן, כי תגלית הנ"ל, שזכתה כידוע בפרס האוסקר כשחקנהשנה, כבר היתה בארץ הקודש. הרבה לפני שנתפרסמה מקצה עולם ועד קצהו.

ומעשה שהיה היה בשנת 1976, כשהמפיקים צבי (ושראפילס) שפילמן, ודן כהן (כימאי) ישראלי החי בגרמניה) הפיקו סרט בשם צל"ש למטורף. שבו שימש כהן גם כימאי ואלכס מסיס היה מפיקו בפועל.

סרט זה — סיפורו של עולה חדש מברית המועצות שברח מבית חולידיו ברוסיה והתגייס לצה"ל בכוונה לנקום ביועצים הסובייטיים שמעבר לגבול הסורי דאו — שיחק מאריי אברהם את התפקיד הראשי. אברהם, אז פנים לא ידועות על הבר ושחקן שהקדיש את מיטב מאמציו לעבודה בתיאטרון, קיבל שכר של חמשת אלפים דולר פלוס הוצאות, ואין ספק

מאריי אברהם ב"אמדרוס" (1985)

מאריי אברהם בסרט "צל"ש למטורף" בישראל (1976) המטורף זכה באוסקר

תדריך

חובה לראות:

תל-אביב: קריאת העורב. קצין וגנטלמן, דמעות של שתיקה. אמדאוס. היו זמנים באמריקה. המעבר להודו.

ירושלים: אמדאוס. דמעות של שתיקה. מטרופוליס.

חיפה: היו זמנים באמריקה. המעבר להודו. אמדאוס.

תל-אביב

*** דמעות של שתיקה (גת, ארצות-הברית, מוצג גם באורנע ירושלים) — אחת המילחמות הטראגיות של זמננו, כשילדים הופים כים לקנאים מטורפים וכלי-נשק משמשים כידם כמכונות-השמדה. על רקע התופת מגלים שני גברים אהבה ונאמנות לייעודם המיקצועי — הם כתבים צבאיים של ניו-יורק טיימס. מישחק מרגש של סם ווטסטון והינג'ס' נגור (ווכה האוסקר). עוד אחד מן המיבצעים המרשימים של המפיק דייוויד פאטנס.

*** אמדאוס (לב, ארצות-הברית, מוצג גם במיטשל ירושלים ובאורה חיפה) — מי

בימאי פורמן
חיננה קולנועית

שמורמן לתל-אביב, כדאי שיראה סרט זה בקולנוע התל-אביבי, כי חבל לאבר מראה מן המראות וצליל מן המילים. זוהי חיננה קולנועית של הבימאי מילוש פורמן, שהפליא לעבד לבד את מחזהו של פטר שאפר, ולא להחמיץ אף רגע של גאונות מזה ושל זעם הבינוניות מזה. שני שחקנים נושאים בעול — טום האלסה וצחקוק המטורף, ומאריי אברהם ונפשו הפגועה של שפוי אכל כינוני ללא תקנה.

*** המעבר להודו (צפון, בריטניה, מוצג גם בפאר חיפה) — אדלה קווסטד נוסעת להודו לפגוש את מי שנועד להיות בעלה, והעולם מתהפך. היא מוקסמת ומבועתת כאחד מן העולם המיוזרחי ומתרבות פרימיטיבית, המציבה הרבה סימני-שאלה מול התרבות שעליה גדלה. עמדת הכובש אינה נוחה לה, והיא מאשימה רופא הודי בכך שניסה לאנסה. התעלומה מוגשת כמעטפת קולנועית מהממת, בניצוחו של דייוויד לין ועם הופעת כוכב בלתי-נשכחת של דיים פגי אשקי רופט.

עתה, משוכה אברהם לפירסום-עולם, שוקלים מפיקי-הסרט אפשרות של הפצתו בישראל, אבל טרם החליטו אם יסתפקו במסך הקטן או יקרנו אותו גם על הגדול.

שהעלה מאז את שכרו כמעט. לצידו הופיעו עוד שתי תגליות — אלמונים אז, כוכבים היום: סיגורני (שנה בצל הסכנה) ויבר ומייקל בק.

הם הורסים

את עצמם

ירח מלא בפאריס (גורדון). תל-אביב. החל ב־11 במאי (צרפת) — עוד פנינה של אירוק רהמר, שהוא השנון שבין הבימאים שצצו בעיקבות הגל החדש בצרפת. כדרכו. הוא עוקב אחרי המוסר והאתיקה של בני דורו, במבט מפוכה של משקיף מן הצד, ובדרכו המיוחדת הוא מצייר דמות של חברה האוהבת להשלות את עצמה ואינה מבינה בסופו של דבר מה קורה לה.

עלמה צעירה. החרדה מאוד לחופש-התנועה שלה. מתעקשת לשמור על דירת-הרווקים שלה בפאריס. למרות שהיא חיה עם גבר שאוהב אותה מאוד, בביתו שבפרברי הכרך. היא משוכנעת שיש לה הזכות המלאה לפניה משלה, למרות התחייבויותיה הרגשיות. ואף משכנעת את עצמה שבדרך זו, כשהיא יכולה לבלות כראות עיניה ערב אחד בשבוע, אולי שניים, במסיבות השנואות על החבר שלה, זה יספק לה את שלוות-הנפש הנחוצה לה כדי שהחיים המשותפים יהיו ורודים.

זוהי רק תחילת הדרך שבה עוברות שלוש הדמויות הראשיות בסיפור — לואיז, אהובה רמי וידידה משכבר הימים אוקטאב. בכל שלב של הסיפור נדרשים שלושה לבחור בין כמה אפשרויות לניהול חייהם. בכל פעם שהם בוחרים, נדמה להם שאין בחירה מוצלחת יותר מזו. העובדה שהתוצאות שונות לחלוטין מכל מה שציפו, מוכיחה עד כמה נוטה האדם

פאסקל אוזיה וצקי קארי: אמינים

להאמין למה שהוא רוצה. תחת להאמין למה שהגינני. כדרכו בקודש. שומר רוהמר על מרחק מנומס ומאופק מן הדמויות שלו. לעולם אינו לוחץ עליהן או חודר מאחורי פרגוד-הפרטיות שלהן. הוא מניח להן לחיות את חייהן ומתבונן בכל הפרטים הקטנים שבחיים אלה. עם הזמן למד רוהמר אף להשתמש בשפה פשוטה ושוטפת יותר, להימנע מניתוחים וחיטוטים תיאורטיים, שבהם היו עמוסים כמה מסרטי הראשונים. התוצאה היא מרשימה ביותר.

הם מנחמים

את עצמם

מלון ניו המפשייר (פריז, תל-אביב, ארצות-הברית) — הבימאי הבריטי טוני ריצ'ארדסון עשה כאן, נסיון כן ואמיתי להיות נאמן וצמוד ככל האפשר למקור הסיפורותי של ג'ון אירווינג. שעל בסיס הרומן שלו נכתב התסריט לסרט זה. אלא שאירווינג הוא אדם שקשה מאוד לשחזר את רוחו בקולנוע, ומכאן שהתוצאה, גם אם היא מהנה לעיתים קרובות, נראית מוזרה למדי.

בצורה סכימטית ביותר, זהו סיפורה של מישפחת ברי, המתחיל כרגיל אצל אירווינג באותו איזור של ארצות-הברית הידוע בכינויו. ניו אינגלנד. הסיפור עובר — שוב, כרגיל אצל אירווינג — דרך וינה, חוזר לארצות-הברית ומסתיים בפנטזיה. הסיפור עמוס לעייפה במיספר עצום של דמויות. הנכנסות ויוצאות ממנו תדירות, ובמיספר אירועים גדול כל-כך, שהצופה מתחיל לחוש את עצמו, ברגע מסוים, דוהר ברכבת-אכספרס ומנסה לשווא ללכוד מראה זה או אחר, המשובח את נפשו.

אצל אירווינג, הסופר, זהו חלק בלתי-נפרד מהסיגנון. הוא בונה דמויות על-ידי צבירת המון פרטים חריגים ובלתי-חשובים כשלעצמם. היוצרים יחד תמונה מורכבת יותר. הוא משתמש בתערובת מוזרה של המור שחור ופאתוס. כדי לחשוף את הקומדיה האנושית של המעמד הבינוני האמריקאי. תמיד הוא מגניב פנימה משהו המייצג אותו, או כמה דמויות, שכל אחת מהן מייצגת צד אחר שלו. במיקרה זה,

בו ברידג'ס: מבדרים מאוד

אפשר להתייחס לכל ילדי ברי גם יחד. כבני-דמותו של הסופר. ריצ'ארדסון, שהיה קצת המום מכל החומר הרב הזה, שהופקד בידיו. דהר אחריו בחוסר נשימה, כשהוא מצליח מדי פעם להבליט את השקפות-העולם שמאחורי הסיפור. (למשל, ויתור על כל הדיעות הקדומות, שהן מיכשול לשלוות הנפש; למשל, הסארקזם הסאטירי שבו מתואר חתא הטיוריריסטי הווינאי; למשל, זווית החברמניות, הבאה לידי ביטוי בדמות חבריהם ללימודים של בני המישפחה.)

כושע נאצי (משמאל) משחק את עצמו בשני סרטים: האחד על סיפורו והשני על הטראומה הנוראה שעברו בעת ההסרטה כל אנשי הצוות, וביניהם ישראל, יהודי ובנו של נאצי מכורסם

הנאצי חזק מכובלים

מסויימת שחיתה במציאות: המדובר באידיאלוג והמדען של המיטרה החשאית ב-1939. אחרי המלחמה ברח האיש לוויינגטון והיה מעורב עד ערב ימיו בניהול חברות כלכליות רציניות כמו מרצדס. הוא נפטר רק לפני שלוש שנים.

הגילגול הבא של התסריט היה רחוק מאוד מן המקור. לתפקיד הפושע הנאצי שעלה לגדולה נבחר אירווינג גשנק, אחד מגדולי השחקנים של גרמניה המיורחית. אתר ההסרטה נקבע בהונגריה, אבל הממשלה ההונגרית ביטלה את הפרויקט בלילה אחד, אחרי שההסרטה כבר החלה.

ואז נולד הרעיון למצוא שני שחקנים, האחד כפיל של השני, מעין חוקר ונחקר, כשכל אחד הוא אסיר של חברו. אז נמצא אלברט פילברט, נאצי בעבר, וצורף לגשנק, בינתיים חלה גשנק ונותר רק פילברט, הכפיל של עצמו.

שוב חזר התסריט לתבניתו המקורית-הפרימיטיבית של גיבור אחד, ואילו הארלן-בירו הגישו את התסריט לאישור הוועדה של משרד הפנים הגרמני. למרבה ההפתעה, המישרר הכפיל את סכום התמיכה הראשוני שהובטח לסרט.

פושע גאה

מה על כבודו של פילברט? איך הסכים פושע נאצי לשחק את עצמו? הוא בוודאי לא תיאר לעצמו שמביצה כזו, כמו הביצה של מישפחת הארלן, ייצא תרגול כמוני? סבור תומאס הארלן. הוא האמין כל-כך בירושת (המשך בעמוד 26)

הנאצי מודגים הוצאה להורג כל המצליחנים היו נאצים

הסרט הראשון: וונדקאנאל

וונדקאנאל פירושו תעלת-הפצע. הכוונה היא לתעלה שמשאיר אחריו קליע, החודר לגוף האדם. בתרגום חופשי אפשר אולי לקרוא לסרט פצע מתות. מעשה בישיש הנחטף ונחקר על-ידי רביעיית אנשים מיסטריות. במהלך החקירה מתבררת אישיותו של הישיש. האשם ברצח המוני, שיטתי, של גברים, נשים וטף. הוא היה אחד מראשי ה"ס.ס", הוא נתן את ההוראות לחיסול אלפי אנשים בחזית המזרחית. הוא פיתח שיטה, לפיה השבויים הנופלים בידיו נוטלים, בסופו של דבר, את חייהם במו ידיהם.

אחרי ששירת בנאמנות את המיטטר הנאצי, גויס גם לשרותה של ממשלת-בון. עד אשר הובא למישפט על מעשיו בעבר. החוטפים מאלצים את האיש לעמוד מול פשעיו. לתחקר את עצמו, ולהביא את עצמו לידי מצב שבו הוא יתאבד. כמו קורבנותיו, אולם הישיש קשה-עורף יותר מן החוטפים. הם מצליחים בקושי, להביאו מדי פעם לידי עימות עם עצמו. אבל אינם מצליחים לשבור את רוחו.

הסרט משתמש בשפה קולנועית מסובכת מאוד, אוונגארדית, הגורמת לא פעם לעירפול המסר המוליטי והאנושי שבו. יש בו מורכבות רבה. הן בשימוש שנעשה בפסקול והן בתמונה. ברגע מסויים, לדוגמה, נראה הישיש - המופיע כמעט לבדו לכל אורך הסרט - כשהוא משוחח עם בבואתו. הנשקפת אליו מתוך מכשיר טלוויזיה.

למרות שהסרט מאשים בגלוי את ממשלת-בון שאימצה לעצמה שיטות נאציות, בטיפולה בתנועות המחתרות המתנגדות למיטטר, זכה הסרט לתמיכה נכבדה מצד משרד-הפנים הגרמני.

הסרט השני: הנאצי שלנו

הבימאי היהודי-אמריקאי רוברט קרמר יצא עם מצלמות טלוויזיה לתעד את הסרט וונדקאנאל של תומאס הארלן, שבו השתתף פושע-מלחמה של ממש, אלפרד פילברט. בתפקיד הזהה למה שהתרחש בעברו האיש.

תוך כדי מעקב אחרי נושא סירטו של הארלן מתרכז קרמר בעיקר במערכת-היחסים הסובבת, הנוצרת במהלך ההסרטה בין אנשי-הצוות השונים. מצד אחד ניצבת דמותו של הארלן - אינטלקטואל גרמני מודרני, המנסה לכפר על מעשיו אביו, שהיה בימאיה-החצר של הקולנוע הנאצי ועשה, בין היתר, את היהודי זיס. מצד שני ניצבים הצלם היהודי הצרפתי הנרי אלקן, המאפר הישראלי הרץ נתיב או עוזרת-הבימאי היינקה גשונק, המגיבים כל אחד בדרכו שלו. לא רק לנושא הסרט אלא לנוכחות ביניהם של אדם שהוא מופלצת אנושית של ממש, המצלמה עוקבת אחרי הקושי שיש להם להתייחס אליו בצורה נורמלית.

מצד שלישי מתועדות תגובותיו של קרמר עצמו, כיהודי וכאיני-טלקטואל שמאלני, המנסה ללכוד את מלוא הזוויה של השואה. ברגע מסויים, כאשר הוא מראיין את הפושע הישיש, המתפאר בתמונות נכדיו, קרמר אינו יכול שלא לשאול אותו, ללא אזהרה מוקדמת: "וכמה ילדים רצחת בזמן המלחמה?"

ולבסוף, הפושע הנאצי עצמו, שנראה מול המצלמה כהוכחה מובנת לתיאוריות של חנה ארנדט על הבאנאליות של הרשע. זאת מערכת-יחסים מסובכת, ההולכת ומתפתחת - שבמהלכה נחשפים צדדים בלתי צפויים ותגובות מפתיעות מכל הצדדים. כש-הנאצי שלנו, המגלם את עצמו, הופך לאסירם במציאות של אנשי הצוות המסריט.

לפני שנתיים, לא הרחק מבית החולים הפסיכיאטרי בשארנטון (צרפת), שבו גסס ומת המאריקו דהיסאר, הסתגרו שני בימאים, עם שני צוותי-הסרטה וגיבור אחד חסר תקדים — פושע נאצי, המשחק את עצמו. אז לא חזה איש את אירוועי הקירקס שהתרחש השבוע בביטבורג, שהם אכסורדיים יותר מכל דמיון קולנועי פרוע.

להתאבד במצדה

שנה לאחר מכן הוצגו שני הסרטים בפסטיבל ונציה ובפסטיבל ברלין. בונציה התייחסו אליהם כאל תרגיל קולנועי, "הקולנוע מתעד את המציאות", וערכו ויכוח שיגרתי על "לזכור או לשכוח". כרגיל, היה זה ויכוח רעשני מאוד וללא תוצאות. בגרמניה היה המיכחן האמיתי, כשרק נודע על הקרנתם העתידה של שני הסרטים, החלו זרמים תתי-קרקעיים של אי-נוחות מאותתים אל מנהלי הפרום של הקולנוע הגרמני הצעיר, שהחליט להציג אותם. "היכוננו לפצצה באולס-הקולנוע", הודיע אל-מוני בטלפון. האיומים נשמעו מן הימין הקיצוני ומן השמאל הקיצוני.

אבל בשעת הצגת-הסרטים, בזה אחר זה, אפשר היה לחתוך את השקט בסכין. הארלן וקרמר הרגישו כי היכו את הצופים הישר בקיבתם. גם אחרי ההצגה לא שקטו הרוחות.

תסריטאית בירו ובימאי הארלן אבא היה כוכב הקולנוע הנאצי

העסיק 60 אלף ניצבים) הבן ביקש לגמור את החשבון עם אבא. ולא קל לגמור חשבון עם אבא שכזה. בהתחלה רציתי לעשות סרט רימיוני על עובדות הידועות לנו היטב, סיפר הארלן, כאומרו "לנו" התכוון לו ולאיבט בירו, תסריטאית ומרצה לקולנוע, ילדת הונגריה, שמישפחתה חיה בישראל. בתסריט המקורי של הארלן ובירו היה אדם החוקר את עצמו, מנסה לשכנע את עצמו להתאבד למרגלות המצדה, ואינו יכול. בשל המשמעות המובנת מאליה שיש למצדה, היתה כוונה להסריט את הסרט בישראל. הרמות המקוריות היתה של אחד פרופסור סיקס, שנגזר מדמות

ממרחק מטרים ספורים מאולס-ההקק רנה, ממקום מגוריו בברלין המערבית, טילפן אלברט פילברט, השחקן המוזר ביותר בתולדות הקולנוע, אל הבימאי תומאס הארלן: הוא ביקש את החליפה הכחולה שהבטיח לו הבימאי, החליפה שלבש בעת ההסרטה, ורצה לדעת כמה שחווים בריוק הצמיח שכרו, ששולם לו בבנק אמריקאי.

להארלן היתה הקרנת סירטו על ארמת גרמניה חשובה ביותר. והי גרמניה שחזתה בעבר בתעמולה המוסרית של העשייה ביותר בעולם, שאותה עשה אביו למען היטלר. סרטי של האב הטילו צל אפילו על הענקים (ססיל דהמיל, בסירטו הנורווגים

המשך מעמוד 25

הגזע ובכל מה שסמל אותה בעיניו — אפילו אותן עוגיות ונזיל שהגשנו לו בשעת ההסרטה, ושכליך הזכירו לו את העוגיות שאפתה אמו. היה ברור לו ששינוי קורצנו מאותו החומר. הוא בטח כי לחלוטין. הרי לא ייתכן שכנו של ואיט הארלן יבגוד בו.

להיפך, הוא רצה לדבר. הלא במשך כל 18 השנים שבהן ישב בכלא לא דיבר אל איש. אפילו לא אל אשתו, שישבה וחכתה לו בבית, בלי לדעת מה באמת עשה בעלה לפני 35-40 שנה.

בפעם הראשונה הוא מצא משהו שיאזין לו. אומנם, היו השופטים, ששאלו אותו את השאלות הענייניות בשעת משפטו, אבל אלה היו שאלות מלאכותיות, שבמסגרת החוק, ולא השאלות המהותיות. את השאלות המהותיות שאלתי אני, בשר מבשרו, לפי תפישתי, הידע את הסיפור שלו ואת הסודות שלו. לכן אמר לי פיתאום, באמצע ההסרטה, בתמימות מורה: אילו היית אתה העורך־דין שלי, היה הכל אחרת!

איוו תמימות יכולה להיות באדם שהוא מילפצת: הרי לרגע אחד הוא לא חזר בו. כל הנסיגות שלי ושל רוברט, לעורך בו איוושהי נכונות להודות שאכן כמו ידיו הוציא אנשים להורג.

בימאי קרמר תהליך מכאיב

נתקלה בקיר אטום. הוא טען כי רק נתן פקודות, בהיותו בתפקיד מינאלי. "ואז החלטתי לשבור אותו בשפה שהוא מבין. אמרתי לו: ואתה בעצמך לא ירית? איזה מין קצין פרסי אתה, הפוקה יודע לעשות את המלאכה בעצמם ומפקיר אותם כך?"

ברגע זה נפסקה ההסרטה. אלברט פילברט השחקן לא רצה לשחק עוד. הוא שבר את הכלים. "תומאס, בוא נדבר, הוא אמר לי, נזכר הבימאי ברגע־האמת ששינה את מהלך הסרט. פילברט האדים, אחרי־כך החוויר, אתה לא יודע כמה אנשים הרגתי בעצמי, אבל אני לא יכול לומר זאת לפני כולם". הכריז, והארלן מוסיף, בחיוך עגום: "ברגע זה חזר פילברט להסרטה בקומה זקופה. זה אני שעשיתי ממנו. בעיני עצמו, גנרל כמו ריינהרד היידריך."

לשווא קיווה הארלן, לשווא קיווה קרמר, שהיין סרט תעודי על עבודתו של הארלן, פילברט מעולם לא הגיע אל רגע המשבר. לעומת זאת, אנשי צוותו של קרמר, שעקבו בצמרמורת אחריו הוקו המתחבט והמלכט בחי קירתו חסרת־הרחמים של הבימאי היידריך, עברו דרך ארוכה.

מספר הארלן: עם קרמר וצוותו היה ישראלי בשם הרץ נתני. היום, אחד המאפרים הגדולים בעולם, איש מוכשר. נשמה נפלאה. המורסכסואל לא־ראוותני, אוהב את ארצו, אך בעל נאמנות עזה למקצוע. הוא חשב שצילח לשמור על עצמו מן הצד ולא להיות מעורב.

אחרי שבוע הוא היה כה מזועזע, שחשב כחטוף את הוקו ולעשות בו שפטים. יותר משכנס עליי, כעס על התנהגות העדינה כלפי הוקו. הוא בער מוסר־סבלנות לראות אותו נשבר. הוא רצה לשטוף את ידיו מן הווהמה

שבמגע עם החומר, ומעצם נוכחותו של האיש הבלתי־אנושי הזה, והחליט לעזוב.

"הסכרתי לו שאני יכול לפוצץ את הסרט כבר בהתחלה, ושאני צריך להוביל את האיש לאט־לאט, לקראת שבידתו בירי עצמו. והנה, לקראת סוף ההסרטה, היה זה הרץ שהיה הער היחיד לרמעות של הנאצי שלנו — דמעות שלא היו מתוך חרטה, חלילה, כי אם דמעות של רחמים עצמיים. כאשר נזכר שבגלל אחיו, שהיה חשוד בשמאלנות, הוא לא הועלה בדרגה והקאריירה שלו נעצרה. היה זה הרץ שלא היה מסוגל לנהוג באלימות כלפי הנאצי הישיר, אחרי שקורם לכן היה זה הוא עצמו שדרש ממני לנהוג בו כאלימות."

כל השאפתנים

רוברט קרמר, הבימאי שבא מעולם אחר — חניך שנות החמישים באמריקה, יהודי לא־ציוני, שאמו, אמנית באריגת־שטיחים, נפטרה לפני שנה בכפר־הצירים עין־הוד — לא היה זה סתם סרט, כי אם תהליך מכאיב של יצירה והשתנות.

"זו היתה דרך ארוכה ושחורה", סיפר קרמר. "שתיתי הרבה וחיתי עם העומס הזה שנה שלמה, כשאני גורר את העריכה. הנסיון הזה החזיר אותי לאחור, לזרועות הצניניות לגבי עולמנו, צניניות שלקיתי בה מנעוריי. ראיתי כיצד אנשים לוקים, בלי לרצות בכך, בדיבוק של אלימות ונקמה. הרגיו אותי לשמוע אנשים שאמרו על וונד־קאנאל שזהו בסך־הכל סרט על תומאס ועל אביו. שתומאס חוקר את אביו הנאצי."

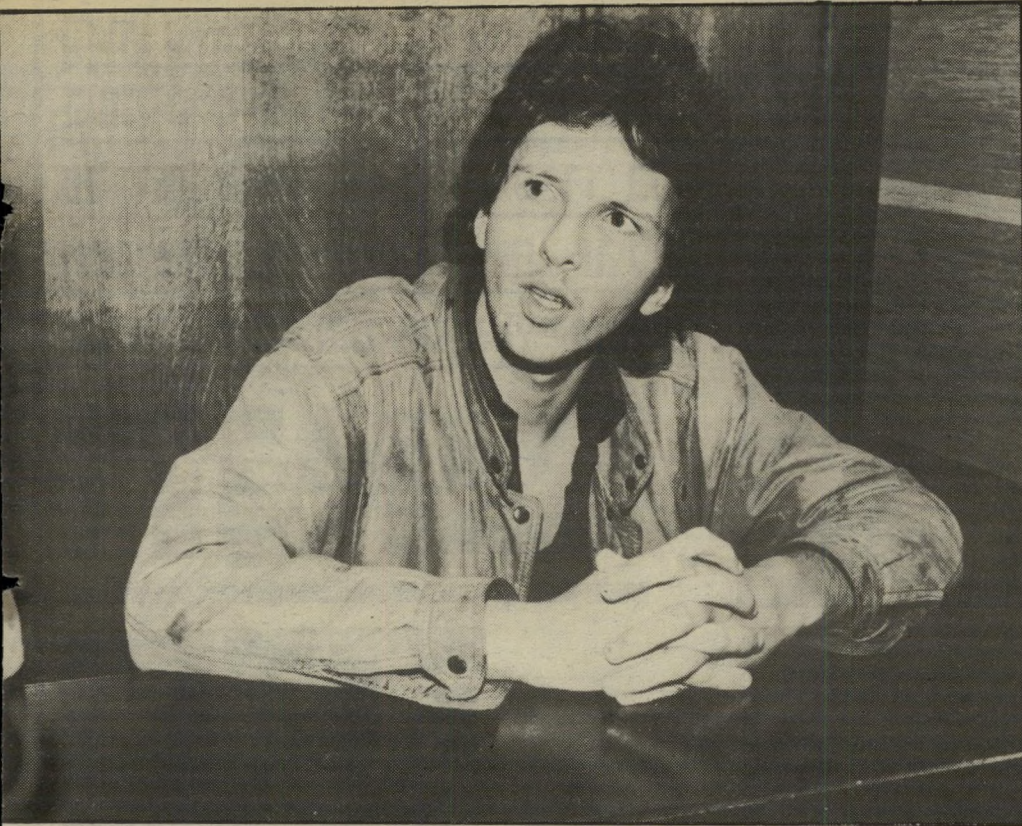
נכון, יחסיו של תומאס עם אביו היו אלימים מאוד. בסוף מלחמת־העולם השתתף בכל מיני פעולות־נקם נגד בתי־קולנוע שהקרינו את סירטי אביו. פעם אפילו העלה באש בית־קולנוע כזה. הוא ניתק כל קשר עם אביו, עבר לפאריס וחי עם אמני האוונגארד. כשאביו גסט בקאפרי, קרא לתומאס שיבוא אליו, כדי למות בזרועותיו. אני חושב שהוקו עדיין חלם שבנו יקום ויצדיק את מה שעשה, וכי תומאס קיווה שאביו יביע אי־פעם איוו חרטה. אבל לא אביו של תומאס התחרט, ולא הוקו שלנו. איש מהם לא חזר בו."

רוברט קרמר הוא בן 44. לדבריו הוא לידי דור וייטנאם, שבלע, יחד עם כל הצעירים האמריקאים האחרים, את השקרים הגדולים של הפוליטיקה האמריקאית המקובלת. וזו בעיה, אני רוצה לומר לאנשים שהאחריות לשפוט מוטלת על כתפיהם. בכל מצב. גם בחיים וגם בקולנוע."

כמו אותם מאגשי־הצוות שסברו כי פילברט הוא שחקן בלבד, וכי תומאס הארלן טוען שהאיש הוא פושע נאצי רק כדי לזכות בפירסום לסירטו. עמד גם קרמר משתאה כנגד התופעה, כנגד האיש שנראה אדם, למרות שהוא מיפלצת: "בהתחלה הוא היה פושע לראוה. הנה אנו עומדים לפני משהו שבאמת עשה זאת. לא מארלון בראנרו באפוקליפסה. כי אם סתם אדם, ר"ר פילברט. ואז אמר פילברט: כל השאפתנים היו נאצים. הבנתי את הנקודה. הוא היה, בסך־הכל, איש בעל אמביציות שיגרתיות. לא סאדיסט גדול. לא ר"ר יוזף מנגלה. רק בורגני קטן, בעל רקע צבאי צנוע וקטן, האומר כי היה יכול להפוך לקומננט בקלות שבה הפך לנאצי. אבל הנאצים היה במקום שבו היה הכסף וכל מי שהצליח, הלך לשם. וכך גם הוא."

הוא הלך לפשעיו בדיוק כמו שהולכים אליהם פושעי־מלחמה אחרים. כמו שהלכו לקראתם פושעי־מלחמה בוייטנאם, בקמבודיה ובמי קומות רבים אחרים. הרבה אנשים מסוגלים לכך. וזה בשבילי המוטיב המפתח ביותר בספור כולו: דרך אמביציה, דרך שיקול מוטעה, דרך שאיפה שמתרצים אותה במילים שאנו מכירים כליכך טוב, כמו, למען הילדים, למען המישפחה — דרך הסיסמות האלה עושים את הרברים הנוראים ביותר בעולם."

עדנה פיינר

נאשם היינריך המיגדל היה נמוך מדי

המ'זמזז הקטלני

קורבן לויד (תצלום מישטרתי במקום הרצח) בקבוק הוויסקי האחרון

השופטים הביטו בעניין בסרט הידיאו שהוקרן לפנייהם. בסרט נראתה התיירת האוסטרית, קונסטנצה (קוני) קלברט, כאשה צעירה ונאה. פניה היו מאופרות, שיערה הבלונדי היה אסוף בתיסרוקת מסודרת וגם בגדיה נראו מושקיעין.

כאולם עמדה קוני עצמה, ונראתה כילדה בת 12. שיערה נראה רהוי ומדובבל, פניה היו נקיות מאיפור וגופה היה צנום כשל ילדה. אי־אפשר היה להכיר בה את הנערה היפה מלפני

אחרי התקרית החליטו שני הצעירים להתאבד. השבוע ניסה הגבר לתלות את עצמו בתא־המעצר

חודש. הזמן שעבר מאז נעצר חברה, קרל (צ'רלי) היינריך, ונאשם ברצח, השפיע מאוד על קוני.

בסרט נראתה קוני משחזרת למישטרה את הערב שבו נרצח ג'ורג' ויליאם (ביל), לויד, אורח בריטי שעבר בתעשייה־האווירית. כאשר החלו בהקנת הסרט, ירדה קוני מעל דוכן־העדים והתקרבה לרשח־הרשע לצ'רלי, אחובה, שישב על ספסל־הנאשמים. היא שלחה יד מגששת וליטפה את זרועו. אצבעותיה כסוסות הצפורניים לא עזבו את ידו של צ'רלי, עד שנקראה לחזור אל דוכן־העדים. היה זה רגע נוגע ללב, שבו הביעה קוני את מסירותה ואהבתה לצ'רלי,

היא נאנסה לפני שנה — לכן, כאשר התנפל עליה המהנדס הבריטי, היא ירתה באוויר וחברה תקע בו סכין

ולא יודעים להתכבד היטב, וזה מפחיד לפנות למישהו. למחרת נסע צ'רלי לאילת, כדי להביא משם את שארית חסכונו, כדי לקבל את כרטיס-הטיסה שלו. ביום השלישי בבוקר נסעה קוני לנמל התעופה בנגוריון ועמדה להמריא. המישהו עצרה אותו בנמל. בהתחלה לא סיפרתי את האמת למישהו. הודתה קוני בבית המישפט. אבל אחר-כך ראיתי שהמישהו כבר יודעת הכל. הם ידעו את כל הפרטים על צ'רלי והבנתי שאין לו אפשרות לצאת מהארץ. לכן גיליתי להם היכן הוא נמצא. קוני היתה עצורה כמה שעות עד שסיפרה למישהו את סיפורה. והיא ברה שאין לה כל חלק ברצח. צ'רלי נעצר והוגש נגדו כתב-אישום ברצח. כאשר סיימה קוני את עדותה, העיפה מבט אחרון באהובה היושב על ספסל-הנאשמים. היא הירדה בוודאי כי יתכן מאוד שתאלץ לחכות הרבה שנים עד שתוכל להגשים את חלום מותיה ולהינשא לבחיר-לילה. **אילנה אלון**

סרטים מאנגליה. הוא גם אמר שזהו בבוקר הוויסקי האחרון שלו, שהביא מארצו. כאשר יצא צ'רלי לשרותים, התנפל לפתע האנגלי על קוני. הוא ישב לידי, ופתאום קם ומשך אותי אליו. הוא חיבק אותי חזק והעביר את ידיו על כל גופי. הוא מישש אותי בכל מקום, על החזה, על ירכי וביני רגליי.

זה היה נורא משפיל. ניסיתי להתחמק ממנו, אבל הוא החזיק אותי חזק. באותו רגע יצא צ'רלי מהשרותים ונדהם. הוא שאל את ביל: "מה אתה עושה? ואו הצלחתי להתחמק מידיו. הייתי המומה ורציתי רק לברוח משם. לקחתי את ארנקי, שעמד על השולחן, הוצאתי את האקדח, יריתי ירייה אחת של גזא באוויר ואו ברחתי מהחדר." סיפרה קוני בהתרגשות.

באמצעות סניגורו, אברהם לנדרש טיין, טען צ'רלי, כי כאשר שאל את ביל "מה אתה עושה?" פנה אליו האנגלי ואמר לו: "קח 50 דולר והסתלק מפה, זה לא עיסקה מה שאני עושה." צ'רלי סטר לאנגלי, ואו הצ'רלי קוני להימלט.

ביל, ששתי זרועותיו התפנו, התנפל על צ'רלי, תפס אותו והחל חונק אותו. כאשר הרגיש כי הוא עומד להיחנק, הוציא צ'רלי את הסכין והשתמש בה להגנה עצמית. צ'רלי טוען כי איננו זוכר כיצד ואיך נדקר המנוח, מכיוון שהיה שרוי בעירפול-חושים. כל העניין נמשך שניות מועטות, ואו מצאו את עצמם שני הצעירים בחדר

שהרג את הגבר אשר פגע בכבודה. קוני סיפרה לבית-המישפט כי היא רגישה במיוחד לתקיפות מיניות, מכיוון שלפני שנה נאנסה בארץ מולדתה, אוסטרליה. מאז היא נושאת אתה בארנקא אקדח-גזא. "אבל זה לא יפה שאשה פותחת את הארנק ורואים בתוכו אקדח, או תמיד הייתי עוטפת אותו בכותונת-לילה." סיפרה קוני בתמימות לשופטים.

לפני שמונה חודשים הכירה קוני את צ'רלי, הקשיש ממנה בשש שנים. הם התגוררו בווינה והחליטו לבוא לבקר בישראל, "בעיקבות השמש". הם כישו לארץ בדצמבר של השנה שעברה, ושהו זמן-מה בתל-אביב. צ'רלי קנה או פיגיון חד, שבו השתמש כדי לפתוח קופסות שימורים. ביד רוטטת הצביעה קוני על הפיגיון, שהיה מונח על שולחן התובע. "זה הסכין של צ'רלי", אמרה. על חזרו של הפיגיון ניכר עדיין כתם חלודה גדול, שנוצר מרמו של הקורבן, ביל.

אחרי כמה ימים בתל-אביב, נסעו בני-הזוג לאילת. שם התפרנסו מעבודה בבתי-קפה ומיטענות. במרס החליטו לחזור לאוסטרליה, מכיוון שכספם אול. קוני פגשה אז את ביל במיקרה בתל-אביב. השניים שוחחו, וביל אמר לצעירה כי הוא בודד מאוד. "אין לי אף אחד כאן. כלי-כך נעים לדבר איתך, הלוואי שהיתה לי בת כמוך." אמר האנגלי בגיל-העמידה לצעירה היפה. "הוא היה מאוד חברותי וריחמתי עליי." העידה קוני. אחרי שיחה קצרה הילווה ביל לקוני 150 דולר, מכיוון שגילה את מצבה הכלכלי הקשה.

ביל היה מהנדס שבא זמן קצר קודם

סכין הרצח

לפתוח קופסות-שימורים

עדה קלברט בבית המישפט אקדח עטוף בכותונת-לילה

עדה קלברט (באמצע) בכניסה לאולם בית-המישפט מיטפתה וילדים בווינה

המדרגות, כשבידיהם סכין שותתת-דם. "היינו כהלים, לא ידענו מה לעשות והחלטנו להתאבד," התייפחה קוני. "ישבנו על המדרגות ובכינו. זרקנו את התיק שלי ולקחנו את הסכין איתנו לגן-הציבורי, כדי להתאבד. אבל שם ראינו מיגדל וחשבונו לקפוץ ממנו. זרקנו את הסכין. אבל המיגדל היה נמוך מדי. ראינו חומה גבוהה, אולי 20 מטר, בצידו השני של הגן. חשבונו לקפוץ ממנה, אבל אז נזכרנו שאנחנו צעירים, שיש לנו חלומות להינשא ולגדל מיטפתה בווינה.

"החלטנו לחיות, וחזרנו למלון בתל-אביב. לא ידענו מה קרה לביל. רק למחרת קראתי בעיתון שאנגלי נדקר למוות ברמת-גן, והבנתי שזה ביל." סיימה קוני.

התובע, עוזי שרטר, שאל את הצעירה מדוע לא פנתה למישהו, והיא אמרה כי פחדה. "זו ארץ זרה, אנחנו לא יודעים את השפה, וגם אנגלית אנחנו לא מדברים כלי-כך טוב

לכן לישראל והתגורר עדיין עם חבר ברירה שכורה ברמת-גן. הוא תכנן לעבור לדירה אחרת, שאותה כבר שכר.

המישטה יודעת הכל...

כאשר החליטו קוני וצ'רלי לחזור לאוסטרליה, באמצע חודש מרס, נסעו להיפרד מביל ולהסדיר איתו את החזרת ההלוואה. הם באו במוצאי-שבת לדירתו ברמת-גן והת-יישבו בסלון.

ביל קיבל את פניהם יפה מאוד. הוא מזג לנו משקאות חריפים בכוסות-מים גדולות, ורצה להקריין לנו סרטים פורנוגרפיים בוידאו, סיפרה קוני. "אנחנו לא שותים משקאות חריפים ולא רצינו גם הפעם, אבל הוא הפציר בנו. סירבנו לראות סרטים פורנוגרפי-יים, והוא ניסה לשכנע אותנו שכראי לנו, כי בישראל זה אסור והוא הביא

הסייט הארוך

(המשך מעמוד 19)

קיבלתי מיכתב מהנהלת בית-החולים, בו הודיעו לי שב-14 באפריל אני מוזמן לבוא לקחת את אשתי הביתה. אמא שלי קיבלה את המיכתב בערב בבית. היא היתה בטוחה שאני מסתיר ממנה משהו, שאולי חל שינוי אצל מיכל ואני לא סיפרתי לה. אני לא הבנתי מה קורה, כי חברת-הביטוח נתנה לנו מיכתב ובו נאמר שמיכל תישאר בבית-ללוינסטיין עד שייגמרו ההליכים המישישטיים. אני לא יודע מה לעשות. עד היום לא קיבלתי עזרה משום מקום ומשום גוף.

את הדירה שקניתי לנו בראשון לציון סגרתי. אני לא מסוגל לחזור לגור שם, הבית מלא זיכרונות. אני גר בדירה של הוריי עם הילד. במשך שלושת החודשים הראשונים לא עבדתי, אחר-כך הייתי חייב לחזור לעבודה. איזה אבסורד זה! אני עובד במעבדת-צילום שהיא שיא הקירמה, ואשתי שוכבת שם בצורה כליכד פרימיטיבית!

אחרי חצי שנה שמיכל היתה בבית-ללוינסטיין, בא מנהל בית-החולים ואמר לי שהוא לא נותן לה חצי

מיכל סטמפלר
אהבה על קסטה

אחוז של סיכויים להתעורר. היה שם בחור אחר, בן של עור-דיון, שנפגע בתאונת-דרכים כשהיה בן 3. אחרי 10 שנים ששכב כמו צמח, הוא מת.

בבית-ללוינסטיין יש קרוב ל-40 מיקרים. עד היום התעוררו רק שני חיילים, שנפגעו עקב זעזועים במוח. הם דיברו איתי, ולא ידעו שהייתי יושב שעות לידם.

לא הייתי רוצה שהילד שלי יהיה יתום מאמא. אני יושב שעות ליד מיכל ומדבר אליה. הקלטתי לה על קסטה את כל מה שרציתי להגיד לה, גם מילים רומנטיות של אהבה. וזהו, אני חי בצל התיקוה.

ירון מזכיר לי יום-יום את מה שקרה למיכל. יש בי שימת-חיים בשבילו, אני שר לו ומנסה לפצות אותו על כל מה שקרה. מיכל ציוותה לי את הילד שלה לפיקדון, ואני חייב לגרל אותו כד, שלא ירגיש בחסרונה.

עד כאן דבריו של דרור. דרור סטמפלר ומישפחה של מיכל הגישו לבית-המשפט תביעת פיצויים נגד בית-החולים אסף הרופא ונגד הרופא המרדים והאחות האחראית, שלדעתם אחראים למה שקרה למיכל. בית-המשפט יצטרך להכריע, ודרור נשאר עב אשה שהיא צמח. עם ילד בן שנה ועם הרבה-הרבה תיקוה. שולמית יריב

מתנה

50.560 שקל

לנופשי אמצע השבוע

באילת

אתה קונה 2 כרטיסי טיסה הלך ושוב לאילת באמצע השבוע ומקבל זיכוי על כרטיס אחד בכיוון ת"א-אילת, שערכו 50,560 ש'.

גם בתי המלון במבצע: מחירים מיוחדים ב-15 בתי מלון, 3, 4 ו-5 כוכבים.

50,560 ש' זיכוי
לנופשי אמצע השבוע
על קניית 2 כרטיסי הלוך ושוב לאילת.

- אין החזר כספי על קטע שלא נוצל
- המבצע לא תקף לטיסות הלוך ושוב באותו היום
- המבצע בתוקף עד 1.6.85.

א ר ו ע י 3 5 ש נ ה ל א ר ק י ע

פנה לסוכן הנסיעות שלך או למשרדי "ארקיע": מרכז הזמנות: 03-426262, 413222 • סניף ת"א: 03-233285 • ירושלים: 02-234855 • חיפה: 04-643371 • נתניה: 053-40734

מה שעושים הח"כים מוחמד. מיעארי ומתי פלד בכנסת, יעשו נורי אל-עוקבי ויעקב ארנון בהסתדרות

פ לסדר את ההסתדרות

- ההסתדרות היא תמנון ביורוקרטי גדול ומנופח.
- היא שורצת פקידים מפלגות ועסקני-מפלגות ונשלטת על-ידי מנגנוני המפלגות.
- לא החברים קובעים את דרכה ואת מדיניותה; צמרות המפלגות עושות זאת במקומם – ועל חשבונם. הרשימה המתקדמת לשלום תיאבק לשיחורורה של ההסתדרות מהרודנות של מנגנוני המפלגות ותחתור להעברת השלטון בה לידי העובדים.
- אפשר לסמוך על הסיעה בהסתדרות שתעשה מלאכתה נאמנה; כמו בכנסת, כך בהסתדרות – מדובר באנשים עצמאיים בדעותיהם, שאינם כפופים לשום מימסד, לא ישראלי ולא זר, לא לאומי ולא בינלאומי.

המועמד הראשון: נורי אל-עוקבי

יליד חירבת אל-עראקיב, ליד באר-שבע; יו"ר האגודה לסיוע והגנה על זכויות הבירואים; מכונאי-רכב. היה פעיל בר"צ, נימנה על ראשוני מועמדיה לכנסת ונבחר מטעמה לוועידת ההסתדרות. ממייסדי הרשימה המתקדמת לשלום וחבר הנהלתה.

המועמד השני: יעקב ארנון

יליד אמסטרדם, כלכלן שהיה מראשי התנועה הציונית בהולנד. הקים את אגף התקציבים במשרד-האוצר ובשנים 1956–1970 היה מנכ"ל משרד האוצר. היה חבר מפא"י. מראשי המועצה למען שלום ישראלי-פלסטיני; ממייסדי הרשימה המתקדמת לשלום וחבר הנהלתה.

הרשימה המתקדמת לשלום

מטה הבחירות בת"א: טלפונים 03-662457, 03-659474; תד. 31109

תן טרמפ לחייל

מרים
בניחני

מזל החודש:

שור

הקשר בין

12 השבטים

והאסטרולוגיה

נראה לא מיקרה הוא ששנים עשר המזלות קשורים למספר שיבטיישראל. האסטרולוגיה היהודית מוצאת את הקשר בין אופי המזלות לאופי בניו של יעקב. ראובן - הבן הבכור, במזל שור. ראובן מתואר כאיש האדמה, הוא זה המוצא את הדודאים וקשור בכל ההנאות הארציות. הוא אוהב אוכל ומחפש שלווה. בימי קדם נהגו לומר על בני שור, שהם מוכנים לאבד את כבודם ולמחול על גאון. תם בגלל "התאבון החייתי" שבו ניחנו. שור שייך למזלות האדמה והוא הארצי ביותר מבין המזלות. יש אומרים שכדור הארץ הוא הכוכב השולט במזל זה. אך, למעשה, השליט של מזל שור הוא כוכב נוס. ונוס קשורה ביופי, אהבה, אהבה, מין ושלווה. לכן בני שור מחפשים תמיד יופי פני, שקט, שלווה וסביבה נעימה. וכדי להשיג שקט, הם מוכנים אפילו לוותר על נוחיותם. היופי קשור אצלם באהבת-המין. שימעון - הבן השני, במזל תאומים. הקשר התמידי של שימעון עם לוי נותן תחושה של כפילות. גם בספר בראשית הוא מוזכר בפסוק אחד עם לוי. שימעון ולוי

אחים הם, כלי-חמס". שימעון קשור במעשים בלתי-ישרים. אין לשכוח כי נעצר על-ידי יוסף אחיו, וכבר הושמה עליו תווית של אדם שאינו נקי. האסטרולוגים מימי קדם היו בדעה שתאומים וסרטן הם כאילו שני צידיו של המטבע. תאומים הוא האלים והמדבר, אך מסתיר את עצמו על-ידי דיבוריו המרובים. כשבני תאומים כועסים הם מתקיפים את האויב במילים. הם ידברו כל-כך הרבה, עד שאויבם לא יידע בין ימינו לשמאלו ויכנע. (כוכב מרקורי, שליט מזל תאומים, קשור בלשון - היינו בדיבור). לוי - מזל סרטן, שהוא סמל האמהות. ולכן הוא שומר על קדושה ונפרד מיתר השבטים. ממנו יצאו הכהנים והלוויים המשרתים בקודש. גם לוי קשור במעשה אלימות, מדובר על רצח חמור בעל-שכם וכל הגברים בעיר.

האלימות של לוי היתה שונה מזו של שימעון. תאומים הוא מזל אינטלקטואלי ואילו סרטן מזל ריגשי. לכן האלימות של בני סרטן היא ריגשית: הוא יגרום לאויבו להרגיש ריגשי-אשמה, עד שיהיה מוכן למחוק את עצמו ולהעלם.

יהודה - במזל אריה. אין צורך לחפש. הכל כתוב בצורה ברורה: "גור-אריה-יהודה מטרף בני עליה. כרע רבץ כאריה, וכלביא ומי יקימנו." יהודה הוא המנהיג, החזק וזה המחלץ את האחרים מהצרות.

מזל אריה קשור בילדים, ויהודה מוצא את עצמו מן פעם על יוסף, בצעירותו, ופעם על בנימין. מזל אריה קשור גם בשילטון - משבט יהודה יצא המלך דוד, ולפי המסורת ממנו ייצא המלך המשיח.

זבולון - במזל בתולה. בבירכת יעקב לבנו כתוב: "זבולון לחוף ימים ישכון והוא לחוף אניות, וירכתו על צידון." יעקב בירך אותו שיעסק במסחר מעבר לים. אופיו של זבולון, כאופי בני מזל בתולה, הוא חסר-שקט ותמיד מחפש. כסוחר הוא מחפש שוקים חדשים, ארצות וקשרים חדשים. בגלל חוסר המנוחה של בני-בתולה הם מחפשים עניין חדש בחיים ומוכנים להתנסות בחוויות שונות ומשונות.

הפרשנות המודרנית של מזל בתולה מאוד מוטעה. הרעיון הנוצרי של מריה הבתולה עיוות את התדמית של הבתולה מימי קדם. יש לזכור שהאסטרולוגיה

התחילה באסיה, בחברה מאוד שונה מהחברה הנוצרית. במיזרח היו סוגרים את הבתולות בתוך הרמון, מכיוון שהגברים לא סמכו על עצמם, והכירו את טבעם חסרי-המעצורים. לכן הבתולה באסטרולוגיה היהודית אינה האשה המופנמת, המסודרת. חסרת העניין במין, אלא זאת המחפשת נסיון חדש. גם פסי וגם אינטלקטואלי, גם מיסחרי וגם פסיכולוגי.

יששכר - במזל מאזניים. שמו של יששכר בא מהמילה שכן, והוא קשור בסיפור לידתו של יששכר. ראובן מצא דודאים בשדה. הביאם ללאה אימו. לדודאים היתה צורה של אדם בעל אבר-מין גדול. בימי קדם האמינו שפרי זה הוא מעורר מיני ושיקוי נגד עקרות. רחל, שהיתה עקרה, קנתה את הדודאים מלאה אחותה, ובתמורה היא הניחה לה לישון עם יעקב באותו לילה.

התוצאה של אותו לילה קנוי היא לידת יששכר, הנקרא לזכר הקנייה. באסטרולוגיה נהוג לחשוב על מאזניים כשופטים או כאנשים שוקלים. מקובל לחשוב שרוב השופטים הם בני מאזניים אך לא כך הדבר - רובם בני מזל עקרב. רוב הגנרלים בצבא הם בני מאזניים. יששכר הוא תוצאה של הסכם מכירה, לא קל לו לבוא לידי החלטה. וכל מי שמכיר את בני מאזניים יודע, שחוסר יכולתם להחליט היא חולשתם הגדולה. הם נזהרים מהחלטות, מדברים על הבעיה מכל צדדיה, וכל-כך מרבים בדיבורים על הבעיה - עד שהזמן עושה את שלו ומחליט במקומם.

על יששכר וזבולון התלמוד אומר שהם כמו שני אחים שנשמה אחת - זבולון מאושר שיששכר מחליט למענו.

דן - במזל עקרב. אמו הרגישה שהשם דן אותה לכך וזכות והעניק לה עוד בן. ומכאן שמו. בברכה של יעקב נאמר כך: "דן ידון את

התוצאה של אותו לילה קנוי היא לידת יששכר, הנקרא לזכר הקנייה. באסטרולוגיה נהוג לחשוב על מאזניים כשופטים או כאנשים שוקלים. מקובל לחשוב שרוב השופטים הם בני מאזניים אך לא כך הדבר - רובם בני מזל עקרב. רוב הגנרלים בצבא הם בני מאזניים. יששכר הוא תוצאה של הסכם מכירה, לא קל לו לבוא לידי החלטה. וכל מי שמכיר את בני מאזניים יודע, שחוסר יכולתם להחליט היא חולשתם הגדולה. הם נזהרים מהחלטות, מדברים על הבעיה מכל צדדיה, וכל-כך מרבים בדיבורים על הבעיה - עד שהזמן עושה את שלו ומחליט במקומם.

על יששכר וזבולון התלמוד אומר שהם כמו שני אחים שנשמה אחת - זבולון מאושר שיששכר מחליט למענו.

דן - במזל עקרב. אמו הרגישה שהשם דן אותה לכך וזכות והעניק לה עוד בן. ומכאן שמו. בברכה של יעקב נאמר כך: "דן ידון את

יש איזו הדגשה של חסימה ועצירה בפעילות השוטפת שלכם. אתם שרויים במצב-רוח מכביד, וכל פעולה דורש שת מכם יותר מאמץ מהרגיל. 12- וה-13 יהיו מאוד מעייפים, השתדלו להוריד מה-עומס ולנוח כדי שלא תתמוטטו. סמוך ל-11 בחודש תוכלו ליהנות מתשומת-לב מיוחדת של המין השני - למרות הקשיים. אתם מקרינים משיכה מיוחדת. גם ה-13 וה-14 בחודש יאפשרו לכם להתחיל ביחסים חדשים.

ה-8 וה-9 בחודש מתאימים לשיחות, ישיבות או פגישות חשובות בענייני עבודה. תוכלו לשכנע כל אחד ולהשיג את רצונכם או להשליט אותו. 10- עד ה-12 בחודש יהיו לכם ימים מאוד קשים. אתם עלולים לזעזע על בני-הזוג או על שותפים לעבודה. זה עלול להגיע לניתוק, פרידה או החלטה שתביא לחרטה. ה-13 וה-14 בחודש יאפשרו לכם לתקן את המעוות, אלא שתצטרכו למחול על כבודכם ולהתנצל.

אתם די מאוזנים במקום שבו אתם עובדים, העניינים אינם מתנהלים לפי הצפייה או התיכנון שלכם. אתם כל-כך עסוקים, שאין לכם פנאי לנוח ולהחליט מתי הדרך היותר טובה בשבילכם. זה לא הזמן המתאים לשינויים, לא נראה שתוכלו לעשות משהו כדי לשנות את המצב. חשוב שתשיחו על עצמכם. אתם נוטים לחלול. בעיקר 12- וב-13 בחודש. בשטח הרומאנטי - אתם בהחלט מצליחים.

השבוע תהיה מתיחות סביב עניין המגורים. יתכן שיהיה עליכם לחשוב על שינוי מקום המגורים, נסו למנוע התערבות של אנשים הקרובים לכם, אלה יוסיפו לעצבנות ול-דאגה. ה-8 וה-9 בחודש יהיו נעימים, בעיקר בגלל הבטחות של עזרה מאנשים שעזמו אתם. תוכלו לפעול רבות לשר לפר את מצבכם, דרושה יותר העזה ואסור לבזבז זמן על פיקפוקים והתלבטויות. זהירות בדרכים.

29

עמו כאחד שיבטי ישראל; יהיה דן נחש על-ידך. בבירכתו של משה נאמר: "דן גור אריה יזנק מן הבשן". באסטרולוגיה היהודית העקרבים מת-חלקים לשניים - לנחשים או לנשרים. כשה-נשר מסמל את האריה. עקרב הוא מזל מים ולכן מזל ריגשי. מהעקרב נדרש להפעיל כוח רב ולשלוט בריגשותיו. כשאנו יכולים לשלוט בהם, הוא מסומל על-ידי הנחש, וכאשר הוא שופט לפי ההגיון והשכל הישר, הוא הנשר. גר - במזל קשת. הפירוש של גר הוא שפע ומזל-טוב. הכוכב השליט בקשת הוא יופיטר שמשמעותו שפע והתרחבות. בבירכתו של משה נאמר: "ברוך מרחיב גר כלביא. שכן וטרף זרוע קודקוד". גר היה שבט של לוחמים גיבורי-חיל ולמודי-מלחמה. המי-לים "ברוך מרחיב" וכן פירושם שגר קיבל חלק גדול יותר משאר השבטים והרחיב את

בן אריה (יהודה) יהיה המשיח, שור (ראובן) אוהב מין, תאומים (שימעון) מדבר הרבה ודגים (יוסף) הוא מיסטיק

גבולו במילחמות. ויעקב כבר עמד על תכונה זו, כשביכרו: "גד גדוד וגודונו..."

אשר - במזל גדי. בא מהמילה אושר. כלומר, הוא בר-מזל. גדי מסמל עבודה וקאריירה.

האסטרולוגיה היהודית מכירה את מזל גדי כמזל שמסוגל להזיז שמיים וארץ כדי להשיג ביטחון חומרי. בבירכת יעקב נאמר: "מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך". ומשה מברכו: "ברוך מבנים אשר, יהיה רצוי אחיו וטובל בשמן רגלו". הכוונה שמזל גדי אינו צריך לחפש את "החמאה" כדי שיהיה לו מה למרוח על הלחם. בגלל חריצותו תמיד יש לו מקום לישון. בגד ללבוש ומזון לשבוע. בברכת משה נאמר גם: "ברזל ונחושת מנעליך וכימים דבאך". כבר כאן נרמז שהגדי יעמול קשה ויסבול, עד שישגי את כל השפע שאליו הוא שואף. ומכאן אפשר להבין (המשך בעמוד 40)

בתקופה זו אתם יותר מקובלים ומרשימים לעצמכם התנהגות יותר קלילה. זה הזמן לחשוב על סיום ה-קשרים המקשים על החיים. כעת תוכלו גם להתחיל בקשרים חד-שים ובריאים יותר. ה-8 וה-9 בחודש יהיו ר-מאנטיים מאוד. אך ה-12 וה-13 יהיו עוד יותר חשובים. בשטח הכספי מזומנת לכם הפתעה נעימה. תוכלו להרשות לעצמכם לחשוב על החלפת המ-כונית או רכישה של איזה אביזר יקר.

ה-8 ועד ה-12 בחודש לא יהיה לכם קל. בתחילה תהיו מצוברים וכל דבר קטן ירגיז ויגרום לאווירה קשה ומכבידה. תוכ-ניות שתיכננתם עלולות להתעכב. להידחות או להתבטל. אבל אם תמ-תנו קצת בסבלנות יתברר שהשד אינו נו-רא כל-כך, וכבר ב-13 בחודש תוכלו שוב למ-צוא מוצא מעניין ומו-עיל יותר. בשטח הרומ-מאנטי אתם תהיו היוזמים. בפגישות מיק-ריות אתם תרשימו מאוד את המין השני.

השבוע תהיה מתיחות סביב עניין המגורים. יתכן שיהיה עליכם לחשוב על שינוי מקום המגורים, נסו למנוע התערבות של אנשים הקרובים לכם, אלה יוסיפו לעצבנות ול-דאגה. ה-8 וה-9 בחודש יהיו נעימים, בעיקר בגלל הבטחות של עזרה מאנשים שעזמו אתם. תוכלו לפעול רבות לשר לפר את מצבכם, דרושה יותר העזה ואסור לבזבז זמן על פיקפוקים והתלבטויות. זהירות בדרכים.

השבוע תהיה מתיחות סביב עניין המגורים. יתכן שיהיה עליכם לחשוב על שינוי מקום המגורים, נסו למנוע התערבות של אנשים הקרובים לכם, אלה יוסיפו לעצבנות ול-דאגה. ה-8 וה-9 בחודש יהיו נעימים, בעיקר בגלל הבטחות של עזרה מאנשים שעזמו אתם. תוכלו לפעול רבות לשר לפר את מצבכם, דרושה יותר העזה ואסור לבזבז זמן על פיקפוקים והתלבטויות. זהירות בדרכים.

השבוע תהיה מתיחות סביב עניין המגורים. יתכן שיהיה עליכם לחשוב על שינוי מקום המגורים, נסו למנוע התערבות של אנשים הקרובים לכם, אלה יוסיפו לעצבנות ול-דאגה. ה-8 וה-9 בחודש יהיו נעימים, בעיקר בגלל הבטחות של עזרה מאנשים שעזמו אתם. תוכלו לפעול רבות לשר לפר את מצבכם, דרושה יותר העזה ואסור לבזבז זמן על פיקפוקים והתלבטויות. זהירות בדרכים.

29

במקום שבו אתם עובדים העניינים מס-תדרים לטובתכם. כעת תוכלו לבצע שינויים ולהראות יותר תקיפות והחלטיות. אלא שבכל מה שאתם עושים, שימו לב - משהו מנסה לפעול נגדכם בצורה סמויה וכמעט בלתי-מורגשת. אל תתעלמו ממה שקורה. זה עלול לגרום לכם נזק רב מאוחר יותר. פגישות והיכרויות חדשות ית-רחשו דרך המקום שבו אתם עובדים או באמצעות אנשים שעזמו אתם קשורים.

שבוע לא קל עומד לפניכם. ההצעות ה-מוצעות לכם בימים אלה אינן מציאותיות. כדאי למתן את ההת-להבות. למרות שזה מאוד מושך ומחנף, הסיכויים שתוכלו להג-שים את כל הרצונות והשאיפות הם קטנים ביותר. ה-8 וה-9 ב-חודש יהיו מאוד עמו-סים. ואתם לא תרגישו טוב. רצוי ללכת להי-בדק אצל רופא. הגב

רגיש מאוד - אל תבצעו פעולות חריגות ומאמצות. ב-11 בחודש יתכן סיכסוך. ה-8 וה-9 בחודש יהיו משמחים ידיעה הקשורה לנסיעה לחול' תשפר את ההרגשה ואפילו תחזק אתכם. יתכן גם שמישהו אוהב עליכם יגיע לביקור. אך נראה שבכל מה שקשור לארץ, אחרת הכל פועל לטובתכם. בין ה-10 וה-12 בחודש אתם עלולים שוב לסבול מ-בעיות בריאות, למ-או של אנשים הקרובים לכם. ה-12 וה-13 יהיו ימים רומאנטיים מאוד. תוכלו להפעיל את רעיונותיכם המוזרים ולשגשג את בני-הזוג.

השבוע הקרוב יהיה קשה. בעיקר בגלל שי-נויים קיצוניים במצב-הרוח והבריאות. אתם זקוקים להרג-מנוחה. ההרגל להקיף את עצמכם באנשים אינו מתאים לתקופה. בעבודה אתם נוטים להתנהגות אימפולסי-בית מדי, וזה עלול להביא חרטה. ה-12 וה-13 בכל זאת יאפשרו לכם לבצע שינוי חשוב בחייהם. בעיקר בתחום המקצועי. ה-14 וה-15 בחודש יהיו ר-מאנטיים מאוד. צפויות היכרויות חדשות.

29

השבוע כדאי לנסות להזיז משהו במקום שבו אתם עובדים. בין ה-8 וה-10 בחודש תהיה לכם הזדמנות להוכיח את עצמכם. יתכן שיעזרו לכם תמ-קיד יותר שמכותי ור-מעניין. בכל מיקרה, רצוי שתתנו לבוסים שלכם להרגיש שאתם קיימים ושקשה לפתור את הבעיות ללא עז-רתכם. בשטח הרומאנ-טי זה הזמן הטוב ביותר להתחיל בקשרים חדשים. אין ספק שבני המין השני אינם יכולים להתעלם מכם.

למרות שאתם חוגגים את יום הולדתכם בימים אלה, אתם עדיין חשים עייפות ומצב-הבריאות שלכם אינו טוב. אין ברירה אלא להמשיך להאט את הקצב עוד זמן-מה ולהתחיל. ה-8 וה-9 ב-חודש יהיו דינעיימים ומבחינה חברתית אפי-לו מהנים. אבל ה-10, ה-11 וה-12 יהיו ימים מאוד קשים. מצב-הרוח יהיה קשה ובעיות ה-קשורות לתחום המיקצועי ירגיזו ויטרידו. א-תם נוטים לבזבז יותר מדי. תשתדלו לחסוך.

השבוע הקרוב יהיה קשה. בעיקר בגלל שי-נויים קיצוניים במצב-הרוח והבריאות. אתם זקוקים להרג-מנוחה. ההרגל להקיף את עצמכם באנשים אינו מתאים לתקופה. בעבודה אתם נוטים להתנהגות אימפולסי-בית מדי, וזה עלול להביא חרטה. ה-12 וה-13 בכל זאת יאפשרו לכם לבצע שינוי חשוב בחייהם. בעיקר בתחום המקצועי. ה-14 וה-15 בחודש יהיו ר-מאנטיים מאוד. צפויות היכרויות חדשות.

השבוע הקרוב יהיה קשה. בעיקר בגלל שי-נויים קיצוניים במצב-הרוח והבריאות. אתם זקוקים להרג-מנוחה. ההרגל להקיף את עצמכם באנשים אינו מתאים לתקופה. בעבודה אתם נוטים להתנהגות אימפולסי-בית מדי, וזה עלול להביא חרטה. ה-12 וה-13 בכל זאת יאפשרו לכם לבצע שינוי חשוב בחייהם. בעיקר בתחום המקצועי. ה-14 וה-15 בחודש יהיו ר-מאנטיים מאוד. צפויות היכרויות חדשות.

29

שִׁדּוּר

צל"ג

יומן של איזה שבוע?

● **למיכה לימור**, עורך ומגיש יומן השבוע במתכונתו המחודשת והמשעממת. היומן, שעבר מן היום השישי בערב ליום החמישי בערב, כדי שלא לעשות לעם ישראל „שחור על הנשמה“, עשה לעם אפור, אפור, אפור. כתבות היומן לא נגעו לאירועים שהתרחשו השבוע, חוץ מכתבתו של **דוד ויצטום** על ביקורו של רונלד רגן בביתבורג. בשבוע בו סיים צה"ל את שלב־בית של הנסיגה מלבנון, שבו איימו המורים בשביתה, בו עלתה לכותרות הדרשה להקים ועדת־חקירה למילחמת־הלבנון, שבו התחילו להתגלות הורעות מדהימות של נאשמי אירגון־הטרור היהודי, בשבוע שבו התפרסמה פרשת החנינות והעונש שהטיל נשיא בית־הדין העליון על פרקליטת המדינה — **שבו** חי יותר טוב ממופע הלהקה השבוע בנושאים ערטיילאיים לחלוטין, שהקשר ביניהם לבין השבוע שחלף מיקרי בהחלט. אף אחד מן הנושאים החשובים האלה לא טופל ביומן. במקומם היה תשדיר־רשות משעמם על רפא"ל (הרשות לפיתוח אמצעי לחימה), שנראה כאילו נלקח מיומן סובייטי ישן; כתבת שטיפת־מוח חרצררית על הקורה ברצועת־עזה, שהיא תשדיר־רשות של הממשל הצבאי; וכמה אחרונה ניתנה לצופים הזדמנות לחזות בשידור חי של מופע להקת הדייר־סטרייטס בפארק הירקון. הזדמנות שניה, מכיוון שהצופים כבר חזו, יומיים קודם, בשידור חי יותר טוב ממופע הלהקה בבריכת־השולטן בירושלים, כך שגם בכתבה זו לא היה שום דבר חדש. מלבד המלל הכפיייתי של הקריין, שהפריע בעקשנות לצלילי המוסיקה.

הכתב על עצמו

לחיים גיל, כתב הטלוויזיה הישראלית, על פשע שערך בכתבתו על פצויע־צה"ל של מילחמת־הלבנון. גיל היה עוסק כל־כך הרבה בעצמו ובתמונתו כסרט, עד ששכח כמעט לחלוטין את הפצועים שבהם טיפל. כשבידור אמצעי בעל יתרון יוצא־מדהכלל — היכול לגרום לצופה את ההרגשה המיוחדת כאילו הוא נמצא במקום האירוע — פיספס גיל את העומק והאפשרויות שהיו בידיו. הוא סיפר לצופים, בטון דרמאטי ושקט, על חברתו של אחד הפצועים, המבלה ימים כלילות ליד מיטת חברה. הוא הוסיף שבכלילה היא ישנה על הריצפה. הוא לא טרח, משום מה, לצלם אותה ישנה ליד מיטתו. הוא סיפר על טרגדיה אחרת, של חייל הנמצא כבר חודש חסרי־הכרה בחור לטיפול נמרץ. הוא

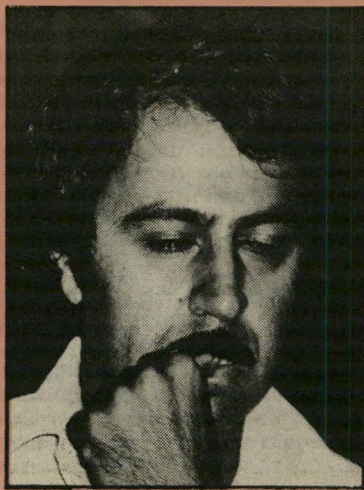

כתב גיל

יד עולה למעלה

סיפר על מישפחתו של החייל החיה בבית החולים. הוא לא טרח לצלם אותם חיים שם — אוכלים, שותים, מקבלים אורחים. הוא ניהל שיחה עם חייל אחר, שסיפר על ילדיו הקטנים ועל המיפגש שלהם עם מצבו של האב. אך, שוב, לא הראה אותם בסרט. לעומת זאת הופיעה ארוכות תמונה סאריסטית של כלב סובל. בלהיטותו להראות את גורל נושא הפצועים, התפזר גיל על יותר מדי חומר ונפל אל אפרוריות השטחיות. במקום להתרכז במיספר קטן של מיקרים ולדרת לעומק הסבל והבעיות שלהם. למזול של גיל בחר בנושא כל־כך חזק, עד שדי היה בצילום האחד של יד שרופה וחבושה, השלוחה למעלה ומנסה להגיע אל ידה העדינה של האחות, כדי להבהיר את עוצמת הטרגדיה. גם שילוב השירה של להקת־הנח"ל, בעליצות

חלבי עבר לגל"ץ

קפין חלבי להטביר את המילחמה

המילחמה. חלבי סירב והגיש בקשה לעבור מן היחידה. הוא הוצב ביחידת גל"ציהל.

כלילות האחרונים אפשר היה לשמוע את קולו של **רפי חלבי**, עורך מישנה של מבט ויו"ר ועד עיתונות־הפקה בטלוויזיה, קורא את מיבוקי החדשות בגל"ציהל. חלבי נשאל עליך השבוע בערב ראיונות. הוא סיפר **למישה טימור**, המראיין, שהרבר נעשה במיסגרת שרות־המילואים שלו. חלבי הוא, כידוע, קצין ביחידה קרבית. הוא סיפר שבתחילת מלחמת־הלבנון נקרא לשירות מילואים ביחידה שלו, שם ביקש ממנו אחד המצניעים שיסביר לחיילים בחטיבה את חשיבות

צורמת, לפני הפצועים, בשעה שפצוע טרי מוכנס לבית־החולים, הבהיר את המתרחש.

מאחורי המירקע

לחסל את פורת

יוסף בראל, המנהל־בפועל של הטלוויזיה, עובר בשבועות האחרונים קשה, כדי ליצור לעצמו שדולה שתעזור לו, בבוא היום, להיבחר כמנהל הקבוע של הטלוויזיה, לקרנציה של שלוש שנים.

הוא נפגש עם פוליטיקאים שונים, ובעיקר עוקף את **אורי פורת**, מנכ"ל רשות־השידור, ונפגש ישירות עם חברי הוועדה־מנהל. כך אפשר היה לראות אותו שלוש פעמים בבית־החולים רמב"ם בחיפה, כשבא לבקר את **שאול עמור**, חבר הוועדה־מנהל, ששכב שם אחרי שעבר ניתוח בגללו.

מצד שני מחזר בראל גם על פתחיהם של עובדים בטלוויזיה. במוציאה־השבט שעבר ביקרו בראל ו**דוד אדמון**, חבר הוועדה־מנהל, עם נשותיהם, אצל **רפי חלבי** בכפרו. חלבי הוא יו"ר ועד עובדי־עיתונות־הפקה, ונתחב כשיש חזק בבנייה־טלוויזיה. שינויים והחלטות רבות צריכים לעבור את אישורו של חלבי כיו"ר הוועד. ביקורו של בראל אצל חלבי קומם רבים מן העובדים בטלוויזיה. הם חוששים שבגלל היחסים הקרובים עם בראל, לא יילחם חלבי את מל־חמתם של העובדים.

בראל נשמע אומר, בהזדמנויות שונות ורבות, שהוא יחסל את אורי פורת ויביא להדחתו.

שיטת המערופים

מאחורי הקלעים, במסדרונות הטלוויזיה, מתנהלת מלחמה בין **יוסף בראל**, המנהל הממונה, שרמו מפורשות על רצונו לקבל מינוי של קבע, ואנשים בכניין התומכים בו, לבין אותם שאינם חסידיו של בראל, הטוענים ששיטות עבודתו אינן מקובלות עליהם (כלשון המעטת). ביום השני בשבוע שעבר, בשיבה השבועית של ראשי רכונות של מחלקת־החדשות בטל־וויזיה, התנהל ויכוח חריף סביב נושא שיטותיו של בראל.

בישיבה השתתפו **יאיר שטרן**, מנהל מחלקת־החדשות, **מיכאל קרפין**, עורך מבט, **חיים יבין**, **חיים פלמנר**, **אהוד יערי**, **רפי חלבי**, **ניסים מישעל**, **יורם רונן** ו**מיכה לימור**.

חלק מראשי־הרכונות הטיחו טענות קשות בבראל (שאינו נוכח בישיבות אלה), וטענו שהוא מנסה להשתלט על המירקע ולחלק לפוליטיקאים זמני־שידור.

קרפין סיפר שבראל פנה אליו וביקש ממנו „שיתן יותר שמיר במבט לחדשות“. בראל גם התלונן לפניו על אורכה המוגזם, לדעתו, של הכתבה על מתנה־הרכיבו בוכנוואלד.

בראל הציע ליאיר שטרן לשדר בשידור־חי את טקס חלוקת פרסי וולף, שיערך במיטת־הכנסת ביום הראשון הקרוב. שטרן נענה. הטקס ישודר בשעה 5 וחצי אחרי־הצהריים, במיסגרת תוכנית־הילדים. את הטקס יכבדו בנוכחותם גדולי־האומה, שכל הופעה שלהם על המירקע גורמת להם לגבוה בכמה סנטימטרים ולהחזיק תודה מיוחדת לאיש שדאג להופעתם. אהוד יערי כינה את בראל „מיפלצת“, וטען שהוא עובר „בשיטת המערופים“.

כמהלך הישיבה היו חילופי־דברים חריפים בין שטרן לקרפין. שטרן נחשב כחסיד של בראל,

מנהיג הליכוד ועם השרים דוד לוי ומשה ניסים. ביום הראשון, לפני ישיבת הממשלה, נפגשו פעם נוספת השרים נבון, שחל, גיסים ולוי. הכוונה היא לגבש עיסקת־חבילה, שלפיה יודח פורת. במקומו ימנה הליכוד איש שלו, שיהיה מקובל גם על אנשי־המערך, ובתמורה יסכים הליכוד למינויו של **דן שילון** כמנהל־הטלוויזיה.

הליכוד מדבר על עור־הדין הירושלמי **ראובן** (רובי) **ריבלין**, שזכה במקום מכובד בנחירות במרכז־החור, אך לא זכה להיות חבר־כנסת.

האמת היא שהמערך היה רוצה לראות את **גידעון לביארי**, כיום מנהל־הרדיו, כמנכ"ל רשות־השידור. נבון אפילו רמו עליך לביארי, כשביקש ממנו להישאר כמנהל הרדיו לקרנציה נוספת. לביארי אינו מזוהה פוליטית עם מפלגה זו או אחרת, אבל קשה להניח שהליכוד יסכים למנותו. הם יעדיפו למנות כמנכ"ל איש שברור שהוא איש־ליכוד.

במאבק בין אורי פורת לבין **יוסף בראל**, המנהל־בפועל של הטלוויזיה, תומך יצחק נבון בבראל. היה זה נבון שהמליץ על בראל והטל־וויזיה הערבית לקבלת פרס ישראל.

שני נסיונות שעשה פורת להדיח את בראל מתפקידו כמנהל זמני של הטלוויזיה נדחו בתוקף על־ידי נבון.

המישנה היה לראש־מועצה

דן נחמן, המישנה־למנכ"ל רשות־השידור, זכה השבוע בנחירות לראשות־מועצת אריאל שבגדה המערבית. הוא התמודד עם יעקב פייטלסון, ראש־המועצה הקודם. נחמן זכה ב־369 קולות, לעומת פייטלסון, שזכה רק ב־317 קולות. נחמן יצא לחופשה של חודש ב־1 באפריל, כדי להכין את מערכת־הנחירות שלו. הבחירות התקיימו ב־30 באפריל. נחמן נשאר אותו הלילה עד ער השעה 4, סיום ספירת הקולות. למחרת התייצב ב־9 בבוקר במשרדו ברשות־השידור.

כשבא למישר, נדרם. עובדי הנהלת רשות־השידור הכינו לו מסיבת־הפתעה. במהלך המסיבה הירבה **אורי פורת**, מנכ"ל הרשות, לשבח את פועלו של נחמן.

כשיקבל את המינוי ממישרד־הפנים, אחרי

מנהל־בפועל בראל ביקור בכפר

פירסום התוצאות הרישמיות, יצטרך נחמן לעזוב את משרתו ברשות־השידור, שבה כיהן במשך שנתיים. לא ידוע עדיין מי יחליף אותו.

מכיוון שפורת, שהוא איש־הליכוד, נבחר לתפ" קיד על־ידי הליכוד ובזמן שהליכוד היה בשיל־טון, ואמור לייצג ברשות את האינטרסים של הליכוד.

המפתיע הוא שמוזה כמה חודשים רוטנים יותר ויותר אנשי־ליכוד בשילטון על צורת־הניהול של אורי פורת. אין הם מרוצים ממנו. בזמנו כתב העולם הזה (20.2.1985) על הכוונה להחליף את אורי פורת. המגמה נרגעה קצת, בגלל הסערה סביב המיכרו על משרת מנהל־הטלוויזיה, שהאפילה במשך תקופה ארוכה על כל הדברים האחרים.

בשבועות האחרונים גברה המגמה להחליף את פורת. דבר כזה יכול להיעשות רק באופן אחד. פורת הוא מינוי פוליטי. לפי ההסכם הקואליציוני אין אפשרות לבצע שינויים בתפקידים פוליטיים, אלא בהסכמה מפורשת של שתי החברות הגרולות במפלצת הקואליציונית. לכן יש אפשרות להחליף את פורת רק בהסכמת הליכוד והמערך.

בימים האחרונים מקיים **יצחק נבון**, שר־החינוך והשר הממונה על רשות־השידור, סידרת פגישות, כדי למצוא נוסחה להעסקת־חבילה, שחלק ממנה תהיה הדחתו של פורת. נבון נפגש בנושא זה כמה פעמים עם שימרון פרס, ראש־הממשלה, עם משה שחל, השר המתאם בין שתי המפלגות הגרולות, עם יצחק שמיר.

חמוררים

בת הגנרל

נולדה ♦ בחיפה, בבית-החולים כרמל, שאליו הוכהלה היולדת מדרום לבנון, **לאנטואן לחד**, גנרל לבנוני ומפקד צבא דרום-לבנון ולאשתו, **מינרה**, ילדם השני, בת, רומי.

אם הרופאים

הוענק ♦ באומה, שבמדינת גברסקה האמריקאית תואר אם השנה **ללואיז מונאקו צימיני**, 59, על שגידלה עשרה ילדים שהם כיום רופאים (ארבעה); בעלי תואר שני כי חינוך (שלושה); עורכרדיו (שניים) ור אחות אחת.

הגוף הבוחר

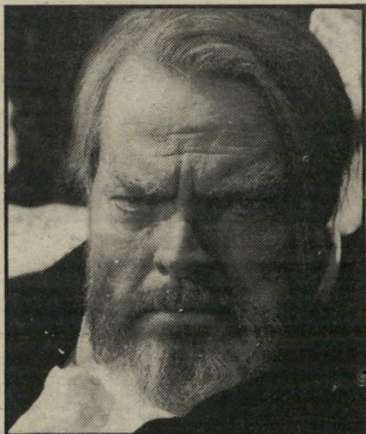
נתמנו ♦ ברומא לחשמינים, על-ידי האפיפיור, **יוחנן פאולוס השני**, 28 ארכייהגמונים יוצאי 19 ארצות, בנוסף ל-92 החשמינים המואמנים כבר בוואטיקאן, ובכך מלאה המיסכה המכסימאלית של 120 חשמיני הכנסיה הקאטולית, המהווים, בשעת הצורך, את הגוף הבוחר באפיפיור חדש.

שדרן האמים

נחוג ♦ בהוליווד, יוסי-הולדתו ה-70 של **אורסון ולס**, שחקן ובימאי, שנודע בסרטיו שבהם כיכב (האדם השלישי, אותלו), בנישואיו (בין היתר: גם לריטה היוררת) ובשירות-האמים שלו, שלא היה אלא תסכית בדיוני, ברשת-שידור אמריקאית, לפני 50 שנה, שגרם למיליוני מאזינים אמי ריקאים לחשוב כי אכן מתרחשת פלישת אנשי-מאדים לכדור-הארץ.

מפקד השבויים

נחוג ♦ יוסי-הולדתו ה-75 של **יוסף אהרון אלמוגי**, יליד פולין שעלה ארצה בגיל 20, עבר בכפר-סבא בפרדסים ובבניין והקים, בחיפה, בגיל 27, את פלוגת הפועל, כוח-האבטחה של הסתדרות העובדים. עם פרוץ מלחמת-העולם השנייה התגרב אל-מוגי לחיל-ההפרים (חיל-ההנדסה) הבריטי, נפל בשבי הגרמנים ביוון ועמד במשך ארבע שנות השבי כראש 1500

שחקן ולס (1973)
פלישה מן המאדים

השבויים הארצישראליים. שאותם הניג במישימת-כירול ובתבונה (הוא אסר על מישיחקיקלפים והקפיד לערב אותם, בשעת מיצער-הפינוי ממיזרח-גרמניה, לנוכח הצבא האדום הקרב, בין השבויים הבריטיים, כדי למנוע את איתורם ויהיוויים, ברגע האחרון, עליידי הגרמנים). אחרי שובו מן השבי היה אלמוגי, כזה אחר זה, מזכיר מועצת פועלי חיפה (נע נתן את ידו לשבירת שביתת-הימים בשנות ה-50); מזכיר מפא"י; שריהשיכו; שריהעבודה; ראש עיריית חיפה ויו"ר הנהלת הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית היעולמית.

העולם הזה 2488

מודעות הבחירות של הליכוד להסתדרות כמעט שקיבלו תפנית רמטאית, שמונה ימים לפני היום קובע (ראה גם הנדון). בתיקיה של מומחיה-תעמולה ואנשי יחסי הציבור היו מוכנות כל התוכניות. הכותרות, ביום הראשון השבוע, בישרו על שלב חדש ותוקפני. תחת הכותרת הוועקת "התוכנית הסודית של פרס וקיסר" נורו המילים באותיות קידוש-לבנה: "הם מכינים לך קיץ שחור משחור: פיטורים המוניים, אבטלה גוברת, העלאות מיסים וביטול סובסידיות".

במשך, על רקע מיסמך כלשהו, רהוי וקשה לפיענוח, נכתב: "בחתמת" ידו מכר מוכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, אותך — השכיר! למעשה, הוא התחייב כבר לפני ראשי-המשלה: אנח"נו איתך בכל הצעדים הכלכליים הקשים שתחליט עליהם. לא נעמוד בדרךך".

בצד פורטו מחירי המוצרים המסוכים סדים לצד המחירים האסטרנומיים הצפויים ביום ה-14 במאי, יום השלישי הבא, כבוקר שאחרי הבחירות.

בעמוד אחר בצהרונים הופיעו צילוי מי בתיהם של ראשי מפלגת העבודה: הווילה של אבא אבן בהרצל-הפיתוח, הפנטהאון של יצחק רבין בנווה-דאבי; בים: הבית החד-מישפחתי של מנכ"ל בנק-הפועלים, גיורא (ג'ורי) גזית, ברמת-השרון; המכונית הפרטית ה מהודרת של השר משה שחל; הלישכה של יושב-ראש מועצת-המנהלים של קונצרן כור, נפתלי בלומנטל. בכיתוב נאמר: "הם התעשרו על חשבונך: צמרת מפלגת העבודה, ההסתדרות וחברת העובדים שכחה אותך, הפועל. הם השמינו ובעטו בך ביום ה-13 במאי. תוכל אתה לבעוט בהם, חזק-חזק ולשי לוח אותם רחוק".

כמורעה אחרת פורסמו שמות-הי מישפחה של חברי הוועד הפועל ומר עצת-המנהלים של חברת העובדים. היה ברור כי בעלי השמות האשכנזים מהווים רוב מוחלט.

בעמוד אחר, על רקע דיוקנו של יעקב לוינסון, נמרחת כותרת רחבה: "הוא התאבד. האם מסיבה זו הופסקה החקירה?".

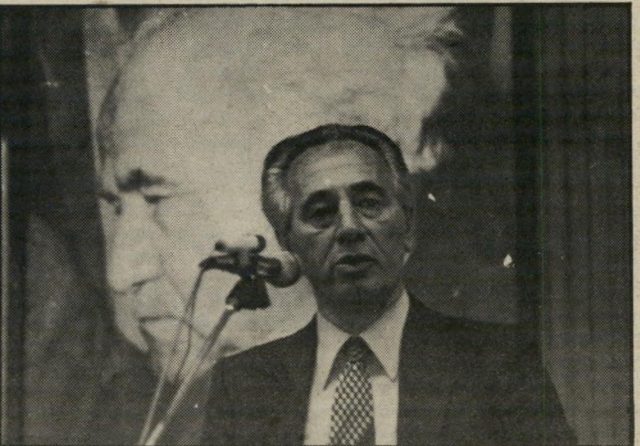
מתחת לכותרת פורטו עיקרי הפרטים שפורסמו לפני שנה וארבעה חודשים סביב מה שכונה אז פרשת-לוינסון. בשולי המורעה, שהופיעה על פני עמוד שלם, נרשם, באדום: "ולאן הלך הכסף?".

מטה הבחירות של הליכוד לא הספק בפירסום בעיתונות. הוא הפיץ את

יצחק שמיר ציוה לגנוז תעמולה

של שמאי בבחירות להסתדרות

מכני שהשמיצה את שימעון פרס

זאב דובר על עליה באחוז התומכים בליכוד, כפי שהוכיחו מישאליים חדשים.

אך במטה הבחירות היתה תחושה שלא די בכך. פעילים רבים, ואף שמאי עצמו, תמכו בהסלמה.

היו להם כל הסיבות לכך: מערכת בחירות שקטה תגרום מיעוט מצביעים, שיביא לניצחון מפלגת העבודה. הסדר מת על המנגנון המשומן שלה. הסכם אי-התקפה שבשתיקה ימנע את חידוד הניגודים בין שתי המפלגות ויגרום לכך שמצביעי ליכוד פוטנציאליים יתמכו דווקא בקיסר, בגלל מוצאו התימני, תוך התעלמות מכך שמצמרת חברת העובדים והוועד-הפועל תהיה אשכנזית ברובה גם אחרי הבחירות.

יוזמי ההסלמה כבר ניסחו את הסיסמאות. חלקן הקטן הוזכר בכתבה זו. כדי להיות בטוחים מפני סכנה של הוצאת לשון-הרע ומפני הפסקת המסע עליידי צווי מניעה של בית-דין, עברו מישפטים על הטקסטים הקשים והבעייתיים.

למעשה, מי שמזוהים עם מחנות השרים דויד לוי ואריאל שרון, תמכו במהלך כזה, כעיקר על רקע מאבקי הכוחות הפנימיים בתנועה.

השפעה קשה

יצחק שמיר, באמצעות אנשיו במטה ובמצודה, הביע עמדה נחרצת נגד ההסלמה וחימום מערכת-הבחירות, דווקא בגלל מערכת-היחסים המסובכת בתנועתו שלו.

הוא רמז שלמעשים מסוג שכזה יכולה להיות השפעה קשה ביותר על מיבנה הממשלה הנוכחית ועל הסכם המיסגרת של ממשלת האחדות. כלומר, הסכם הרוטציה.

שמיר הבחיר שאם יהיה צורך לפרק את הממשלה, הרי שלא ייתכן לתת למערך אפשרות לעשות זאת בקלות על רקע השמצות אישיות ותעמולת-זוועה, שנוצלו למטרה חסרת-חשיבות ואבודה מראש, כמו הבחירות בהס"תדרות. "לא נוכל לכבוש בשום אופן את הקומה החמישית", הסביר אחד מאנשי שמיר לתבריו במצודת זאב. "לעומת זאת, נאכר בציבור הן את אמינותו והן את כבודו. פרס ייראה כצדיק שפניו הושרחו, שלא בצדק, ואנו ניאח כעדת מחרחרי ריב ומדרון". החלטתו של שמיר מנעה כרגע את המשכר הממשלתי שממנו הוא חרד

ממה הוא פחד?

חשוב לליכוד למנוע תבוסה בהסתדרות בשבוע הבא — אבל ליצחק שמיר חשוב יותר לשמור על הממשלה והרוטציה

כל-כך. במטה הבחירות של הליכוד התקבלה ההחלטה באי-שביעות רצון בולטת. התחליף לתעמולה האגרסיבית — דף מידע תחת הכותרת מבט על השבוע, שפורסם השבוע בעיתונות, היה חיזור לאי-שיעור מהתוכנית היעקורית.

אך במצודת זאב מתנחמים בכך שהמהלך שנמנע לא שינה בהרבה את התוצאות הצפויות: תבוסה לליכוד ולמדיניות הכלכלית שלו.

אך בינתיים רוויים עסקני המערך נתח. כל יום נוסף של שקט מקרב אותם אל הניצחון המיוחל. השבוע אף העז אחד הבכירים, נתן אלמוג, לגלגל על קויהתעמולה הבלתי נוח שנכפה על אנשי מטה-הליכוד: "הם מפרסמים תמונות של שרים ושוכחים לציין שהשרים האלה הם בכלל לא חברי ההסתדרות". **בניצחון ציטרוני**

אם תורגש אישיותו של הח"כ האלמוגי יעקב שמאי המועמד למוכ"לות, ישמור הליכוד על כוחו, או יאכר ממנו אך מעט. לעומת זאת, אם הרגש בתעמולה יהיה על כך שהצבעה עבור הליכוד פירושה תמיכה במנהיג-חרות ושמירה על הכבוד הערתי האבוד של קורבנות שילטון מפא"י וממשיכיה — יגביר הליכוד את כוחו.

לכן החליטו בחרות, בתמיכתו המליאה של המישרד המפרסם, טל ארזי, לצאת במסע הסברה חדש. הקו שונה כבר לפני שבועיים: במרכזו קריאה לתמיכה בצמרת הליכוד, ולא רק בשמאי. מוקד ההסברה הוסט מהעיומת שמאייקיסר לכיוון אחר, ממלכתו כביכול.

ואכן, התוצאות נראו בשטח. גם כי עיתונות, גם בתיבות המיכתבים ברחבי הארץ וגם בפירסום החוצות. במצודת

קיבלו ראשי-חרות את הדין. ממלא מקום ראש הממשלה, יצחק שמיר, החליט שהליכוד לא ייצא במיתקפה חזיתית נגד המערך בבחירות להסתדרות.

שמיר החליט לשמור על פרופיל נמוך, ולוא גם במחיר תבוסה. כדי להבטיח דבר אחר בלבד: שהמערך לא יפרק את ממשלת-האחדות. על רקע התקפות פרועות על פרס וחבריו, ובכך ימנע את קיום הרוטציה.

ביקורת מישפטנית

מטה הבחירות של הליכוד רצה והמנומנמת. סקרים, סודיים וגלויים, שנערכו בהומנת מטה-הבחירות, הצביעו על מגמה מזוהה בקרב המצביעים:

רחל מרחלת על כל העולם

מאת
שולמית ידיב

על אי בודד

הריון, פסנתר ואופנוע

אלן שורדין
נשואין על אי

נעמה ויגאל תומרקין
בחודש השישי

חני פרי חזרה ביום הראשון לארץ. כן, שוב חני פרי. היא עשתה סיבוב של חודשים ביבשת אמריקה הגדולה, הופיעה בתצוגות-אופנה רבות וחסכה לעצמה קצת כסף. ובעזרה מכלה בין לאס-זגס למונטריאול, התרחשו כמה וכמה דברים מסעירים מאחורי גבה החטוב והיפה. קודם כל חתונה. אלן שורדין, בעלה לשעבר, השני, עורך-דין מניו-יורק, נשא את קרול-אן, בחירת-ליבו. אז מה הביגדיל, אתם שואלים? זו לא היתה סתם חתונה קונבנציונלית עם רבע-עוף ויין מתוק. לא, לא. זו היתה חתונה מיוחדת במינה.

חופשת איוב

הגיבור של הסיפור הבא הוא אחד מעשירי המדינה, אדם ששם-מישפחתו נישא בפי כל. אלמלא ירעתי שזהו סיפור נכון, הייתי חושבת שכתב אותו סופר צעיר ומוכשר. מכיוון שהוא במקרה כן נכון, אולי כדאי שסופר צעיר ומוכשר, או מפיץ צעיר ומוכשר, יהפכו אותו לספר ו/או לסרט. מעשה באיל-כספים, נשוי באושר ובעושר, שחי לו חיים שלווים. פה ושם התעסק קצת בצד, אך בסך הכל היה בורגני שמרני וטוב. אלא שכל חבריו וידידיו הסרידו אותו בלי סוף. "מה איתך?" הוכיחו אותו. "יש לך כל-כך הרבה כסף, ומה אתה עושה? כלום? קח איוו פצצה לחול' ותעשה חיים!" האיש לא נענה להפצרות. שנה, שנתיים. עד שזה נמאס לו. הוא החליט לקחת איוו פצצה לחול' ולעשות חיים. אבל הוא רצה להיות דיסקרטי. למה להכאיב לאשה נאמנה? ולמה לגרום לרכילות? אז הוא החליט לנסוע לאמריקה הרחוקה, בחברת הספצצה שנפל בחלקה לעשות איתו חיים. אך איך להגיע לאמריקה מבלי שכל המימי בישראל יראו את זה? אמרו לו: תסעו בנפרד לפאריס, ותסעו משם בקונקורד. זה נורא יקר. הישראלים הם קמצנים. תהיו שם לבד. עלה בפאריס לקונקורד, ושכו ענינו. חצי המטוס — חברים מן הבראנז'ה בישראל. אז הוא העמיד פנים כאילו הכיר את הפצצה וזו עתה בנמל-התעופה, וסתם קצת מפלרטט איתה. הקונקורד המריא בסדר. אבל אחרי חצי שעה של טיסה התגלתה בו תקלה. המטוס חזר על עיקבותיו ונחת. כל הנוסעים — איל-הכספים, הפצצה והחברים מן הבראנז'ה — נאלצו לשחות ביחד כמשך שבוע שעות תמימות כאולם בית-הנתיבות. היה קצת קשה להעמיד פנים שהוא בקושי מכיר את הפצצה. צרה זו חלפה, והמטוס הגיע בכל-זאת לניו-יורק. לפני כן שאל וחקר ומצא מהו המלון הכי יקר, שאין בו שום-שום סיכוי לפגוש ישראלים. אך הגיע לשם וחשכו עיניו שוב: חצי רייד המלון היו ישראלים מן הבראנז'ה. בעיקר פקידים-משלה, הנהנים שם על חשבוננו. מה הלאה? ידיד אמריקאי אמר לו: לך למועדון 21! זה ענקי. איש לא יראה אתכם! איך מגיעים לשם? אמר הידיד: זה רק שני רחובות מהמלון. אתה יכול לקחת טאקסי או ללכת ברגל. השעה היתה 8 בערב, ולמצוא טאקסי פנוי בניו-יורק כ"ח בערב זה כמו למצוא חויר פנוי בבני-ברק. אז החליט האיש לשאוף אוויר צח ולקחת את הפצצה ברגל. זה היה נחמד, האוויר היה צח, אבל פיתאום קפצו שלושה כושים מגודלים על הזוג, תקעו גם לו וגם לה מכות נאמנות, ותלשו מהם את כל השרשרות והזהבים שהיו עליהם בשפע. נהייה-מכוניות והעובר-ידשבים ראו והחרישו, וכדרכם של ניו-יורקים איש לא התערב. רק אחרי שהכל נגמר עזרו לגבר ולאשה, ששניהם שתתו דם, להגיע למועדון 21 הסמוך. ומי טיפל בהם שם? נחשתם: ישראלים טובים וביניהם אנשי-הבראנז'ה, שחבשו את פיצעיהם. ונתנו עצות, ושאלו מי ומה, ונהגו כישראלים טובים בכל מקום. וכך הגיע הסיפור גם אליי. אלא מה!

הרינג דרינג. את יגאל תומרקין, בבקשה!"
"מרברת נעמי תומרקין, יגאל לא גר פה יותר. אני אתן לך את הטלפון החדש שלו."
הרינג דרינג.
"שלום יגאל, זו המרחלת. תגיד, זה נכון שנעמה, החברה שלך, בהריון?"
"אוי, תעשי לי טובה, אל תכתבי על זה. קודם שייוולד, אחר-כך נדבר."
"תגיד, באיזה חודש היא?"
"בשישי."
"יגאל, אתה עדיין נשוי לנעמי?"
"את השאלה הזאת תפני לנעמי."
הרינג דרינג.
"את נעמי, בבקשה!"
"מרברת!"
"זו שוב המרחלת. תגיד, את עוד נשואה ליגאל?"
"מה את שואלת אותי? למה לא שאלת אותו? אם הוא לא יודע, גם אני לא יודעת!"
"מה קורה עם אורנה, הבת שלכם?"
"אורנה היום בת 25, והיא מפסלת בקרמיקה. כשבוע שעבר אפילו הופיעה תמונה של אחד הפסלים שלה בעיתון הארץ."
"ומה קורה איתך?"
"אני מנגנת כל היום על פסנתר."
"על מה?"
"על פסנתר. יגאל קנה לי לפני שנה פסנתר ימאהה. יפאני, ומאז אני לא מפסיקה לנגן. חברים אמרו לי שאני יכולה כבר להופיע בקונצרטים של נגנים מתחילים. את יודעת מה? אולי אל תכתבי שיגאל קנה לי פסנתר, שלא יעלו עליו מסיי-הכנסה."
"זה בסדר. הם לא קוראים את המדור שלי."
"טוב, אני לא יודעת, תחליטי את."
"ומה התוכניות שלך?"
"תוכניות אני לא יודעת, אבל יש לי חלום גדול. אני חולמת שיום אחד תעצור משאית ליד הבית, ויורידו ממנה אופנוע ימאהה גדול. אני מקווה שמישהו מסוים יקרא על החלום ויגשים לי אותו."
בינתיים עובדת נעמי כטלפוניסטית במלון

צביקה סבג וחני פרי
מילואים בלבנון

קרול-אן, ממוצא דרום-אפריקאי עשיר (כדי שתבינו — להוריה דפי-הרב של כל דרום-אפריקה, וזה אומר הרבה-הרבה כסף). חוץ מזה היא ניהלה כומונו רומן והיתה מאורסת ליורש העצר היוגוסלאוי המורד. בחורה, כמו שאומרים, עם יחוס. אז איך מחתנים הורים עשירים את בתם, שלמדה כנערה בכל בתי-הספר הכי-עשירים ומיוחדים בשווייץ ובאנגליה? החתונה המפוארת היתה על אי קטן, אי-שם באוקיינוס, ליד ונצואלה. הכלה לבשה שימלת-מוסלין לבנה. בחתונה היו בניה-מישפחה שלה וכמה חברים קרובים. ומה עוד עבר על חני? צביקה סבג, החבר הצמוד שלה, שירת במשך חודש במילואים, כמלווה-שירות בלבנון. תפקיד מסוכן ביותר. מול שחני לא היתה בארץ ולא ידעה על המילואים, אחרת היתה כוססת את ציפורניה היפות והארור כות מרוב ראגה. עכשיו חני בארץ וחזרה לזרועותיו של צביקה. צביקה פותח השבוע את המועדון הקומקום על שפת-הירקון. שאומרים שהוא המועדון הכי יפה ומפואר בארץ. נו, אז מקום לחתונה כבר יש. מתי יגיע לשם הרב עם החופה?

פרווה בלי בגדים

אמות, אני רוצה שתבואי להלוויה שלי לבושה במעיל מפרוות-מינק שחורה."

כולם ידעו שפרדריקה לא מתלבשת, אבל פרוות — כן. לעיתים קרובות היתה זורקת על גופה איזה סמרטוט, אפילו בגדים תחתונים, ומעליהם היתה מניחה פרווה עשירה. זה הספיק לה.

בקיפצור, עינה של פרדריקה צדה את המודעה. היא ישבה בהתרגשות ליד הטלפון וחיגה לבעלת-הפרווה. תוך כדי שיחה על אופי הפרווה (שועל), על המעצב (כריסטיאן דיור) ועל הצבע (כו' פלאטינה), הזדהתה מוכרת הפרווה: **חנה עזרא**.

ומי זו למען השם חנה עזרא, המוכרת פרוות שועל ששוויה יותר מ-7000 דולר? חנה היא דיילת של אל-על. (מעניין מאיפה יש לדיילת מעיל-פרווה כל-כך יקר). היא גם היתה במשך שנים רבות וארוכות הצמודה-מאוד של **אברהם שוה מנחם**, היום מנכ"ל מישור ראשי-הממשלה, ובעבר איש רב פעלים ומעללים.

מודעה קטנה, שהתפרסמה ביום שישי במקומון העיר בתל-אביב, הודיעה על מכירת מעיל-פרווה. הקיץ התחיל, החמסינים בעיצומם,

פרדריקה ופרוות-השועל השבוע
רמונט כללי

פרדריקה ופרווה (1972)
סופר בעל פרס

לעצמי את פרדריקה, שהתאלמנה לפני חודשיים מבעלה, ושאינה יוצאת מהבית, מסתובבת בדירה הריקה, בין הרהיטים העתיקים, שעל כל אחד מהם מורכבת מראת-קריסטל ענקית. לבושה בטייטס המסורתי שלה והישן, עטויה בפרוות-שועל של כריסטיאן דיור. ובחוץ השמש קופחת על ראשי האנשים.

מסתבר שעל פרדריקה עברו כמה שינויים בזמן האחרון. קודם כל, אחרי שכתבתי כאן שהבית שלה מוזנח, תפסה יוזמה. היא הרי ארכיטקטית במיקצועה. לפני שבועיים צבעה את כל הבית הגדול בלבן. שיהיה בוהק, נקי, כמו חדש.

חוץ מזה, לרב היתה פעם מאהבת בשם גלוריה, שלמענה אף נסע עד אמריקה הרחוקה ועזב במשך תקופה ארוכה את פרדריקה שלו. גלוריה זו התקשרה כמה פעמים עם ביתם של רב ופרדריקה, אחרי מותו של רב, וחיפשה אותו. פרדריקה לא סיפרה לה שרב נפטר. בכל פעם שהתקשרה, היתה ממציאה תירוץ אחר. פעם אמרה שהוא בשירותים, פעם שהוא יצא ויחזור, פעם אחרת שהוא ישן. עבר חודש וגלוריה הפסיקה להתקשר. רק אז נודע לה, כנראה, שרב נפטר.

וכשזאת הפסיקה לצלצל ולנדרר, הופיע מישהו חדש. **אדגר ריישמן**, סופר צרפתי ממוצא רומני שקיבל בארץ את פרס ויצ"ו על סיפרו פגישה בקרונשטט והוזמן לבלות תקופה במישיכנות-שאננים בירושלים.

אתם בטח מרימים גבה וחושבים שהקטע הזה שייך לסיפור אחר. לא ולא. הקטע הזה שייך לפרדריקה סגל והפרוות. איך? אז ככה. כשפרדריקה היתה נערה צעירה בת 17 ברומניה הרחוקה, היא היתה מאורסת ל... נכון, לאדגר, שלא היה עדיין סופר. השניים עמדו להתחתן, אבל היא התחתנה בסוף, כידוע, עם רב סגל. ועברה מאז הרבה הרפתקות.

גם אדגר התחתן והתגרש בינתיים, לפני כמה שנים. ועכשיו, אחרי כמה וכמה שנים, הם נפגשו שוב בארץ.

חנה עזרא
מודעה בעיתון

חנה ביקשה מפרדריקה קצת יותר מאלף דולר עבור הפרווה. פרדריקה אמרה שתתקשר למחרת, ומאותו הרגע לא יכלה לנוח מרוב התרגשות. היא לא ישנה כל הלילה, וחשבה רק על הפרווה המשגעת. "התרגשתי כאילו אני עומדת לקנות איזו שאטו ענקית ליד פאריס." סיפרה לחברה.

נו, היא השיגה, כמובן, את הכסף הררוש, ורכשה לעצמה את הפרווה. אני כבר מתארת

כולם חושבים על בגדים מפוצץ, מי רוצה עכשיו לראות פרווה? **פרדריקה סגל**.

פרדריקה משוגעת על פרוות. מה זה משוגעת? שום דבר אחר לא מעניין אותה. אף פעם לא התקשטה בתכשיטים יקרים, מעולם לא היה איכפת לה איזו שימלה תשים על גופה, אם בכלל, אבל פרוות, זה השיגעון האישי שלה. עד כדי כך, שרב סגל, כעלה המנוח, אמר לה פעם: "כשאני

רחל מרחלת על כל העולם

מאת
שולמית יריב

הצ'ק חזר

מתיחה בפאריס

חוה לוי וג'י פולוס
מיסעדה בקיסריה

אני לא יודעת — כן פשיטת-רגל, לא פשיטת-רגל — אני לא מבינה בנושאים האלה, גם לא מתיימרת, שיכתבו על זה בטורייה הכלכלה. אני מבינה אנשים, ואני שומעת דברים מעציבים על חוה לוי וג'י פולוס.

חוה, שהיתה מלכת-היופי של ישראל והיכולה עדיין להתחרות בקלות על התואר, באה מבית עני בחיפה, אבא היה פועל פשוט. מאז עברה דרך ארוכה ומלאת-הרפתקות.

ג'י פולוס, לעומתה, בא מבית מאוד-מאוד עשיר, ואבא שלו היה בעל מיפעל גדול ומרשים. שנקרא בגד עור. לרוע המזל פשט האבא את הרגל. ג'י הלך בעיקבותיו ובנה מיפעל מרשים משל עצמו, שגם נמכר עליידי כונס-כספים.

חוה התרגלה די מהר לחיים הטובים, לבילויים, לביזבוזים ולזוהר, אבל נשאר בה, בכל זאת, משהו מן הפשטות, ואולי היופי שבפשטות, למרות שהיא מדברת עם בעלה רק אנגלית.

נראה שהמשבר העיסקי פגע קצת גם ביחסים האישיים ביניהם. שמעתי שבזמן האחרון נקלעו

יש אדריכל בשם שלמה פרנקל, ולו אשה כלונדית קצוצת-שיער כשם אבירמה. פרנקל הנ"ל תכנן לפני כמה שנים פנטהאוז מפואר לאשת-חברה זוהרת, כלונדית גם היא, שהיתה ידידת-מישפחה של הזוג, אשת סודה של האשה. עד שקרה מה שקורה בכל הסיפורים האלה. האשה הנאמנה גילתה שהיחסים בין בעלה

כמו בשיטת הסרט הנע, נוסעות נשות החברה הגבוהה למנתח הפלסטי הנודע בפאריס, טורק, וחוזרות משם כשהן בעלות פנים של בובות חרסין.

בחודשים האחרונים נסעו לשם, האחת אחרי השניה, שתי נשים שהן, כלשון הבוהמה, גיסות. ואיך גיסות? אז ככה:

אבירמה, שלמה ושלומית פרנקל
גם שאיבת שומן

הארכיטקט לבין חברתה הטובה עברו קצת מעבר לתוכניות שעל הנייר אל הביצוע שבשטח. היא ניתקה את יחסיה עם החברה.

אך זו לא ישבה זמן רב שבורת-לב. היא ארזה מיוזרות ונסעה לטורק בפאריס. בעיקבות זוהרת אחרת — אורה בהרב, מזכירתו הנאמנה של מרדכי מאיר (ממגדל-שלום).

בינתיים לא טמנה גם אבירמה, האשה הנפגעת, את ידה בצלחת. היא החליטה על רמונט כללי. כשלב ראשון הלכה ועשתה ניתוח לשאיבת שומן, אחר-כך נסעה גם היא לפאריס (רק אחרי שחברתה לשעבר חזרה משם) והפקירה פניה לטורק המופלא.

היא חזרה לארץ לפני שבועיים. איש לא הכיר אותה, והכל התלחשו סביבה — אולי ניתחה גם את האף, אולי גם את הסנטר.

אני מאוד מקווה שהבעל, פרנקל, יכול עכשיו להבריל בין האשה לרעותה.

השניים למצוקה אישית, וכבר קרה שהם הלכו למיסעדה בקיסריה, פונדק הצלבנים. שאלה היו רגילים ללכת בימים הטובים, ושם קרה דבר לאינעים לצ'ק שהשאירו עבור הארוחה. קרה פעם. השבוע בשבת, הם הלכו שוב וזה קרה עוד פעם. חוה לא כל כך אוהבת את זה, והיא נרתעת. היא גם יודעת איך לחיות בצניעות ובצימצום. לג'י קשה להסתגל לרעיון שהוא כבר לא עשיר, וחי, כנראה, מעבר ליכולתו.

כמו בת 16

כשהופיעה רומינה פאור על מירקע הטלוויזיה בתחרות האירוויזיון. פערן כולם את פיותיהם ופתחו את העיניים לרווחה. היא נראתה כמו נערה בת 16, בעלת גוף משגע, לבושה בשימלה שנרדקה לגוף במקומות הנכונים והיתה יפהפיה מהממת. היא ייצגה את איטליה באי-רוויזיון.

הגברת הזאת היא לא סתם יפה מהממת. יש לה שורשים יפים ומהממים לא פחות. היא בתם של לינדה קריסטל וטירון פאור, שנחשבו במשך שנים רבות כנסיך וכנסיכה של הוליווד ועולם-הסרטים. הגברת הצעירה אינה עולת-ימים כמו שהיא נראית. היא בת 34, נשואה לאל באנו, בחור בן 40 שהופיע יחד איתה. נוסף על היותו זמר מוכשר, הוא גם מלחין ידוע באיטליה. לשניים יש ילדים.

חוץ מזה יש לה גם קשר לישראל. לפני תשע שנים הופיעה בארץ עם להקת שוקולד מנטה מסטיק — ירדנה ארזי, רותי הולצמן ולאה לוסטיץ.

נורית גלרון, הילד הראשון והבעל
מייד, בפעם השנייה

אביב, שירה והריון חדש

לא יודעת מה קורה שם בעולם-הזמר. או שאולי זה האביב המתקרב — בכל אופן, לאן שאני לא מסתכלת, אני רואה זמרות בהריון. קודם כל בישרתי לכם לפני חמישה חודשים שחנה לסלאו בהריון. אחר-כך בישרתי לכם שמירי אלזני בהריון שני, אחרי שילדה לפני זמן לא רב את הילד הראשון שלה ושל שמואל אומני ועכשיו אני שומעת על זמרת שלישית, שנכנסה גם היא להריון, והיא בסך-הכל אמא די צעירה, לבן שחגג לאימוזן יום-הולדת שנה.

נורית גלרון, זמרת מוכשרת, בעלת קול נעים והופעה טובה, האטה קצת את המירוץ שלה אחרי הקאריירה. מאז שהתחתנה עם רפי רשף, איש גליציה"ל (שהוא גם האח של צ'לי רשף משלום עכשיו). לא צריכה נורית לדאוג לבעיות-פרנסה. פעם ראשונה בחייה היא לא חייבת לשיר, אם היא לא ממש-מש רוצה. (רפי, כך סיפרו לי, בא ממישפחה מאוד אמידה, אבל גם בלי זה הוא יכול לפרנס אשה וילד, עוד מעט שניים). בקיצור, נורית מקרישה את רוב זמנה לבית ולמישפחה, ומה שנותר היא נותנת לנו, הקהל, אנחנו מפסידים ומישפחת רשף-גלרון יוצאת מרווחת.

„הדבר היחידי המחיך במדינה“

כך מגדירה הפסלת אילנה גור את פיסלה החדש שהוצב השבוע ביפו העתיקה – לזייתן ענק המרמז על פרשת הנביא יונה, שירד לים בחוף יפו. הפסלת עצמה יושבת בתמונה על זנב החיה. צחוק צחוק. אבל...

הדילמה של מפ"ם, ר"צ ו"המתקדמת"

מפ"ם? היא חלק מהמערך בהסתדרות ומיושרת עם העבודה לאורך כל הקו.
ר"צ? הופיעה בבחירות להסתדרות ב-1981 כחלק מהמערך. מניין הערובה שלא תצטרף שוב למערך?

"המתקדמת"? מה לה ולענייני עובדים? בכנסת היא אפילו לא הצביעה נגד תקציב המדינה האנטי-פועלי. כל ייעודה - לפלג את כוחות השלום.

הצבעה עבור **חד"ש** בהסתדרות היא קול נטו לסיעה שמאלית, יהודית-ערבית העומדת בעיקביות מול הליכוד והמימסד המערבי (תזכורת: מלחמת-לבנון, עיסקות-החבילה, הכניעה להוראות הנציב העליון האמריקאי).

חד"ש - החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון

למען לחם, עבודה, שוויון ושלום

הצבע

זיוה תלם

מזמינה אותך

למכירת סוף חורף '85, תחילת האביב

במכירה: מכנסי עור החל מ-89,000 ש' - כל הדגמים וכל הגדלים

חווה פולופ - חולצות מודפסות, חצאיות ג'ינס, בגדי אביב - מבד כותנה וטריקו.

"רזיאלה" - מכירת סוף עונה. מחיר מוקפא. קולקציה חדשה לאביב, חליפות לשעות אחה"צ והערב.

M/N - חליפות כותנה לשעות הערב.

רפי יעקובסון - בגדים ליום ולערב

אביזרים נהדרים

המכירה תתקיים
ביום ששי 10.5.85
ביום שבת 11.5.85
בין השעות 10-14
17-19

בבית זיוה תלם, דוד המלך 10 הרצליה פיתוח • טל. 052-72976

דרוש

למעבודת מחשבים

טכנאי

הנדסאי

אלקטרוניקה

טל. 03-258081

שולה

השתלת ציפורניים מלאכותיות
בשיטה אמריקאית - בידיים
וגם ברגליים וכן השתלת ריסים.

תל-אביב, המלך גזר' 89
טל. 284919-295318

איתן עמיחי הדברת מזיקים

בע"מ

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים),
תולעי עץ, חרקי סכרים ובגדים.

רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272

טל. 5-6-790114 רש' מס' 21 עסק 481/75

שמירה על בריאותך ורכושך

בעיות

ולבטים

בחיי המין

מאת

ד"ר מרדכי זידמן

הוצאת רשפים

סקס ועסקים

בלי שותפים

סמויים

- * מכשירים למניעת ציתותים בטלפון
- * שירות לגילוי מיקרופונים מושתלים
- * מגלי מתכת
- * מזכירות אוטומטיות

רדיו דוקטור בע"מ

רחוב שלום עליכם 18
תל-אביב - טל. 286444

הקאריקטוריסט זאב פרקעט מספר כיצד צייר את וייצמן, גולדה, דיין, רבין ופרס, כיצד נולדת בראשו קאריקטורה פוליטית מדי יום, איך נפל בנו באסון המסוק במחניים, על ההתמודדות עם השכול והחיים החייבים להימשך

„הכיקשה לצייר את רבין. יש לו פנים מחוקים ושיער בהיר. קשה לי למצוא לו קווים אופייניים”

„גולדה דווקא אהבה איך שציירתי אותה. היא שלחה את לו קידר, שחבקש ממני קאריקטורה שלה”

„כשאדליך הכריז על המהפך, ראיתי איך העיניים שלו קופצות מחוריהן. מאז ציירתי לו עיניים היוצאות מחוריהן”

ראיינה שרית ישי-לוי

„קשה לדעת מקאריקטורה אחת שלי מהן דעותי הפוליטיות. אבל אם עוקבים אחרי, אפשר להבין”

„הבן שלי נפל עם עוד שיבעה בנים באסון המסוק במחניים. מאז אני לא עובד ביום ההולדת שלו”

„יש אנשים המחאבלים בצורה חיצונית. אני אדם מוכנס, לא אוהב להכניס את הכאב שלי”

„אני מקנא בקאריקטוריסטים

הדואלים את קורבנותיהם!

שלו ארכיון מסודר-להפליא. על-פי סדר שמי, של כל האנשים שצייר מעולם. גם כשהוא בחופשה, והמערכת נזקקת לאחד הצעירים שלו, היא רשאית לגשת אל הארכיון ולשלוח משם קאריקטורה. על-פי צרכיה.

כאשר הוא מצייר, המצויר רואה בכך כבוד גדול. כמעט כל מי שצויר על-ידו תולה את הקאריקטורה האורגניאלית, כפי שהופיעה בעיתון, ואת ההעתק, מן המקור של זאב, בסלון. זאב גם אוהב להשאיר פתקים ועליהם הסמל המיסחרי שלו. הפתקים האלה נשמרים על-ידי הממוענים

חיכוך טוב-הלב נמחה מעל פניו במשך הראיון רק פעם אחת: כאשר הזכרנו את בנו, דני, שנפל באסון-המסוק במחניים. מי שמכיר את זאב, יודע כי האסון מלווה אותו בכל רגע בחייו. הוא עצמו אינו נוטה לשוחח על הנושא. מסתגר בתוך עצמו, ועיניו עוטות דוק של עצבות ודמעות. הוא אהב מאוד את בנו, ואם כי מעולם לא יודה בכך במפורש. יש היודעים להצביע במדויק היכן וכיצד השפיע האסון על עבודתו.

הוא מצייר בחדרו שבמערכת מעריב, שאותו הוא מחלק עם חנוך ברטוב. גם בעיתון הארץ יש לו חדר. מאחורי המיכתבה

מילה רעה על זאב. אולי אופיו הנוח והיותו בן-אדם כליכך אהוב הם שמסייעים לו לעבוד בשני עיתונים, מבלי שהיתה אף-פעם אחת בכל הקאריירה הארוכה שלו תקלה כתוצאה מכך.

בימים אלה מארגנת אמנות לעם תערוכה נודדת של עבודותיו. התערוכה תטייל בכל חלקי הארץ, ותתחיל בתיאטרון ירושלים. זאב נרגש כמו ילד. כליכך הרבה שנים, ועד היום קשה לו להאמין, למרות הספרים, למרות טונות העיתונים, שיש מי שמעוניין באמת לראות את העבודות שלו בתערוכה.

מדי יום הוא מפרסם את הקאריקטורה הפוליטית שלו בהארץ. פעם בשבוע במוסף, ותמיד במדורי-הספורט. במעריב הוא מאייר כתבות של אחרים ואת ביקורת התיאטרון.

זאב פרקש הקאריקטוריסט הוא חלק מהעיתונות הישראלית. איש חביב, הונגרי במוצאו, וכמו אצל הרבה הונגרים אחרים המיבטא הכבד דבק בו. ההומור שלו הונגרי, וטוב-הלב שלו הונגרי עוד יותר.

הוא נחשב למה שנקרא „בחור טוב”. גם אם תחפש בנרות, לא תמצא אחד שיגיד

(המשך מעמוד 37)

מכל מיסמר. סיפור הסמל, שהוא מין ראש-ביצה בעל אוזניים גדולות, האוחז בעט-ציפורן כחרב, מתחיל מכך שזאב התבקש פעם לצייר את עצמו. הוא צייר גבר צעיר, בעל תלתלים (כשעור היו לו תלתלים), פעם, בהיסח-הדעת, ניסה להיזכר באותו ציור, התחיל לשרבט, ומה שיצא לו מוכר עד היום כסמל המיסחרי שלו. מאשימים את זאב בכך שהוא "טוב" מדי. הוא עונה שהוא יודע, אבל אינו יכול להילחם באופיו שלו. הוא סיפר לי שהוא מקנא בקאריקטוריסטים היורדים כנאסה על הקורבנות שלהם, או, כפי שהוא התבטא, "רוצחים את הקורבנות". אבל אני יודעת

"היום טווי' לביד השתנה. אבל לפני שהלך לרשות השידור, הדיעות שלו היו יותר ימינה. לא אחת הייתי מסרב לאייד כתבות שלו, כשלא הסכמתי לדעתו"

שהוא אומר את זה רק כדי שאחדל להציק לו בעניין הזה. הוא בוודאי אינו מתקנא במשהו שאינו לרוחו.

● אתה עובד בשני עיתונים, מעי ריב"ו. האריץ". איך אתה מחלק את עבודתך?

החלוקה היא די ברורה. במעריב אני פסנתרן

האיכות גבוהה יותר. העבודה שנאלצתי לצייר בטוש השפיעה על הסיגנון שלי, אבל אין ברירה — צריך לוותר באיזשהו מקום. ● מדוע אינך מצייר קאריקטורה ב"האריץ" בימירדאשן? מסיבה פשוטה: אני לא מוכן להיות עכר לעבודה, ולכן ביום-שבת אני נה. ולהכין קאריקטורה פוליטית מיום השישי ליום הראשון, זה לא בא בחשבון. אני לא יודע את מי אני מצטט, אבל אני אוהב להגיד שאם יש דבר יותר מת מהעיתון של אתמול — זה הקאריקטורה של אתמול. ● קרה לך שקאריקטורה אשר ציירת בערב הפכה להיות בלתי-אקטואלית בבוקר המחרת? לא אחת ולא פעמים. היו פעמים שנאלצתי להחליף קאריקטורות. העיזבון שלם הספקתי והקאריקטורה מתה. בנוסף, אני מצייר גם למדור הספורט בהארץ, וגם עושה את הקאריקטורה השבועית במוסף, למרות שאני לא מת על ספורט ולא הולך למישקים.

● אם אתה לא הולך למישקים, איך אתה מצייר קאריקטורות-ספורט? הכורגל בארץ לא משגע ובדורסל אני לא אוהב, כי בכדורסל חוץ מעשרה אנשים, שמתרוצצים על המיגרש, זה ספורט של בוכהלסריה — כל הזמן הנהלת-חשבונות, כמה אחוויקליה כמה ריבאונד. נו, טוב. אז אני לא הולך למישקים, כמו שאני לא הולך לשיכיות ממשלה או כנסת, כדי לצייר פוליטיקאים. אז בשבת אני מאוין לשירים ושערים, וככה אני נמצא בעניינים.

● אתה קובע בותרות לקאריקטורות שלך? ב-99% מהמקרים. זוהי הירושה ההונגרית שלי, לאהוב מישק-מילים.

● איך קרה ששני עיתונים בליכך חשובים הסכימו שתעבוד ביזמנות עבורם? כשכיל זה צריך לספר את ההיסטוריה שלי.

קאריקטוריסט פרקש בעיני עצמו: במציאות ובחתימת הקאריקטורות — אם יש דבר יותר מת מהעיתון של אתמול, זה הקאריקטורה של אתמול.

אני התחלתי לצייר קאריקטורות מגיל 12-13. ולמעשה, כילד, האהבה העיקרית שלי, עוד לפני הקאריקטורות, היתה עיתונות. כילד קטן הוצאתי עיתון שכתבתי במוידי, ככפר שלי בהונגריה. בהתחלה זה היה מקומון ואחר כך עיתון ספורט. בשנת 1940 סימתי גימנסיה ובהונגריה החלו רדיפות-יהודים. כשהגרמנים נכנסו להונגריה, נקראתי לשרות צבאי. מכיוון שהייתי יהודי, לא הייתי חייל, אלא נשלחתי למחנה עבודת-כפייה למולי, נפילתי ליחידה שהסגל שלה היה מאוד בסדר כלפי היהודים. איפשרו לנו לברוח הביתה בסופי-שבוע, למי שעזר נשאר בית. לא החזיקו אותנו קצר.

ושם, במחנה, ניהלתי יומן של קאריקטורות וציירתי ריוקנים של החברה וקאריקטורות פוליטיות על המצב, מה שנקרא קאריקטורות אקטואליות. היה איתי בחור, כן-עיתונאי, שמו היום שמואל גורן. אחרי שנים, כשכבר השתתפתי כחייל במילחמת-העצמאות, הופיע אצלי במחנה והציע שניסד עיתון סאטירי. נו, עד שהגענו לכיבוש הרעיון, לקח זמן, ואני הספקתי לעבוד בינתיים

המלווה סולנים, כי למעשה אני מאייר כתבות של אחרים. בהתחלה הטילו עליי לאייר רק בשטח ההומור, את אפרים קישון, את יהונתן גפן ואת יוסף לפיד. במשך הזמן גילו שגם כתבות פוליטיות וכלכליות מקבלות זווית נוספת בעזרת קאריקטורה.

כשאני מאייר, אני מעדיף לא לצייר אילוסטרציה מילולית, אלא לתת זווית נוספת למה שהכותב אומר. קרה לי כבר שכתבה מסוימת היתה מנוגדת להשקפתי או לדעתי, והעדפתי שלא לאייר אותה.

בנוסף אני מאייר ביקורות של תיאטרון, אני הולך לפרמיירות, יושב בשורה הראשונה ומצייר את השחקנים. הרבה מאוד פעמים השחקנים פונים אליי ומבקשים את האיורים. אני זומין אותם למערכת ונותן להם לבחור. פעם זה היה קשה, כי לא היו מכונות צילום משוכללות, אבל היום אין בעיה.

בעיתון הארץ אני פשוט הקאריקטוריסט הפוליטי, וכאן אני הסלון.

● אתה מעדיף לצייר בטוש? לא. להיפך. אני מעדיף בעיפרון, כי כך

עזר וייזמן בציור בלתי-מאוישר ומאוישר

אם תפרסמו עוד פעם קאריקטורה של זאב, לא תכנסו לחילה-האוויר!

בכל עבודה אפשרית שעולה חרש התנסה בה, כולל סלילת-כבישים והרכבת-רעפים.

כעבור כמה שנים הבחור הופיע אצלי שוב בפרדס-חנה, שם גרתי, והתחיל ללחוץ עליי שאחזור לצייר. ואני, שלא נגעתי בשנים ההן בעיפרון, התחלתי לצייר מחדש קאריקטורות. קצפתי לתלאיב עם קאריקטורות די פרימיטיביות, חוץ מהראשים — בזה הייתי חזק מלכתחילה, וכמעט שלא השתפרתי מאז.

הלכתי לעיתון אומר וסיכמו איתי שאשלח כל שבוע קאריקטורה. המשכתי לחזור על הפתחים של עיתונים אחרים, והגעתי לאפרים קישון. הוא היה אז הכוכב של עזריאל קרליבך המנות, עורך מעריב.

קישון, באחוזה ההונגרית, הביא כמה רישומים לקרליבך, וכעבור כמה שבועות קיבלתי הזמנה לבוא למעריב לתקופת-נסיון. ואז קרליבך הגה את הרעיון של הקאריקטורה הפוליטית. דבר כזה לא היה קיים עדיין בעיתונות הישראלית.

הוא ניסה אותי למשך שבועיים. השבועיים התארכו לארבעה חודשים. קישון היה מין אופטרופוס שלי. נשלחתי לכנסת, לצייר חברי כנסת, נשלחתי לחזרות, לצייר שחקנים. ופיתאום, נכנסתי ככה חזק לעיתונות.

אבל אחרי ארבעה חודשים קרליבך הגיע למסקנה שאני לא מתאים לו ופיטר אותי, אבל אמר לי שאמשיך לצייר כפריילאנס. באותו זמן הוזמן אצלי שמואל שניצר — שהיה אז עורך מעריב של שבת והיום הוא העורך הראשי — שני איורים ופירסם גם כמה קאריקטורות פוליטיות, וזה פתח לי דלת. תוך כמה שבועות ציירתי קאריקטורות פוליטיות לכל מיני עיתונים שלא תמיד ידעתי לקרוא אותם — בידיש, בגרמנית, בצרפתית. פיתאום הייתי מלא עבודה.

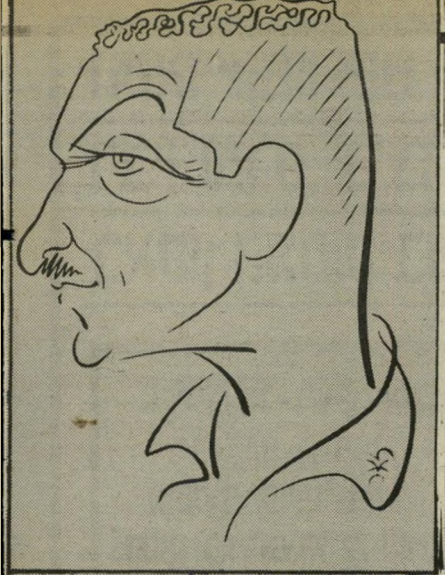
בינתיים מעריב לקחו את דוש מהעולם הזה, ורוש אמר לי: "למה שלא תנסה אתה בהעולם הזה. באתי לאורי אבנרי וציירתי אצלכם כמה שבועות. כעבור שנים, בשנת 1968, הוא ראיין אותי, והופתע לשמוע שציירתי בהעולם הזה. אמרתי לו: 'לך תברוקו!' והוא באמת חיפש את הכרז 1953 ומצא קאריקטורות שלי. טוב, ככה הייתי פריילאנס במעריב והתגלגלתי לדבר השבוע, באורח מיקרי, כעורך גראפי, הייתי אמור להחליף לחדש את אברהם לוינסון, אביו של מיכה, ונתקעתי שנתיים. למדתי את העבודה בשיטה הישראלית, של ללמוד-את-העבודה, תוך-כרי-עבודה.

בסופו של עניין החלטתי שאני רוצה לצייר קאריקטורות, לא להיות עורך גראפי. ואהוד זמורה, שהיה העורך, הציע לי לפרסם את הקאריקטורה הפוליטית, שפירסמתי באויקלט. גם אצלו, בכל יום שישי.

● ואיך הגעתי ל"האריץ"? חלק ממה שאני אספר עכשיו על הארץ, זה ניהוש — כי עד היום אני לא יודע. בזמן שהייתי בדבר השבוע ראיתי מודעה בעיתונים, ששבונו חרש מחפש קאריקטוריסט פוליטי. אחר-כך גיליתי, שלמעשה, עיתון הארץ חיפש קאריקטוריסט פוליטי יומי, ולא מצא.

עמוס אילון, שהיה הממונה על ההיפוש, שאל את קישון על מי הוא מליץ. גם אליי קישון ואמר לי: "תתקשר מייד עם עמוס אילון". נו, קבענו חודש נסיון, שבמהלכו הוסכם שאמשיך לפרסם בהארץ את הקאריקטורות שפירסמתי בדבר השבוע.

אחרי תקופת-הנסיון הוחלט שאתקבל לעבודה. הנתיב את זה בכך שאמשיך לצייר במעריב, והעורך, גרשום שוקן, הסכים, אבל הוא רכש עליי בלעדית — הספקתי את הקאריקטורות בכל יתר העיתונים, כולל חדשות הספורט. כעבור שנה הוציאו את המוסף של הארץ.

ונתן דונביץ אמר לי ששוקן רוצה שאשתתף במוסף. הצעתי מין מדור בשם גיבור השבוע. ואת הצעה שהצעתי קודם למעריב, אבל שם אמרו לי: "תעשה את זה כאילוסטרציה לכתבות של רפאל בשן". אמרתי: תודה רבה, אני רוצה מדור משלי! והעניין ירד מעל הפרק. כעת, כששוקן הציע לי את המוסף, שלפתי את הרעיון והוא התקבל.

● מה קרה לרעיון שלך ושל ידידך להוציא שבועון סאטירי?

אוי, הוצאנו אותו ב-1953. קראו לו דחליל, אבל אחרי עשרה שבועות נאלצנו להפסיק, הוא לא החזיק מעמד.

● איך אתה מספיק לצייר לשני העיתונים?

זה בא מהשיגעון שלי לעיתונים. עד היום אני מתרגש מזה שאני בתוך מערכת של עיתון ועובד בעיתון. הקצב של עשיית העיתון מתאים לי, אני אוהב את זה שתמיד באים אליי ברגע האחרון. אני מצייר בדרך-כלל במערכת, זה יותר נוח לי. התרגלתי לעבוד מהר. גם כשבנתי רעפים, עשיתי את זה מהר. פעם סיפרו לי על אחד בחדרה שעושה שמותי רעפים בשעה. אותי זה לא הרשים, כי אני הגעתי ל-120 בשעה.

אני אוהב לעבוד מהר. אני גם חושב מהר. ● בכמה זמן אתה גומר קאריי-קטורה?

זה לוקח לי 8 עד 12 שעות, ובנוסף כמה שעות של עבודת-הכנה. את רוב הקאריקטורות הפוליטיות של הארץ אני מצייר דווקא במעריב.

● איך אתה מצליח לייצר בכל יום קאריקטורה פוליטית? הרי, בכל זאת,

"לקרליבך היה רעיון של קאריקטורה פוליטית יומית. הוא לקח אותי לנסיון. אחרי ארבעה חודשים פיטר אותי ולקח את דוש"

קאריקטורה היא זווית מיוחדת של עניין מסויים.

הנסיון עורר לי, ובנוסף, אני מחזיק את האצבע על הדופק 24 שעות ביממה, שומע חדשות, כל הזמן בעניינים. בשנים הראשונות קראתי כל מילה בעיתונים. הקדשתי לזה שעות. היום יש המון מהדורות חדשות ברדיו ויש חדשות בטלוויזיה.

כמעט כל יום, עד לצהריים, אני כבר יודע מהם שלוש-ארבעת הנושאים הבאים בחשבון. ● אתה מתייעץ עם כתבים מדיניים?

כשאני זקוק לעזרה — כן, בדרך-כלל לא.

● שוקן מטלפן ומציע לך נושאים שבאים בחשבון?

הוא לא מתערב בכלל. כשאני זקוק, אני פונה לבקש אינפורמציה. מההתחלה לא היתה ממש התערבות. בהתחלה הייתי בא לשוקן עם חמישה רעיונות, היינו מתווכחים לעיתים, לרוב היינו מסכימים.

● **האם שוקן פסל לך איינעם קאריקטור?**
פסל אחת הוא פסל קאריקטורה שנעשה לאפרטידי, אמר שלדעתו הקאריקטורה תגרום נזק ליהדות דרום-אפריקה. התוכנו, הוא החליט לקרוא לאחר מחבריה-מערכת, לשאול לדעתו, וקרא לרוקטור וולטר ("פולס") גרוס. גרוס לאן את הצירוף ושאול מה דעתו. ר"ר גרוס אמר: "לדעת, אסור לנו לפרסם" שוכנעתי ולא פירסמו.

● **קאריקטורה פוליטית היא מעין הברכה, כיצד היית מגדיר את הקאריקטורה שלך — האם היית משווה אותה למאמר מערכת?**
לא, מכיוון שמאמר מערכת מבטא קונסנזוס של רוב חברי המערכת, ולכן איש לא חותם על המאמר. אבל באותו עמוד מתפרסמים מאמרים של פובליציסטים, המביעים את דעתם על נושא מסוים. אני עושה את אותו הדבר בצירוף חותמי עליו.

● **כלומר, הקאריקטורה הפוליטית שלך מקבילה בעיניך למאמר פובליציסטי?**
כדיוק.

בהתחלה הייתי צריך להראות לשוקן את הרעיונות שלי. יום אחד לא היה לו זמן והוא שלח אותי למזכיר המערכת. אמרתי לו: "אדון שוקן, ההסכם שלי הוא שהעורך הראשי יביע את דעתו על הקאריקטורה, לא מוכיח-המערכת". ואז הוא ענה לי: "אתה יודע מה? אתה תימזר שמונחת על עצמך. מהיום תבחר את הקאריקטורה". היתה יוזמה של שוקן, שעד היום אני מברך עליה. זה היה למחרת רצח קנדי. בא אליי הביתה אברהם שווייצר ואמר: "שוקן שלח שאבא אתה למערכת כדי לצייר על הנושא". עד אז התייחסתי מצידור על אירועים טראגיים. ואז ב-1962, לא הייתי מגובש, לא הייתי מיקצוען אמיתי. אמרתי לשוקן שאני לא יודע מה לעשות עם זה. הוא הסתכל עליי ולא ידע מה להגיד לי. אנשים לא יכולים לחשוב בראשו של קאריקטוריסט, זו רך מחשבה שבה התיכנון משתלב עם רעיון ציורית, וכל מי שהציע לי איפסע רעיון לקאריקטורה, הציע בדרך-כלל קאריקטורה שראו פעם. אי אפשר לצייר לפי פקודה או לפי הצעה. וכך לא ידעתי מה לעשות עם רצח קנדי. ואז, אני לא יודע איך קרה, ישבתי שעות ולא היה לי רעיון. ופיתאום, בשניה אחת, יצא לי משהו. לזה אני קורא הנשיקה של המוזה. הראיתי לשוקן והוא אמר: "יופי, פרסם את זה!". אחרי-כך הקאריקטורה הועתקה בטיים, ואז שוקן נתן לי בונוס של 100 לירות, שזה היה המון כסף.

● **אמרת קודם שאתה לא מסוגל לצייר או לאיר כתבות שאינן לרוחך. יש לך דוגמה?**

היום טומי לפיד השתנה, אבל לפני שהלך לרשות-השירות, הרעיונות שלו היו הרבה יותר ימינה. פעם-פעמים, כשכתב מאמר, בא אליי ואמר: "אני יודע שלא תרצה לצייר את המאמר שלי". ולא פעם קרא שאמרתי לו: "מצטער, טומי, לא יכול לצייר".

● **ובכל זאת, כיצד אתה מצליח למצוא בכל יום זווית אחרת למצב?**

אני לא מצליח למצוא בכל יום זווית אחרת למצב. אני יושב בחדר וקורם כל מצייר את המיסגרת. אחרי-כך אני שוכר את הראש ולא יודע, ולא תמיד זה הולך. פעם שאל אותי יגאל לב, מתי יהיה לי אומץ לכתוב בתוך המיסגרת. "היום אין לי רעיון".

אבל אני מיקצוען ואני חייב לתת סחורה. וככל שהשנים עוברות, הניסיון עוזר. אני אוהב לקרוא לעצמי קאריקטוריסט אינטנסיבי. אספר לך סיפור: כשהייתי בן 13 והוצאתי את המקומון שלי בכפר בהונגריה, שודר ברדיו טקס פתיחת האולימפיאדה. ישבתי ליד הרדיו וכתבתי כל מילה של הקריי ששיר מהטקס. אחרי-כך כתבתי 16 עמודי פרשנות למישק ולתחרות. אחרי-כך רצתי להפיץ את העיתון. ואיפה היו מפיצים עיתונים בכפר? במרכיזים — אצל הסנדלר, אצל הספר ואצל החייט.

זה היה מוצאיי-שפר והמיספרה היתה פתוחה עד רעות, וכך, ב-8 וחצי בערב קראו אנשים על טקס פתיחת האולימפיאדה מהעיתון שלי. כאשר העיתונים מבוראפסט הגיעו רק ב-12 וחצי בלילה.

אמרת לך, אני עובד מהר. כך שאין דבר שאי אפשר להספיק.

● **אתה זוכר את הקאריקטורה הראשונה שלך?**

בדאי! כמו אתמול. ציירתי את המורה שלי. הוא עמד מולי ודיבר והיד עברה. ואני ממתכל על היר, ואינטינקטיבי יצאה לי קאריקטורה של המורה. לדעתי, זו הקאריקטורה הכימוצלחת שלי.

● **כיצד אתה מוצא את הצדדים האופייניים בתווי הפנים של הקרובות שלך?**

אני אף פעם לא יכול להסביר מה אני מוצא. תראי את בן-גוריון: כל ילד יכול לצייר אותו, עם שתי הכרובות. דייקן כל אחד יכול לצייר את דייקן, עם עיגול שחור ופס. זה קל מאוד. אבל כשהייתי צריך לצייר את דייקן בפירוט, היו לי בעיות.

● **איזה?**

היו לו הבעות בזווית הפה. לא יודע, היה לי קשה, לא יכול להסביר. ציירתי אותו פעמים רבות ולא הייתי מרוצה.

● **אתה מצייר מתצלומים או מה זיכרון?**

אני הרי לא יכול לפגוש בכולם, אז אני מצייר גם מהארכיון. לוקח עשרות תמונות, פורס אותן ומצייר. אבל הקאריקטורה הכיטובה היא מה זיכרון.

● **מה הבעיות שהתעוררו אצלך כשציירתי את שימקון פרס?**

קשה מאוד לצייר את פרס, אבל מי שעוד יותר קשה זה יצחק רבין. אצל פרס, בכל זאת, הגבות הנוטות כלפי מטה, השפתים הבשרניות, הסדר בסנטר, חצי האישון שלו שתמיד מוסתר — זה נתן לו הבעה מיוחדת.

● **ומה הבעיות אצל רבין?**

הוא לא מוגדר, אולי בגלל השיער שלו. העינים שלו קצת נעלמות. יש משהו במבנה פניו שמקשה עליי.

לא יודע. רוקא פעם ציירתי אותה במיטבח שלה, ולו קידר מזכירתה. התקשרה וביקשה את הצירוף בשביל גולדה. סימן שמצא חן בעיניה. יש לי סיפור בשבילך, כשעזר וייצמן היה מפקד חיל-האוויר, לא נהגו להצטלם. אז מצאתי תמונה קבוצתית והוצאתי משם ראש שלו. נו, ואז בא אליי אלי לנרא, שהיה כתב צבאי,

"כל אחד מתאבל בדרכו על אובדן בן. אני לא אוהב להתערב בעניינים האלה, ולא אוהב שיגידו לי מה לעשות"

ואמר לי שעזר נורא התרגז ולא אוהב את הקאריקטורה.

● **מדוע?**

לא יודע. אבל דבר אחד אני יודע, כי לנרא אמר לי: "עזר אמר לו: 'שמע, אם עוד פעם אראה את הקאריקטורה הזו כמעריב לא תהיה לך דריסת רגל בחיל-האוויר' או שכתבי אליי את זאב, אתן לו את כל הזמן שירצה ושיצייר ציור

קיצוני נגד קיצוניות. אני נורא שונא מילים גבוהות. אני בעד צדק סוציאלי. לפעמים יוצא לי קאריקטורות נבויות, כשי משום מרגין אותי.

● **אבל אתה לא מפרסם אותן.**
לא. לפעמים אני חושב שהייתי מאוד אכזרי, אבל כולם אומרים: "אתה טוב, אתה לא שונא אנשים". וזו האמת. אני לא שונא אנשים. נכון, אני מתנגד לאריק שרון, אני מצייר נגדו. אבל באמת שאני לא שונא אותו שינאה אישית. מאוד התנגדתי למנחם בגין, אבל בהחלט לא שנאתי אותו. ולכן, כשאומרים לי שאני לא מספיק רע, פיתחתי להגנתי תאוריה שבקאריקטורות פוליטיות אני מעדיף עקיצה עם הומור מאשר כאסח. לפעמים חץ דק חודר יותר עמוק מאשר פטיש על הראש.

● **מה דעתך על קאריקטוריסט ומאייר מסוגו של אורי הוסימקלר?**

הוא שייד לאותה קבוצה שאני מאוד מעריך ומקנא בה. הם יודעים לכוון באכזריות. הוא אולי הראשון מהדור החדש שבאמת מצא דרך לכוון את החיצים לאן שהוא רוצה.

הוא מאוד אינדיבידואליסטי, והקאריקטורות שלו מקוריות. הוא בהחלט לא חקיין.

הבעיה היא שהוסימקלר מצייר בצבעים ואני, כידוע, עיוור-בצבעים. יחד עם זאת, זה לא אומר שאני אוהב את כל הרבבים שלו.

● **ברשותך, נעבור לנושא אחר**

שימקון פרס בשלושה שלבים

נאלצתי להחליף קאריקטורות. מפני שאיבדו בלילה את אקטואליותו!

לגמרי. אמרת שאינך עובד בימי ראשון. אני יודעת שיש עוד מועדים בשנה שאינך עובד בהם — ביום-ההולדת של בנך, דני, שנפל באסון המסוקים במחנה-הנעורים, ובשבוע של תאריך נפילתו.

הבן שלי נפל עם עוד שיבעה בנים, והקמנו במחניים אנדרטה לזכרם. ביום השנה עולות כל המישפחות לאנדרטה, ובמשך כל השבוע יש לנו אירועים מסביב ליום-השנה.

אני מרגיש שאני לא יכול בשבוע הזה לצייר. אני הרי עוסק בהומור. אני מרגיש שקשה לי לצייר. אני שלא. כל המאבק הזה.

● **אחרי האסון שפקד את שמונה המישפחות, דרשת להקים ועדת-חקירה.**

רה. כדי למונע אסונות נוספים.

שנים ניהלנו מאבק. לא למעננו — הרי בנינו שלנו כבר הלכו ואינם — אלא למען האחרים, שלא יקרה להם מה שקרה לנו. היתה לנו תחושה שהחקירה בחיל-האוויר לא היתה שלמה, והטילו את האחריות על שני בחורים בדרגים נמוכים.

שנים התרוצצנו בחקירות חוזרות ונשנות, עד שהצלחנו להעביר את העניין לדרגים גבוהים. עד לוועדת-חקירי-הגנען. עברנו כמה שרי ביטחון — פרס, וייצמן, שרון.

אינני יודע פרטים מדויקים על תוצאות החקירה. הפרוטוקולים ממלאים אלפי עמודים. דבר אחד אני יכול להגיד לך: הצלחנו בכך שקיבלו שלוש מתוך ארבע הדרישות שלנו. כשהראשונה והחשובה שבהן היא שהמטכ"ל חייב לדווח לוועדת-החקירי-הביטחון על חקירת כל תאונה קטלנית בצה"ל.

● **השתתפת באופן פעיל במאבק?**

האמת היא שלא. כל המאבק כלל חקירות חוזרות ונישנות, ודנו שוב ושוב וחזרו שוב ושוב (המשך בעמוד 40)

חדש". הוא היה נפלא. כשבאתי, דיבר בטלפונים, וישבתי שם שעה וציירתי אותו.

● **הוא היה מרוצה?**

לא הראיתי לו. את הבlook הכנסתי לתיק. אחרי-כך בחרתי שלושה ציורים ושלתתי לעזר, ועל אחד מהם, שקיבלתי בחורה, היה כתוב:

"מפקד חיל-האוויר בחר בזאת".

● **אומרים עליך שהמיגרעת היחידה שלך היא שהקאריקטורות שלך אינן "רעות". כלומר, אינן עוברות את גבול הטעם הטוב.**

אני שומע את זה מכליכ הרבה אנשים, אז כנראה יש בזה משהו. אני יודע שמעריכים ומכבדים יותר קאריקטוריסט שהולך כאסח.

"דרשנו ועדת-חקירה אחרי האסון. לא הייתי מסוגל להשתתף בכל הישיבות. לא יכולתי לשמוע את הסיכור שוב ושוב"

אני מעריך ומעריך קאריקטוריסטים חריפים מסוג זה. אבל מה לעשות? אני לא יכול לנצח את האופי שלי.

● **לכן קשה לזהות מהן עמדותיך הפוליטיות?**

מי שעוקב אחריי שנים, יכול. אבל דרך קאריקטורה אחת אי אפשר.

אבל כדי להקל עליו, אגיד שאני נמצא קצת שמאלה מהמרכז, אבל בהחלט לא קיצוני, כי אני

● **האם הטלוויזיה עוזרת לך במיקר רים כאלה?**

אני לא יושב ומצייר מול הטלוויזיה, רק תופס רשמים. אבל הטלוויזיה מהווה מבחינתי יתרון. כי היא נותנת לי ולקוראים עין משותפת. כולנו רואים את הרמות שאני מצייר מאותה זווית.

● **בזמנו נהגת לצייר את שימחה ארלוך כשעניני יוצאות מחוריקן.**

מדוע?

אני זוכר כשהוא הכריז על המהפך הכלכלי, עניני התרוצצו והן ממש קפצו החוצה מהמיסגרת, וכך נולדו העיניים של ארלוך.

אצל יצחק שמיר אני מצייר לרוב את שני חלקי השפם שלו. אצל אריה דולצין עוזרות לי מאוד הגבות.

בארצות-הברית יש שטאנץ לציור של רונלד רגן — כולם מציירים מין דבר ארוך, בעל בלויות, וכולם יודעים שזה רגן, למרות שאין דמיון בינו לבין רגן. הקאריקטורה לא צריכה להיות דומה למקור, צריך שיהיה קו מזהה.

● **קרה לך שאנשים לא נהנו לראות את דמותם, כפי שהצייריה בקאריקטורות שלך?**

פעם מישוהו סיפר לי ששלמה הילל לא אוהב איד שאני מצייר אותו. הייתי מרגיש את המרחק הרב שיש לו בין האף לשפתים. אריק שרון לא אוהב פעם קאריקטורה שלי, אבל רוקא בגלל התוכן הפוליטי שלה. הוא צילצל אליי ואמר שמישהו מוסר לי אינפורמציה לא נכונה, לא לפני שהקדים במחמאות. זאת היתה קאריקטורה בנושא ההתנחלויות והונחת הגליל. שרון הזמין אותי לטיול בגליל, כדי שאראה שאני טועה ושהוא לא מזויף את הגליל.

● **אני מניחה שגם גולדה לא היתה מרוצה.**

מאת אביגיל ינאי

מאורז:

(1 מדורות; 5) השיר הזה זכה באירוויזיון; (10) ממחר; (11) בתוכו; (13) יש עוד נשמה באפה; (14) חור, תושב בארץ; (16) גורל; (18) דורון; (20) בעל-חיים טורף; (21) רובע ניוירוקי; (22) שלל; (24) פטפט; (25) נהר בררס-אפריקה; (26) משתומם; (28) הדירה; (30) שיבה; (31) מידת-נזולים; (32) מתקן לחי' לוח' מחסנית הרובה; (34) תחנתו האחרונה של משה; (35) בעל, חורג; (38) שר, זימר; (39) דגל; (41) עם 41 מאונך = קוף; (42) שתיל; (43) נוגש, מציק; (45) אלוהם קטנה; (47) משורר אמריקאי (ש"מ); (48) היכה בחוקה; (50) אלה כנענית; (51) מרף; (52) קצה שאינו מחודד; (54) צרמוניה; (57) בלימה; (61) מועד; (62) רבית; (64) מכסה הבית; (65) אבן בחוש; (66) שמן; (67) נישא; (69) כל השאר; (70) עלה; (72) נכשל; (74) מאזנים; (75) אשנב; (77) ירק של דגנים קטניות; (78) גרגר, פרו; (81) צייר ישראלי (ש"מ); (83) קריאת-צער; (85) שלב בגדול של עשיה-בגדים; (86) מחסום בפני פרץ-מים; (88) נחשול; (89) צמח הגדל בתוך מים; (91) כליהקשה; (93) אביון; (95) מידת-אורך קרומה; (96) מילת-שאלה; (98) צרבת כעור הבשר, כויה; (100) מאכל שמימי; (102) נחלש; (103) הוראה; (104) בלי כל סיבה (3,3); (105) קמצנים (3,3).

★ ★ ★

מאורז:

(1) כליית-פירה; (2) אריג מכחר; (3) כנף; (4) קידומת הולנדית; (6) רטב; (7) אריה; (8) נמצא; (9) בן-אדם; (12) עוף טורף גדול; (15) נהר בהודו; (16) צוות שהורכב למתן תשובה מסוימת; (17) כלי-נשק; (19) אחר משמותיה של ירושלים; (20) משקל-עלים; (21) ליצ; (23) אשר, כבר; (24) ישן; (26) אחד מרעי איוב; (27) בת-קול; (29) חור; (30) כריתת

תבואה בשרה; (33) ינעם; (34) קול רעש עמום וחזק; (36) סבל, יסורים; (37) מחסה, ומשגב; (40) הוראת תנועה; (41) עם 41 מאונך — קוף; (44) בבואה; (46) עני, עלוב; (47) משורר ישראלי (ש"מ); (49) עירבב, ניצר; (50) כינוי לקהל בלתי מאורג; (53) הגאון בעל האמונות והדעות (ר"ת); (59) וירוס; (60) טבלת-דונג; (62) עירכה-גים במצרים; (63) גמל צעיר; (66) מתפתל;

מבטים (4,2); (71) חיבר, צרף; (73) החסיר; (76) אנוש; (77) משורר, מחזאי גרמני גדול; (79) שסוי; (80) אויב; (82) אמן בקסמים; (84) כינוי לנהר מצרים (ח); (85) צפור; (87) כלי-אכילה; (90) דריכת תבואה; (92) כלי-תחבורה; (94) הפיל; (96) אריג דק ועדין; (97) בן-צבע; (99) עיר ובה מוסד אקדמי בארצות-הברית; (101) אינו עומד במקומו; (102) מחפש; (103) שיירת כלי-שיט.

הורסקופ

(המשך מעמוד 29)

את הפירוש האסטרולוגי שבני גדי זקנים בילדותם, וצעירים בזק נותם.

נפתלי — בן מזל דלי. שמו בא מהמילה להתפתל. "נפתלי איילה שלוחה הנותן אימרי-שפר". איילה שלוחה — כמהיר תנועה. בעל שכל מבריק ורעיונות מתקדמים. שתמיד נותנים לו את ההרגשה שהוא חייב לטוס קדימה. מזל דלי מסמל שפע רוחני — בן מזל דלי שואב ממעיין המים החיים ושופך אותם לכל צמא. ואמנם המזל נקרא דלי, אך הוא מזל אוויר. יוסף — במזל דגים. באסטרולוגיה המודרנית מזל דגים

הדלי נפתלי: מבריק שכל, מהיר תנועה וטס קדימה

הפך להיות "סל-אשפה" של גלגל המזלות. כאילו שהאסטרולוגים התעייפו מלחלק תכונות. וכשהגיעו לדגים, זרקו להם כל מה שנשאר. וכך יצא, שדגים הם המיסכנים והמזלבלים מכל המזלות. אך הם אף פעם לא מבולבלים. הם נשטו צועדים בקצב שונה. אסור לשכוח שבזמן ההוא עדיין לא הכירו את כוכב נפטון. שהוא האחראי לכל התכונות הגרועות שמייחסים לדגים. בימים ההם דגים נשלטו רק על-ידי כוכב יופיטר. שכידוע הוא אינו יכול להיות רע. בני דגים רגילים לסבול בגלל הכוחות המיסטיים הקיימים בהם. מי הוא יוסף? ואיזה צרות עבר בילדותו בגלל כושרו המיסטי.

הטלה בנימין: ראשון בגלגל המזלות, תינוק די אימפולסיבי

"נער החלומות הזה" ומעורר קינאה באחיו. הקינאה גם היא תכונה אופיינית למזל זה. ובכל זאת, הגיע למישרה אצל המלך פרעה.

בתקופה העתיקה ראו את מזל דגים כמזל בעל ביטחון ריגשי רב. וכוחם המיסטי התקבל בכבוד. בנימין — מזל טלה. הוא קשור לבן הצעיר, הבן שהיה האהוב ביותר. אחרי שיוסף נחשב מות והיה היחיד שששאר לרחל. בנימין הוא הצעיר ביותר וקיבל יחס מיוחד. למעשה, אביו הגן עליו בכל. וכשנשלח למצרים — אחיו הגנו עליו. אפילו כאשר מסופר שהגביע נמצא באמתחתו והוא נחשד בגניבה, כל האחים נלחמו והגנו עליו. וכל אחד מהאחים מוכן לקבל עליו את העונש.

מזל טלה הוא התינוק באסטרולוגיה. הוא הראשון בגלגל המזלות. וכל מה שהוא רוצה הוא משגשג בגלל אמונתו הילדותית שכל העולם מעוניין בטובתו. אופיו של בנימין היה אימפולסיבי. כשל בני טלה, ונאמן עד הסוף.

"אני מקנא"

(המשך מעמוד 39)

על פירטי האסון. וזה היה קשה לי, אז הפסקתי לבוא. אבל עירכנו אותי כל הזמן.

האסון השמיני על עבודתך?

זה קשה לענות בדיוק. בתקופה הראשונה היה לי מאוד קשה, והפיתרון היחיד היה לחזור לעבודה. בשבוע השני אחרי האסון, עוד הייתי בבית. ובא אלי נתן דונביץ ואמר: "זאב, תחזור לעבודה". חורתי. זה היה קשה. אני הרי צריך לעסוק בהומור. תמיד השתדלתי בעבודה שלי לא להיות מושפע מבעיות אישיות. השקעתי את עצמי בעבודה וזה עזר לי מאוד.

אי-פעם התייחסת אל האסון בעבודתך?

לא הייתי מסוגל להתייחס. יכול להיות שהאסון הורגש בעבודתי, אבל אני לא יודע איפה, וזה לא היה במועד. הוצאתם חוברת-זיכרון לבנים?

לא. יש אנשים שמוציאים, כי הם מוצאים בזה סיפוק ונחמה. אבל אנחנו, שמונה המישפחות של אסון-מחניים היינו ביחד מההתחלה, וזאת הודות ליעקב תמר, שהזמין אותנו לשיחה ראשונה, שממנה התגלגל עניין ההרישה לחקירה.

בפגישה הראשונה הזאת החלטנו להציג את זכריה-בנים באנדרטה, וממש כמו ידיו בנינו אותה. במידה רבה, זה היה התיכונן שלי, וכל עצם הבניה היה שלנו. אחד מאיתנו עוסק בקבלנות עפר, והוא ביצע את העבודה מעשית.

המישפחות שומרות על קשר גם בימים אחרים של השנה, לא רק ביום השנה?

כל השנים האלה, של המאבק לחקירה, איחרו אותנו. אנחנו מפורזים על פני כל הארץ. יש לנו קבר בנצרת עילית, יש לנו שלושה שקבורים יחד בקריית-שאול, אחד בשרותים, שניים באשרוד ועוד אחד בבאר-שבע. האסון קרה ביום-השואה, וביום הזה כולם עולים לקבר של הבנים.

וביום-הזיכרון?

יום-הזיכרון חל שבוע לאחר מכן, וביום הזה אני מעדיף ללכת לבית-הספר שבה, ששכל עשרות מתלמידיו, ביניהם את דני שלי. אני הולך לשם. בכל שנה יש תחרות-טניס לטניסאים צעירים. הבן שלי היה טניסאי מצטיין, בגיל 15 היה אלוף-הנוער בטניס. אז אני הולך לשם.

ראית את המחזה "עקידה"?

לא. אינני מסוגל. הייתי עם דורית, בתי הקטנה, בפסטיבל עכו, והבטחתי ליוסי דיין לראות אותו. אבל לא אורתי כוח, החלטתי לא לראות את זה.

המחזה הוא על שני אבות, הנפגשים מדי יום ביומו על קבר בניהם, שנפלו.

כל אדם מתאבל על-ידי דרכו. אני יודע שיש העולים לקבר מדי יום. אני מאוד-מאוד מופנם, כמעט אף-פעם לא מדבר על הנושא הזה. יש אנשים שזה עושה להם טוב. זה תלוי בהרבה גורמים, וקשה מאוד להתייחס לזה. גם בניני, שמונה המישפחות, כל אחד מתייחס אחרת לכאב ולאבל. אפשר לראות בניני, את כל קשת ההתייחסות של מישפחות-ישראל אל השכול.

היו מיקרים שעזרו לי לאנשים לעשות חוברת-זיכרון, אבל אני — לא. לעצמי — לא. האנדרטה היא שמאחדת את כל המישפחות.

אין פה גורמה שאפשר לכפות על מישגו, זה עניין פנימי. יש לי חבר בפרדס-חנה. לפני שבנו נפל, קנה לו הגדה לפסח יפהפיה ליום-ההולדת, אבל הבן נפל לפני שהספיק לקבל את המתנה. מאז אביו אוסף הגדות, וכבר יש לו אלפיים כרכים עתיקים והוא עושה תערוכה ניידת ומרצה על ההגדות. כל אחד יש לו דרך משלו להתמודד עם האבל והשכול.

זה נכון שהכאב אינו קהה עם השנים? נכון.

הצלחה מרבית

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

קורסים מקצועיים ברמה גבוהה ל:

- ספרות נשים • קוסמטיקה ואפור • פדיקור • מניקור
- אפילציה (הוצאת שיער לצמיתות)
- מכון ליופי וסלון תסרוקות חדישים ל:
- תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול, צביעות, פסים, טיפול פנים, אפור, הוצאת שיער לצמיתות ובשערה
- תעודות למסיימים והכנה לבחינות
- הסמכה ממשרד העבודה
- 30 שנות נסיון והישגים בהדרכה מקצועית

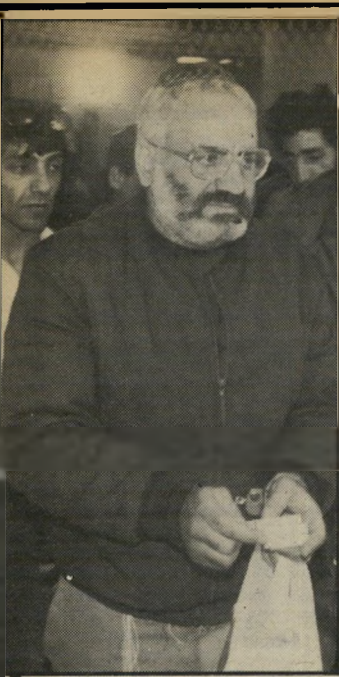
ת"א, דיזנגוף 190 (יחפת 4) 226066, 229388

3 שנים ברציפות בטווח בתי ספר לספרות נשים

1984

התעסוקה הנכונה

תן טרמפ לחייל

מושחרר מאיר דרורי
- אתה -

מושחרר מוזס
- הרסת -

מושחרר יצחק דרורי
- מישפחות -

שור הכספות הגדול:

האם פוספה

החליקה?

כתבים הפליליים מדרווחים כמ-
עט מדי יום על פריצות וניסיונות
פריצה לחדרי-כספות של בנקים.
בעלי כספות רבים נוטים את מגרי
רות המישמורת בסניפי-הבנקים. ההנהג
לות הראשית כבר דנות ברעיון לחייב
כל לקוח לבטח את רכשו. יצרני כס-
פות בתיבות מדרווחים על עליה משמער
תית בהיקף הדרישה מצד אורחים.
מרב בהלה כמעט שנשכחה עובדת-
חיים אחת, והיא כישלון החקירה ה-
מישטרית של שור הכספות הגדול
בסניף בנק הפועלים בירושלים.
ייתכן מאוד שאי-הבאת השודדים

התפנית באה בשבוע השני שאחרי
הפריצה.
מצפון הארץ הגיע מידע מקוטע,
אך רציני ביותר, על חבורה חיפאית
הממהרת לעזוב את הארץ, בעזרת דר-
כונים מזוייפים.
המקור שדיווח על כך למישטרה
סיפר, שעברייני ידוע נראה כשהוא בא
ויוצא מביתו של עברייני אחר. בפעם
האחרונה שנראה היתה דמותו שונה
לחלוטין מוז שהופיעה בתצלום בתעו-
רת-הזהות שלו.
חוליית בילוש סמוי, שעקבה אחרי
העברייני, גילתה שהוא ועוד שניים

לקראת סוף חודש פברואר. כעבור כמה
ימים, ב-12 במרס, התבררה הסיבה.

הדלפות נלהבות

כתבים הפליליים הירושלמים
וזמנו במפתיע למיבצע תפיסת
חשודים באישון-לילה. מפקד המחוז,
אברהם תורגמן, שטרם ידע כי יאולץ
לפשוט את מריו, כעבור זמן קצר, עקב
מקור אחר המעצרים שבוצעו באותו
לילה. לכתבים נמסרו פרטים מלאים,
ואולי אפילו מוגזמים, על החשודים.
המישטרה, הנהוגת לתבוע את צימצום
חופש הדיווח העיתונאי על חקירותיה,
נהגה לפני משורת-הדין באמצעי-
התיקשורת.

התוצאה: מיתקפה תיקשורתית רח-
בה ביום שלמחרת.
נעצרו שלושה בני מישפחה אחת,
ששמן הותר לפירסום כעבור כמה
ימים. מרגלית מוס, מגישת תה בסניף
בנק הפועלים שנפרץ, ושני אחיה,

ככל שנקפו הימים גברה האכזבה
בצידה.
שני האחים הובאו פעם אחר פעם
הלארכת מעצר ולבטוח שוחררו, בסוף
חודש אפריל, אחרי 43 ימי-מעצר.
והרכוש עדיין לא נתגלה.

בין הפרטים שביית-המישפט אסר
על פירסומם: המישטרה יכולה למע-
שה להגיש כתב-אישום מנומק נגד
האחים על קשירת קשר לביצוע הפשע.
פריט מסוים, כך רווח לבית-המישפט,
שנמצא בחיפוש בביתו של אחד הח-
שודים, הצביע, כביכול, על קשר ישיר
שלו עם החשוד.

אבל כתב-האישום לא הוגש.
האחות שבה לעבוד בסניף-הבנק
והאחים שוחררו ללא תנאי.
השאלה נשארה פתוחה: מי אכן פרץ
את הכספות והיכן הוסתר הרכוש הרב?
ענה יש חוקרים במישטרת ירוש-
לים המדברים אחרת על מהלך ה-

קצינים אלבלרס ותורגמן במקום השוד
קצינת שוטרים גרמה מחל

יצחק ומאיר דרורי, איתם נעצרו אר-
בע חשודים נוספים, ששמן נאסר ל-
פירסום.
המישטרה הדליפה שהעצורים קשו-
רים לשוד מתוחכם אחר, שאירע לפני
שמונה שנים בבירה, במפעל לתכשי-
טים צרף.

בעת הארכת המעצר הראשונה
דיווח איש-המישטרה לשופט, שבהק-
לטות שיחות הטלפון לבתי-החשודים
נשמעה מרגלית מוס אומרת לאחר
מאחיה: "אתה הרסת מישפחות"
יצאת מן הכלל. ממטה-המרחב נמסר
שבקרוב בקרוב אפשר יהיה להגיש
כתב-אישום נגד כל העצורים.
השאלה הגדולה היתה היכן הוסתר
הרכוש העצום שנשדד.

היה ברור שהמדובר ברכוש-עתק,
שכולל כסף מזומן, רובו במטבע-זר,
תכשיטים, יהלומים, כלי זהב וכסף,
היקרים מפי לבעליהם, ושהם גם כעלי-
ערך רב בחנויות.

חקירה. ואולי משום שמפקדי המחוזות
התחלפו, והחרש, ניצב רחמים קומ-
פורט, איננו מחסידיו של קודמו, תור-
גמן, הוא ווכר לו לרעה את העובדה
שהוא, קומפורט, הודח ממרחב ירוש-
לים, לתפקיד ריק מתוכן: סמ"מ מחוז
הדרום.

במישטרת הבירה נשמעים רינונים
שהמעצרים בוצעו בשלבים מוקדמים
של החקירה ושחומר חקירה עדיין וחשו-
יצי אל אמצעי-התיקשורת.
חוקר אחר אף התבטא שעל-פי פיר-
סומי העיתונות, ככלו הפורצים האמי-
תיים לדעת עד כמה קרובים אליהם
החוקרים ולברוח בזמן.

במחוז הדרום יש הרגשה שצוות-
החקירה היה קרוב מאוד לפיענוח
הפריצה ולגילוי הרכוש, אך פיספוס
מטופש מנע זאת. עתה מגשש צוות-
החקירה באפילה, כלי לדעת אפילו אם
אכן היתה זאת כנופיית-הבוכרים ש-
פרצה לבנק, או שהיתה זאת קבוצה
אחרת.

בן-ציון ציטרין ■

לקוחות בפתח הבנק שנשדד
מי יודע מה הכילו הכספות?

עסקו במרץ בהחלפת והותם החיצונית.
למישטרה היה נרמה שהיא עלתה
על זנבם של הפורצים, הנמצאים
בררכם לחול.

אבל בדיקה נוספת הבהירה, שקבו-
צה זו לא היתה קשורה כלל למעשה
הפריצה הנועז בירושלים. החלפת ה-
זהות היתה חלק ממאבק כוחות עם
כנופיה חיפאית אחרת. המישטרה הע-
ריפה שלא לעצור את הקבוצה, ולרדת
ממנה, כרי שלא לחשוף מקורות מור-
עין אמנים ביותר בעיר הנמל.

הוחלט כי עדיף להניח להם לנפשם,
ובלבד שהמקור לא יישרף, ושיישמר
להזמנות חשובה יותר.

בעוד צוות החקירה של מישטרת
ירושלים החל מאבד את סבלנותו, הגיע
מידע חדש, רציני יותר, אף הוא מחוז
לירושלים. עברייני לא-יהודי, הידוע
כזיכר מעולה, סיפר שפנו אליו בבקשה
שיכין דרכונים לכמה אנשים שאותם
לא הכיר. הוא לא רצה לשוב לכלא
והעדיף להתייעץ עם לובשי המדים.
גם במיקרה זה נערכה בדיקה סמויה.
התוצאות לא הצביעו על הצלחה. מבק-
שי הדרכונים לא היו טלית שכולה
תכלת, אך הם לא היו קשורים, אף לא
ברמו קלוש, לפריצה המתוחכמת. ה-
מרובר היה בריב של סרסורי זונות -
בינם לבין עצמם.

למרות האכזבה, החל צוות ה-
חקירה מגלה סימני שביעות-רצון

לדין היא שמעניקה לאחרים את האר-
מץ להעז ולפרץ כספות נוספות ברח-
ביהא-ארץ. לא מן הנמנע שיש אפילו
יותר מקשר מקרי בין האירועים.
אבל השאלה הנשאלת היא, אם תפ-
סת שני הפורצים עליהם, בסמוך לחדר-
כספות של בנק לאומי בפתח-תיקוה,
באמצע השבוע, מבשרת את פיענוח
הפרשה כולה.

החשיפה המלאה כנראה לא תתרחש
לעולם. כי משהו פישל בדרך.

כיו פברואר נפרצו יותר מ-150
כספות בחדרי-כספות מרווח במרכז יר-
שלים. הפריצה נעשתה במהלך השבת.
ביום הראשון דיברו הכל על מעשה-
שוד נועז, מתוככם, אמיץ ביותר.

הצוות שהוקם היה אובר-עצות. כע-
לי הכספות נמנעו מלדווח באמת הן
הכילו, משום שלא רצו שהשילטונות
יחטטו בהכנסותיהם. לכן קשה היה
להצביע על כיוון חקירה כלשהו,
מילבד תעלול-פירסומת של אישיות
ציבורית, שטען כי בכספת שלו היו
ניירות סודיים שנקשרו בצמרת הפשע
המאורגן בארץ.

למעוררים בנושא היה ברור שלאותה
ניירת - אם בכלל היתה קיימת -
אין כל חשיבות, ושום פושע לא יפרץ
עשרות כספות רק כדי לטשטש את
גניבת אותם מיסמכים, שחשיבותם
מוטלת, בלשון המעטה, בספק.

ספורט

מהר, גבוה ורחוק

השבוע השוויד

מבקיע מדוסלם
וכדורגלנית פעילה

השבוע השוויד, שהגיע לשיאו באירופיו, החל בהופעה הכפולה של נבחרות הכדורגל היפוגי של שוודיה נגד ישראל.

באיצטדיון רמת-גן המתחדש, בו הולך וניבנה יציע-ענק, הוביחה הנבחרת הישראלית כי לחוסן ולמהירות של השוודים יש תשובה גם מצידה.

נבחרת העתודה (עד גיל 21) הציגה יכולת משכנעת והביסה את הנבחרת השוודית המקבילה 1:4.

בהתמודדות השנייה סיימו שתי הנבחרות הבכירות בתיקו, 1:1, כאשר את השער לישראל כבש המבקיע המדוסלם של ביתר ירושלים, אלי אוחנה.

את יציע הכבוד קישטה מיס תבל איבון רדינק, שוודית אף היא ובעבר הלא רחוק כדורגלנית פעילה.

ההתמודדויות הבינלאומיות לא כלמו את רהירתה של ביתר ירושלים, שניצחה בפעם הרביעית ברציפות (0:2), את הפועל חיפה ונצמדה חזק למור כילה, מכבי חיפה, אשר נפרדה בתיקו, 0:0, ממכבי תל-אביב.

כדורסל

הבטחה על וורקה

הגביע ה-21 והבוס התשיעית

משחק גמר גביע-המדרינה, בחסות נשיא המדינה, חיים הרצוג, סיים רשמית את עונת הכדורסל ומשחק זה, בו שבה וזכתה מכבי תל-אביב בגביע-המדרינה בפעם ה-21 בתולדותיה נפרד אולסי פרי מקהל אוהדיו בהתרגשות רבה.

אך את הפרידה שערכו לאולסי חבריו לקבוצה, קווין מג'ולי ג'ונסון, במסעדת 206 בצפון תל-אביב, לא ראו האלופים. זו היתה פרידה תוך שתיית וורקה כדת וכדין. כשג'ונסון מלמד את מגי כיצד אומרים בעברית "אולסי פורש".

אולסי שתה תשע כוסיות, כוסית אחת על כל שנת פעילות שלו כמכבי ומגי, שעמד לטוס למחרת ללוס אנג'לס, עיר-מגוריו בארצות-הברית, ניצל את ההזדמנות כדי להבטיח לחברו, ג'ונסון, תוך הרמת ידו הימנית: "אני לא חוזר למכבי אם אתה לא חוזר..."

רק שאת ההבטחה הזאת קיבל ג'ונסון בחיך רחב. כי הוא כבר יורע שבמכבי מתלבטים את מי משני שחקני-החזק האמריקאיים לשתף בליגה, אם מכבי לא תצליח לשנות את התקנון בדבר שיתוף שני שחקנים זרים.

סקווש

קרימה לקאהיר

סוף טוב, סקווש טוב!

יש! הסקווש נוסע למצרים. אישור על כך הגיע בתחילת השבוע מהמחלקה המצרית של משרד החוץ, שבשיתוף מחלקת התרבות, הודיעה על כיסוי הוצאות דמי-ההרשמה, בסך 500 דולר, לאלופות העולם שתיערך בקאהיר, בסתיו הקרוב.

ההחלטה נתקבלה ברגע האחרון ממש. המועד הסופי להרשמה הוא ה-15 במאי. המצרים מצידם היו וריזים הרבה יותר, כבר הודיעו לאיגוד הסקווש את שם המלון בו תשוכן המשלחת הישראלית (וגם את גובה דמי הלינה ללילה).

והכנה מצויינת לאלופות העולם בקאהיר יהיו משחקי המכביה ה-12, המתקיימת בעוד חודשיים. בה יראו הסקוואשים הישראלים את כוחם.

יאר עמיקם
העולם הזה 2488

מאמן שווייצר *

יש לנו סטארים בקנה-מידה אירופי!

זה תשובה לכל הרכלנים, שאומרים שזה לא בריא לנהל מגעים באמצע העונה. כל התיאוריה הזו היא בולשיט. הכל תלוי במאמן, בשחקנים ובהנהלה. אם הם רציניים, אפשר להצליח גם כשיודעים שהמאמן לא נשאר עונה נוספת. אני ממש מאושר מההוכחה הניצחת הזו, שהפריכה במידה רבה את הרברים ששנאתי לשמוע, כי ידעתי שהם לא ידלונוטיים.

חממת על חוזה לשלוש שנים עם הפועל תל-אביב, מתוך ידיעה שלא הכל שפיר בממלכה הזו. אתה לא חושש לקחת קבוצה מפוררת מדי? כשלא הולך לקבוצה דברים יוצאים החוצה. אני מאמין שלא הכל כליכך שחור כמו שחוצג. אני מכיר את רוב השחקנים שם. הם היו חניכיי. אני רוצה להרחיב את הדיבור על קבוצה שלא עבדתי בה בשנים האחרונות אבל, אני גם מאמין ביכולתי ללכד את הדינור והחזיר את הפועל למקומה הטיבעי בצמרת הכדורגל.

אין עושים שהכדורגל יגיע למעמד של הכדורסל? אני לא חושב שהכדורסל בדרגה מעל לכדורגל. זה שבמישחקי ההכרעה

הוא בדרגה גבוהה יותר, יש לי הרבה משימות.

אני לא חושב כך. יש לי הרבה ירידים. ההצלחה היא הישג טוב ביותר. כשהיתה בעיה של בחירת מאמן להפועל תל-אביב הציגו את ההישגים שלי בעשור האחרון. כולם שכחו ש-אימנתי חמש-שש שנים את הנבחרת. הוכיחו שלקחתי רק אליפות אחת. אבל לא הוכיחו שהגעתי לגמר שלוש פעמים. זה החלט הישג. אני מרגיש שאני מצליח. גידלתי דור של שחקנים והפכתי תי אותם לכוכבים.

כן כמה אתה? כלומר, עד גיל 62 אתה בהפועל. זה לא גיל גבוה מדי למאמן בצמרת?

אני מתכוון להישאר בעסק הזה לפחות עד גיל 70. עוד חמש-שש שנים כמאמן, ואחר-כך אני רוצה לעבוד כמנהל מיקצועי. אני לא חושש מהגיל, כי זה המיקצוע שלי. אין לי חלטורות נוספות. מי שמתעסק באימון, ואך ורק במיקצוע, אין סיבה שלא ימשיך גם בגיל מבוגר יחסית.

אני, על כל פנים, מוכן להתחרות עם כל צעיר, אם בידע ואם בנטיין.

* לידו, בראש מורם, עוזר המאמן והעסיין בני קונמורטי.

מה הוא אומר

"אני מוכן

להתחרות עם כל צעיר!"

עונת הכדורסל שנתיימה ב"מתח-שיא, שהתבטא בגמר הפליי-אוף, פניחה את מקומה לענף ה"פופולארי במדינה, הכדורגל, וכדי להוכיח שגם שם העניין לא קטן צומצם הפער בצמרת עד כדי שתי נקודות, בין המובילה והאלופה מכבי חיפה לבין ביתר ירושלים.

אין ספק שעל סיום עונה כזו לא חשבו גם האופטימיסטים ביותר שבין אוהדי ביתר, כאשר מכבי הובילה ביתרון של תשע נקודות על יריבתה הירושלמית. אבל דווקא כשלא היה להם מה להפסיד, החלו חניכיו של דוד שווייצר לגלות את יכולתם האמיתית, והפער צומק בהדרגה וזה בשעה ששווייצר היה עסוק בחתימת החוזה ה"תלת-שנתי בינו לבין הפועל תל-אביב.

שווייצר לא הפסיק לדרבן את חניכיו. הוא תבע מהם להפגין את מלוא יכולתם. הוא ידע ששובו של הכוכב אורי מלמיליאן, אחרי ה"פציעה, יגביר את הביטחון בקרב השחקנים, והם ישובו לשחק כמו בתחילת העונה.

עתה התחילו הירושלמים להל-חיץ את יריביהם החיפאים. בדיוק כפי שקרה אשתקד, כאשר ביתר ירושלים הובילה בביטחה והחיפאים חלפו על פניהם מישחק אחד למי הנעילה.

דוד שווייצר, מה אתה אומר על הלחץ של חיפה?

בשנה שעברה הרגשנו את זה על בשרנו. ירענו שאסור לנו לאבד נקודות. כולם ניבאו לנו אליפות וגם ה"אוהדים תבעו אותה.

וכעת, כשאתם קרובים לחיפאים מרחק של מישחק אחד, לא נכנסתם שוב ללחץ?

אני לא רוצה לדבר על כך. סיכומים נעשה בסוף העונה. דבר אחד אני יכול לומר: היבקענו עד כה בשער אחד פחות ממכבי חיפה, שכל הפרשנים טוענים שיש לה את ההתקפה הטובה בארץ. כך שמה שאומרים, נשאר כי תיאוריה. העובדות אומרות את הכל. בירושלים חיים בתיקווה שהמלך יהיה הפעם ירושלמי!

אני לא מסתובב בירושלים ולא חש את האווירה. בקבוצה אנו חיים מימשחק למישחק, וכל אחד משלושת המישחקים שנותרו עשוי לקבוע. לנו נותרו עוד שני מישחקי-חזק וגם לחיפה יש שני מישחקי-חזק. ברור שלהם יש יתרון של שתי נקודות ופער-שערים עדיף.

התיאוריה

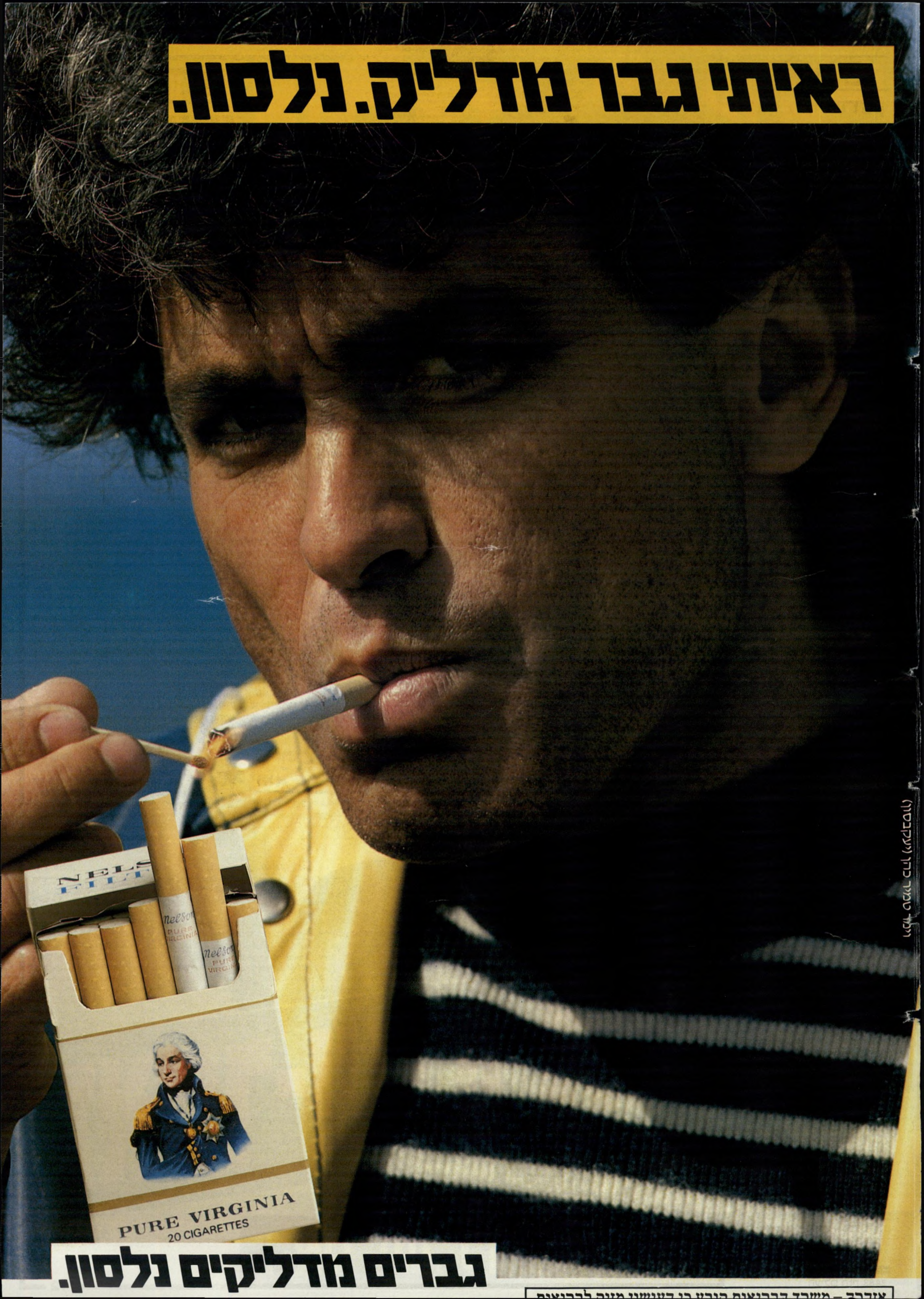
היא בולשיט!

יציר אתה מסביר שכאשר התחלת לנהל משאומתן עם קבוצות אחרות הייתם מחוץ לתמוך נתיאליפות וכעת, כשכבר ברור שלא תאמן את ביתר בשנה הבאה, אתם מועמדים לאלופות?

שווייצר ואשתו מירה. אני נשאר בעסק עד 70.

ראיתי גבר מדליק. נלסון.

גברים מדליקים נלסון.

יוליא טוטר (עקבסון)

אזכרה - משרד לבריאות הודיע כי קישור ישיר מזהר לבריאות

העוֹלָם החדש

למרות הפאשלה
של התביעה —
הורשע בן גל
ברצח
הברוקר
שלו
בבורסה

מאסר-עולם למיליונר

האם יש לו תיקווה בעירעור?